

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΝΙΑΣ

2

6

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Δράμας

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Δράμας

DRAMA

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΡΑΜΑΣ

Αριθ. Εισαγ.

» Τυτίνου

Τρόπος κτήσεως

493/1954
199
C. J. J.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Δράμας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΡΑΜΑΣ ✓

ΑΡΙΘ. ΕΙΣΑΓΩΓ. 493

ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓ. 1954

ΑΡΙΘ. ΤΑΞΙΝ. 842

106

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ,

Η

ΤΡΙΑ ΝΕΑ ΔΡΑΜΑΤΑ

“ΜΑΡΙΩΝ ΔΕΛΟΡΜ., “ΙΩΑΝΝΑ
ΓΡΕΥ., ΚΑΙ “Η ΕΠΑΙΤΙΣ.,”

ΕΚ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝΤΑ ΥΠΟ

ΦΩΚΙΩΝΟΣ. Α. ΒΟΥΤΖΙΝΑ

Και τὸ πρῶτον ἀπὸ σκηνῆς διδαχθέντα ὑπὸ

ΤΗΣ ΕΛΛ. ΔΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ο ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.,

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΑΡΙΩΝ ΔΕΛΟΡΜ

ΔΡΑΜΑ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΩ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ.

ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΥΠΟ

ΕΠΑΜ. ΒΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ.

ΣΜΥΡΝΗ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΤΥΠΟΣ.

1875.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Δράμας.

Sp. 2

Sp. 233

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΑΡΙΩΝ ΔΕΛΟΡΜ.

(Ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς Ἑλλ. Σκηνῆς ἐν
Σμύρῃ τῇ 28 Νοεμβρίου 1874.)

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ἩΘΟΠΟΙΟΙ.

ΜΑΡΙΩΝ ΔΕΛΟΡΜ	Ἡ Κ.	Σοφία Ταβουλάρη.		
ΔΙΔΙΕ	Ὁ Κ.	Διον. Ταβουλάρης.		
ΔΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΙΓ'.	•	Ἀντώνιος Μανούσος.		
ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΣΑΒΕΡΝΗΣ	•	Σπυρ. Ταβουλάρης.		
ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΝΑΝΖΗΣ	•	Ἐμ. Χέλμης.		
ΑΓΓΕΛΗΣ	•	Π. Σούτσας.		
ΛΑΦΦΕΜΑΣ	•	Ἀντ. Τασσόγλου.		
ΔΟΥΞ ΒΕΛΛΕΓΑΡΔΗΣ	•	Σ. Σφήνας.		
ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΡΙΣΑΝΤΩ	•	Ν. Ζανάκης.		
ΚΟΜΗΣ ΓΑΣΣΕ	} Δίωμῆτικοί	• Σ. Σ.		
ΑΝΤΙΚΟΜΗΣ ΒΥΣΑΒΑΝΝΗΣ		• Χ.		
ΙΠΠΟΤΗΣ ΡΟΣΒΑΡΩΝ		• Ο.		
ΚΟΜΗΣ ΒΙΛΔΑΚ		• Α. Κωστόπουλος.		
ΙΠΠΟΤΗΣ ΜΟΜΠΕΣΑ		• Γ. Ν.		
Ο ΓΕΛΟΙΟΣ		} Κωμικοί	• Γ. Νικηφόρος.	
Ο ΧΑΡΙΕΙΣ			} Ἡθοποιοί	• Σ. Σ.
Ο ΚΟΦΟΧΕΙΡ				•
Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΚΗΡΥΞ		•	Χ. Δημητρόπουλος.	
Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΚΛΗΤΗΡΩΝ		•	Π. Ρούσος.	
ΕΙΣ ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ.	•	Π. Π.		
ΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ	•	Ζ.		
ΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΑ- ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ		Γ.		
ΚΥΡΑ ΡΟΖΑ	Ἡ Κ.	Ε. Συλλιβάκου.		

Ἄρχοντες, Εὐγενεῖς, Ἐργάται, Κωμικοί Ἡθοποιοί, Ἐπαρχι-
ῶται, Ἀκόλουθοι, Φύλακες, Λαός.

ΓΑΛΛΙΑ, 1638.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ.

(Β.λέση.)

Κοιτών.—'Εν τῷ βάθει παράθυρον βλέπον ἐπὶ ἐξώστου. Δεξιὰ, τράπεζα μετὰ λυχνίας καὶ θρόνιον. 'Αριστερά, θύρα μετ' αὐλαίας. 'Εν τῇ σκιᾷ, κλίνη.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΜΑΡΙΩΝ ΔΕΛΟΡΜ, ἐν ἀτημελεῖ κομψῇ ἐνδυμασίᾳ παρὰ τῇ τραπέζῃ καθημένη καὶ κεντώσα. Ὁ Μαρκήσιος Σαβερνῆς, νεανίας ξανθός, ἀγένειος, ἐνδεδυμένος κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦ 4638 συρμόν.

ΣΑΒΕΡΝΗΣ (Π.λησιάζων τὴν Μαριὼν καὶ ζητῶν νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ). Μαριὼν μου, ν' ἀγαπήσωμεν!

ΜΑΡ. (Ἀπωθοῦσα αὐτόν). Ν' ἀγαπήσωμεν, ἀλλ' ὀλιγότερον σιμὰ, παρακαλῶ.

ΣΑΒ. (Ἐπιμένων). Ἐν φιλί! Ἐν μόνον!

ΜΑΡ. (Ὀργίλη). Κύριε Μαρκήσιε!

ΣΑΒ. Τί θυμός! Καὶ ὅμως τὸ στόμα αὐτὸ εἶχεν ἰδιοτροπίας γλυκυτέρας ἐνίοτε.

ΜΑΡ. Δημονεῖτε...

ΣΑΒ. Ἀπεναντίας, φιλτάτη, ἐνθυμοῦμαι!

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Τί ὀχληρός! τί ἀηδής!

ΣΑΒ. Λέγετε, δεσποσύνη. Τί πρέπει νὰ ὑποθέσῃ τις περὶ τοῦ αἰφνιδίου αὐτοῦ τρόπου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀφίνε-

τε τοὺς Παρισίους ; καὶ διατί, ἐνῶ σᾶς ζητοῦν εἰς τὴν ἐκεῖ Βασιλικὴν Πλατεῖαν, σᾶς εὐρίσκουν ἐν Βλέσῃ κεκρυμμένην ; . . . Ἄ ! Ἄπιστος ! τί ζητοῦμεν ἐδῶ πρὸ δύο ἡ-
δη μηνῶν ;

ΜΑΡ. Πράττω ὅ,τι θέλω καὶ θέλω ὅ,τι ὀφείλω νὰ θέ-
λω. Εἶμαι ἐλευθέρα, κύριε.

ΣΑΒ. Ἐλευθέρα ! Ἐλευθεροὶ ὅμως, λέγετε, κυρία, ἐ-
λεύθεροὶ εἶναι καὶ ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων κατέχετε τὴν ψυ-
χὴν ὀλόκληρον ; Ἐγὼ πρῶτος, ὁ Γουδῆς κατόπιν, ὁ Γου-
δῆς, ὅστις ἐσχάτως ἐνώπιόν μας ἠμιέψαλλε τὴν τελευ-
ταίαν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν του, ἐξαιτίας ὑμῶν μονο-
μαχίᾶς ; Ὁ Νεσμὼν, ὁ Πρεσινὺ, ὁ Ἄρκεν, οἱ δύο Κοσ-
σὰδ, ὅλοι τόσον λυπηθέντες καὶ μελαγχολήσαντες διὰ τὴν
ἀναχώρησίν σου, ὥστε καὶ αἱ γυναῖκες των μετ' αὐτῶν
δὲν βλέπουν τὴν ὥραν νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς Παρισίους, ἵνα
διασκεδάσῃς τῶν συζύγων των τὴν μελαγχολίαν ;

ΜΑΡ. (Μειδιῶσα). Ὁ δὲ Μπωβιλέν ;

ΣΑΒ. Σὲ ἀγαπᾶ πάντοτε.

ΜΑΡ. Καὶ ὁ Σερέστ ;

ΣΑΒ. Σὲ λατρεύει.

ΜΑΡ. Ὁ δὲ Πόνς ;

ΣΑΒ. Ὡ ! Ἐκεῖνος δὲ σὲ ἀποστρέφεται !

ΜΑΡ. Μόνος αὐτὸς μὲ ἀγαπᾶ. Καὶ ὁ γέρον πρόε-
δρος ; . . . (Γελῶσα). Πῶς ὀνομάζεται ; . . . (Γελῶσα
πλειότερον). Λουλού !

ΣΑΒ. Κρατεῖ τὴν εἰκονογραφίαν σου, περιμένων νὰ ἐ-
πιστρέψῃς, καὶ τὴν θυμιάζει πρῶταν καὶ ἐσπέραν.

ΜΑΡ. Ναι, ναι, ἰδοὺ δύο σωστὰ ἔτη, ἀφότου μὲ ἀγα-
πᾶ ἐν εἰκονογραφίᾳ.

ΣΑΒ. Ἄ ! Τί δὲν θὰ ἔδιδε διὰ νὰ σὲ καύσῃ μᾶλλον !
— Λοιπὸν, λοιπὸν, τὸ κάμνει τις ν' ἀφήσῃ τόσους Φί-
λους ;

ΜΑΡ. (Σοβαρῶς καὶ χαμηλόφωνα τοὺς ὀφθαλμούς).

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας

Ἴσα, Ἴσα, Μαρκήσιε, ἐξαιτίας αὐτῶν ἔφυγον. Ὅλα τὰ ἀκτινοβόλα ἐκεῖνα ἀμαρτήματα, ἅτινα νέαν μ' ἐπλάνησαν, πικρίας μόνον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀφήκαν ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ἐρχομαι ἤδη ἐν τῇ ἐρημίᾳ, εἰς τὸ μοναστήριον ἴσως, νὰ ἐξιλεώσω ζωὴν ὀργίων καὶ παραλυσίας.

ΣΑΒ. Ἐλα! — Στοίχημα ὅτι κάμμία ἐρωτοδουλειὰ ὑποκρύπτεται αὐτοῦ.

ΜΑΡ. Πιστεύεις . . .

ΣΑΒ. Ὅτι ποτὲ δὲν εἶδέ τις πέπλον καὶ συγχρόνως τόσας ἀστραπὰς ὑπὸ μέλανος ὀφθαλμοῦ βλέφαρα. — Ἀδύνατον. — Ἐλα! Ἀγαπῶμεν κανένα ἐπαρχιώτην! Τί ἄχαρις λύσις διὰ μυθιστόρημα τόσον ὠραῖον!

ΜΑΡ. Ἀπατάσαι.

ΣΑΒ. Στοιχηματίζομεν;

ΜΑΡ. Ῥόζα, τί ὥρα εἶναι;

ΡΟΖΑ (Ἐξωθεν). Μεσάνυχτα σχεδόν.

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Μεσάνυχτα!

ΣΑΒ. Ὑπεκφυγὴ λεπτή, ἰσοδυναμοῦσα μὲ ἐν ξεκουπίσου!

ΜΑΡ. Ζῶ ἐνταῦθα πολὺ μεμονωμένη . . . μὴ δεχομένη κανένα καὶ ἀγνοουμένη παρὰ πάντων . . . εἶναι δὲ καὶ ἀργὰ πολὺ, ὁ δρόμος εἶναι ἔρημος καὶ γέμων ἀπὸ κλέπτας, ἐνδέχεται λοιπὸν νὰ πάθῃς τι . . .

ΣΑΒ. Ἐστὼ θὰ μὲ κλέψουν.

ΜΑΡ. Ἀλλὰ δολοφονοῦν καὶ ἐνίοτε.

ΣΑΒ. Θὰ μὲ δολοφονήσουν.

ΜΑΡ. Ἀλλὰ . . .

ΣΑΒ. Εἶσαι νόστιμος! Ἀλλὰ . . . ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήσω, θέλω νὰ μάθω τίς ὁ εὐτυχὴς ποιμὴν, ὁ διαδεχθεὶς ὅλους ἡμᾶς.

ΜΑΡ. Κανείς.

ΣΑΒ. Θὰ τὸ γνωρίζω ἐγὼ μόνος καὶ ἄλλος οὐδεὶς.

Ἡμᾶς τοὺς ἀυλικοὺς μᾶς φρονοῦν τρελλοὺς, κακολό-

γους, περιέργους, ἀδιακρίτους, παραξίας· και ὁμως, πάν-
τοτε φλυαροῦντες, δὲν ὁμιλοῦμεν ποτέ. — Λοιπόν; Σιω-
πᾶς; . . . (Κάθηται ἐκ ρέου). Δὲν τὸ κουνώ,

ΜΑΡ. Αἶ! Ἔστω! Ἀγαπῶ και περιμένω κάποιον.

ΣΑΒ. Ἔτζί δά! Τώρα, ναί! Και ποῦ, ἀν ἀγαπάτε,
τὸν περιμένομεν;

ΜΑΡ. Ἐνταῦθα.

ΣΑΒ. Πότε;

ΜΑΡ. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. (Ἦπάγει εἰς τὸν ἐξώ-
στην και ἀκροᾶται). Ἴδου, ἐκεῖνος ἴσως εἶναι. (Ἐπαρεστ-
χομέρη). Ὅχι. — (Πρὸς τὸν Σαβερρή). Λοιπόν; Εἶσα
εὐχαριστημένοις;

ΣΑΒ. Ὅχι τόσον.

ΜΑΡ. Νὰ ζῆς, φύγε!

ΣΑΒ. Ναί, ἀλλὰ νὰ μάθωμεν τοῦλάχιστον τὸ ὄνομα
τοῦ ἔραστοῦ, ὅστις με διώκει, και εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλω
τὴν με τοιοῦτον τρόπον ἀποπομπήν μου.

ΜΑΡ. Δὲν γνωρίζω εἰμὴ ἔν μόνον ὄνομά του: Διδιέ. Και
ἐκεῖνος ἔν μόνον ἰδικόν μου: Μαρία.

ΣΑΒ. (Ἀπὸ καρδίας γελῶν). Τρώντι;

ΜΑΡ. Τρώντι.

ΣΑΒ. (Γελῶν). Ἀλλὰ, πρὸς Θεοῦ! Φιλίαι τοιαῦται
εἶναι ὅ,τι βάνασσον και ἀγροῖκον. Και ἴσως ἀναβῆ διὰ
τοῦ τοίχου, πῶς;

ΜΑΡ. Ἴσως. — Ἦδη, φύγε, — φύγε, σὲ ἱκετεύω.
(Κατ' ἰδίαν). Μ' ἐζάλισε!

ΣΑΒ. (Ἀναλαμβάνων τὸ σοβαρὸν ἠθὸς του). Γνωρί-
ζεις τοῦλάχιστον ἀν ἦναι καλῆς ζύμης ἄνθρωπος;

ΜΑΡ. Ἀγνοῶ.

ΣΑΒ. Πῶς! (Πρὸς τὴν Μαριῶν, ἥτις τὸν ὠθεῖ ἐλα-
φρῶς πρὸς τὴν θύραν). Καλὰ, φεύγω. . . (Ἐπαρέργε-
ται). Ἐλησμόνησα. . . Συγγραφεὺς τις, ὅστις δὲν εἶναι
μαθητάριον, (Ἐξάγει βιβλίον τοῦ κόλπου του και τὸ

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας

δίδει εις τὴν Μαριῶν), ἔγραψε διὰ σὲ τὸ βιβλίον τοῦτο.
Γίνεται πολὺς λόγος περὶ αὐτοῦ εἰς Παρισίους.

ΜΑΡ. (Ἀναγινώσκουσα τὸν τίτλον). Ἀρθοδέσμη ἔρωτος τῇ Μαριῶν Δελόρμ.

ΣΑΒ. Εἰς τοὺς Παρισίους ὅλους οὐδὲν ἄλλο ἀκούει τις ἢ περὶ τῆς Ἀρθοδέσμης. Αὐτὸ καὶ τὸ Σίδ, εἶναι τῆς ἡμέρας ἡ μεγάλη ἐπιτυχία.

ΜΑΡ. (Δαμβάνουσα τὸ βιβλίον). Πολὺ εὐγενής. — Καλὴν νύκτα.

ΣΑΒ. Οὕτω λοιπόν! Νὰ δοξασθῇ τις καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς Βλέσση νὰ ἐργολαβῇ μὲ ἓνα χωριάτην!

ΜΑΡ. (Φωνάζουσα τὴν Ρόζα). — Ρόζα, Φέξε τοῦ μαρκησίου νὰ καταβῇ.

ΣΑΒ. (Ἐποκλίνω). Ἀγενές, Μαριῶν, ἀγενές! (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΜΑΡΙΩΝ, (μόνη.)

(Κλείει τὴν θύραν, δι' ἧς ἐξῆλθεν ὁ Σαβερινός).

Δρόμον!.. Ἐτρεμα μὴ ὁ Διδιέ!.. (Ἀκούεται ὠρολόγιον κροῦτον μεσοτύκτιον). Μεσάνυκτα! — (Ἀγοῦ ἠκροάσθη τὸ ὠρολόγιον). Μεσάνυκτα! Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ ᾔνοι ἐδῶ ἤδη!.. (Ἐπάγει εἰς τὸν ἐξώστην καὶ βλέπει πρὸς τὴν ὁδόν).

Κανείς! (Ἐπανέρχεται καὶ κάθηται κατηγής.) Ἀπὸ τοῦδε νὰ μὴν ᾔνοι ἀκριβής!

(Νεανίας φαίνεται ὀπισθεν τῶν κιγλίδων τοῦ ἐξώστου, τοὺς πηδᾶ ἐλωφρός, εἰσέρχεται καὶ ἀποθέτει ἐπὶ θρονίου τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ ἀκινάκην. Ἐνδύματα μελανά τῆς ἐποχῆς ἐκεί-

νης καὶ μικρὰ ὑποδήματα. Προχωρεῖ ἐν βῆμα, ἴσταται καὶ παρατηρεῖ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν Μαρῖων καθήμενην, χαμηλωμένους ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΜΑΡΙΩΝ, ΔΙΔΙΕ.

ΜΑΡ. (Ἐγείρουσα αἰφνης τοὺς ὀφθαλμούς· φαιδρῶς).
Ἄ! (Μὲ τόνον ἐπιπληκτικόν). Νὰ μετρῶ τὰς ὥρας
προσμένων σε.

ΔΙΔΙΕ (Σοβαρῶς). Ἐδίσταζα ν' ἀναβῶ.

ΜΑΡ. (Μετὰ πικρίας). Ἄ! Κύριε! . . .

ΔΙΔ. (Φαιρόμενος ὅτι δὲν ἐπρότεξε). Πρὸ θλίγου, ὑπὸ
τὰ τείχη ταῦτα ἠσθάνθην τὰ σπλάγχνα μου ἐξ οἴκτου
πρὸς σέ, Μαρία, κινήθέντα· ἐξ οἴκτου, ναί. Ἐγὼ, ἐγὼ ὁ ὀ-
λέθριος καὶ κατηραμένος, πρὶν πηδήσω τὸ βῆμα τοῦτο,
εἶπον ἐν ἑαυτῶ: « Ἐκεῖ ἐπάνω ἀγρυπνεῖ ἐν τῇ πρώτῃ αὐ-
» τοῦ ἀρετῆ καὶ καλλονῆ, οὐδεμίαν φέρων ἔτι κηλίδα,
» εἰς φωτὸς ἄγγελος· ὃν ἀγνὸν καὶ πλήρες γλυκύτητος,
» πρὸς τὸ ὅποιον οἱ διαβαίνοντες γονυπετεῖς ὄφειλον νὰ
» ἐνώνωσιν ἱκετευτικῶς τὰς χεῖρας. Ἐγὼ δὲ τίς εἶμαι,
» φεῦ! ὁ μετὰ τοῦ πλήθους ἔρπων; διατι νὰ θολώσω τὸ
» τόσω διαυγὲς αὐτὸ ρέον ὕδωρ; διατι νὰ κόψω τὸ κρί-
» νον αὐτό; διατι νὰ σκιάσω μὲ φύσημ' ἀκάθαρτον τὸ
» κυανόχρουν τῆς αἰθρίας ταύτης ψυχῆς; ἐπειδὴ ἀθῶα
» ἐμπιστεύεται εἰς τὸν χαρακτῆρά μου αὐτῆ, τὴν ὁποία
» ἡ ἀγνότης μοὶ παριστᾷ ὡς ἅγιόν τι καὶ ἱερόν, ἔχω ἐ-
» γὼ δικαίωμα νὰ δεχθῶ τὸ δῶρον τοῦτο τοῦ ἔρωτός
» τῆς καὶ νὰ ἐνώσω τὴν ὀμίχλην μου καὶ τὴν νύκτα μου
» μὲ τῆς ἡμέρας αὐτῆς τὸ φῶς; »

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Ἄλλὰ. . . θεολογίαν τᾶχα μοῦ δι-
δάσκει; μήπως εἶναι διαμαρτυρούμενος;

ΔΙΔ. Ἡ γλυκεῖα μολοντοῦτο τῆς φωνῆς σου μαγεῖα, μέχρις ἐμοῦ ἐν μέσῳ τοῦ σκότους φθάσασα, μ' ἐξήγαγε τῆς ἀμφιβολίας μου καὶ μ' ἔφερε πλησίον σου.

ΜΑΡ. Τί ! Ἦκουσες ὀμιλίας ἐνταῦθα ; Παράδοξον !

ΔΙΔ. Ναί . . . μίαν ἄλλην φωνήν . . .

ΜΑΡ. (Ζωηρῶς.) Ἄ ! Ἦτο ἡ Κυρὰ Ῥοζα. Δὲν ὁμοιάζει τῶντι μὲ ἀνδρὸς φωνήν ; Ἐχει τὸν τόνον τραχὺν καὶ δυνατόν. — Ἐντοσούτῳ, ἃς ἦναι! — ἤλθες, σὲ συγχωρῶ. Κάθησαι. — (Δεικνύουσα αὐτῷ θέσει πλησίον της). — Ἐδῶ, ἐδῶ.

ΔΙΔ. Ὅχι· εἰς τοὺς πόδας σου.

(Κάθεται ἐπὶ θρανιδίου, παρὰ τοὺς πόδας τῆς Μαρῶν, καὶ τὴν παρατηρεῖ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐν ἐκστάσει καὶ σιγῇ). Ἄκουσον μου, Μαρία: Τὸ ὄνομά μου, τὸ μόνον μου ὄνομα εἶναι Διδιέ. Δὲν ἐγνώρισα ποτὲ οὔτε πατέρα οὔτε μητέρα. Βρέφος, μὲ ἀπέθεσαν γυμνὸν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου μιᾶς ἐκκλησίας· γραῖά τις, γυνὴ τοῦ λαοῦ, διαθαίνουσα μὲ ἐλυπήθη, μ' ἐπῆρεν, ὑπῆρξεν ἡ μήτηρ μου καὶ ἡ τροφός μου, μὲ ἀνέθρεψε χριστιανικῶς, κατόπιν δ' ἀπέθανεν, ἀφείσά μοι πᾶν ὅ,τι εἶχεν, ἐννεακοσίων σχεδὸν φράγκων εἰσόδημα ἐτήσιον, μὲ τὸ ὁποῖον ζῶ, ἢ μᾶλλον ὑπάρχω. Μόνος καὶ ἔρημος, εἰκοσαετῆς, εὕρισκον τὸν βίον πικρὸν καὶ μεστὸν θλίψεων. Ἐταξείδευσα. Εἶδον καὶ ἐγνώρισα ἀνθρώπους, καὶ τοὺς μὲν ἐμίσησα, τοὺς δὲ ἀηδίασα· διότι δὲν εἶδον εἰμὴ ὑπερηφάνειαν, ἀθλιότητα καὶ λύπας ἐπὶ τοῦ ἀμαυροῦ αὐτοῦ καθρέπτου, ὅστις καλεῖται ἀνθρωπίνῃ πρόσοψις. Τόσον ὥστε ἰδοὺ ἐγὼ νέος ἔτι καὶ μολαταῦτα γέρων καὶ ἀηδιάσας ἀπὸ τοῦδε τὸν κόσμον, ὅπως τὸν ἀηδιάζει τις, ὅταν τὸν ἀφίνη· εἰς οὐδὲν προσκρούων, χωρὶς νὰ ξεσχισθῶ, εὕρισκων κακὸν τὸν κόσμον, χειρότερον ὅμως τὸν ἀνθρώπον. Ἐζῶν λοιπὸν οὕτω, πτωχὸς, μελαγχολικὸς,

μονήρης, ὅτε ἦλθες, σὺ, καὶ μὲ ἐπαρηγόρησες. Δὲν γνωρίζω ποία εἶσαι· ἐσπέραν τινὰ ἐν Παρισίοις σὲ εἶδον κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἄκραν ὁδοῦ τινος· σὲ ἀπήντησα κατόπιν ἐνίοτε καὶ ἀλλαχοῦ, σὲ ἐπλησίασα, καὶ εὔρον πάντοτε γλυκεῖς τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ τρυφεροὺς τοὺς λόγους σου· Ἐφοβήθην μὴ σὲ ἀγαπήσω. Ἐφυγον. καί, — τύχη παράδοξος! — σ' ἐπανευρίσκω ἐνταῦθα, σ' ἐπανευρίσκω πανταχοῦ, ὅπου ὑπάγω, ὡς ἄλλον καλόν μου ἀγγελλον! Ἐπὶ τέλους δὲ, ζαλισμένος, ἐξ ἔρωτος, δισταζών, ἀναποφάσιτος, ἠθέλησα νὰ σοὶ ὁμιλήσω καὶ συγκατετέθης νὰ μὲ ἀκροασθῆς. Ἦδη διάθεσον τὴν καρδίαν μου, τὴν ζωὴν μου. Τί δύναμαι νὰ πράξω ὑπὲρ σοῦ; τίνος πράγματος ἔχει ἀνάγκη ἡ καρδία σου; τίς ἄνθρωπος ἢ τί ἀντικείμενον σοὶ εἶναι ἐπαχθές, ὅπως σὲ ἀπαλλάξω αὐτοῦ; ἐπιθυμεῖς τι καὶ θέλεις διὰ τὸ τι αὐτὸ ν' ἀποθάνῃ τις, ν' ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ ἐκβάλλῃ φωνήν, νὰ εὐρηθῇ δὲ ὅτι ἀρκετὰ ἐπληρώθη τὸ αἷμά του μὲ ἐν ἀπλοῦν μειδιάματά σου; τὸ θέλεις, αἶ; ὁμιλήσον, πρόσταξον, ἰδοὺ ἐγὼ ἐνταῦθα.

ΜΑΡ. (Μειδιῶσα). Εἶσαι ἀλλόκοτος, ἀλλὰ σὲ ἀγαπῶ οὕτω.

ΔΙΑ. Μὲ ἀγαπᾷς! ὦ! Πρόσεξον! Λέξεις τοιαύτη μὲ τρόπον ἐπιπόλαιον φεῦ! δὲν προφέρεται. Μὲ ἀγαπᾷς! Γνωρίζεις τί ἐστὶν ἔρωσις; ὅτι ἔρωσις, ὅστις γίνεται τὸ αἷμά μας, ἡ ἡμέρα μας, ὅστις ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀποπνιγείς, ἀνάπεται, ἡ δὲ φλόξ αὐτοῦ ἀκαταπαύστως αὐξάνουσα καθαρίζει τὴν ψυχὴν μας, γνωρίζεις τί ἐστὶν ἔρωσις τοιοῦτος; γνωρίζεις τί ἐστὶν ἔρωσις, ὅστις μόνος ἐν τῷ βῆθει τῆς καρδίας, ὅπου τὰ ἐπισωρεύομεν, ἀποτεφρώνει τὰ φροῦδα τῶν ἄλλων παθῶν λείψανα; τί ἐστὶν ἔρωσις τέλος πάντων, ὅστις ἄνευ ἐλπίδος καὶ ὀρίων, βαθὺς καὶ σκυθρωπός, ἐπιζῆ καὶ τῆς εὐτυχίας αὐτῆς; Περὶ τοιοῦτου, λέγε, μοι ὁμιλεῖς ἔρωτος;

ΜΑΡ. (Συγχεκλινημένη) Πίστευσον ὅτι. . .

ΔΙΔ. ὦ! Δὲν γνωρίζεις, σὲ ἀγαπῶ ἐμμανῶς! Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν σὲ εἶδον, ἡ ζωὴ μου, ζοφερωτάτη ἔτι, περιεβλήθη ἀκτίνας χρυσαῖς, τὰ βλέμματά σου μ' ἐφώτισαν ἐν τῇ σκιᾷ. Ἐκτοτε τὸ πᾶν ἥλλαξε! Ἀστράπτεις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ὥσπερ ἄγνωστόν τι τῶν οὐρανίων ἐκτάσεων ὄν. Τὴν ζωὴν ταύτην, ἐν τῇ ὁποίᾳ τόσον χρόνον στενάζει ἡ ἀτίθασσος καρδιά μου, τὴν ζωὴν ταύτην τὴν βλέπω ἤδη ὡραίαν σχεδόν! Διότι, πρὶν σὲ γνωρίσω, μόνος, φεῦ! πλανώμενος, βασανιζόμενος, ἐπάλαισα, ὑπέφερον. . . ὦ! ὑπέφερον. . . Δὲν εἶχον ἀγαπήσει!

ΜΑΡ. Ταλαίπωρε Διδιέ!

ΔΙΔ. Μαρία! Μαρία!

ΜΑΡ. Ἄ! Ναι, σὲ ἀγαπῶ! Σὲ ἀγαπῶ. . . ὅσον σὺ μὲ ἀγαπᾷς. . . πλείοτερον ἔτι. . . Ἐγὼ ἤμην ἡ παρακολουθήσασα τὰ βήματά σου, καὶ ἤδη ἰδοὺ εἶμαι ἕλη ἰδική σου.

ΔΙΔ. (Γορυπετής). ὦ! Μὴ, μὴ μὲ ἀπατήσης! Ἄφες ν' ἀνταποκριθῇ ὁ ἔρωσ σου πρὸς τὸν τόσον ἀγνόν μου ἔρωτα, καὶ ἡ εὐδαιμονία μου θὰ ἰσοδυναμῇ μὲ κόσμου ὅλου προΐκα, αἱ δὲ ἡμέραι μου, λατρεία σοῦ τυφλῆ τοῦ λοιποῦ, δὲν θὰ ἦναι εἰμὴ ἔρωσ, μέθη καὶ χαρά. . .—

ὦ! Ἄν μὲ ἠπάτας!

ΜΑΡ. Ἀλλὰ τί λοιπὸν σοὶ ἀπαιτεῖται ἵνα πιστεύσης εἰς τὸν ἔρωτά μου; Λέγε.

ΔΙΔ. Μία ἀπόδειξις.

ΜΑΡ. Τί; Λέγε.

ΔΙΔ. Εἶσαι ἀναμφιβόλως ἐλευθέρᾳ;

ΜΑΡ. (Ἐν στενοχωρίᾳ). Ναι. . .

ΔΙΔ. Δεχθητί με λοιπὸν ὡς ἓνα ἀδελφόν, ὡς ἐν στήριγμα· πάρε με σύζυγον!

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Διατί νὰ ἦμαι ἀναξία του;

ΔΙΔ. Λοιπόν;

ΜΑΡ. Ἀλλά...

ΔΙΔ. Ἐννοῶ. Ὀρφανὸς καὶ πτωχὸς, ἐτόλμησα νὰ ζητήσω πολλὰ δι' ἐμὲ καὶ ἀποκαθίσταμαι ὀχληρὸς. Ἄφες μοι λοιπὸν τὸ πένθος μου, τὰ δεινὰ μου, τὴν ἀπομόνωσίν μου. Ὑγίαινε. (Κάμνει βῆμα ὅπως ἐξέλθῃ ἢ Μαριῶν τὸν κρατεῖ.)

ΜΑΡ. Διδιέ! Διδιέ! Τί εἶπες; (Κλαίει).

ΔΙΔ. (Ἐπατερρόμενος). Σύγγνωθι! Ἀλλὰ τότε διατί διστάζεις; (Πλησιάζων αὐτήν.) Συλλογίσου, Μαρία!.. Ν' ἀποτελῶμεν μόνοι μας ἓνα κόσμον, μίαν πατρίδα, ἓνα οὐρανόν!.. Νὰ ζήσωμεν παρ' ὄλων ἀγνωσούμενοι εἰς μέρος τι ὁποιοῦνδήποτε, ὅπερ σὺ, σὺ νὰ ἐκλέξῃς καὶ ἐκεῖ νὰ κρύπτομεν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν καὶ βασιλεῖς ἤθελον ζηλεύσει!..

ΜΑΡ. ὦ! Ναι, ζῶν τοιαύτη θὰ ἦτο ὁ παράδεισος!

ΔΙΔ. Θέλεις;

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Ἀθλία! (Ὑψηλοφῶτως). Ὅχι, δὲν δύναμαι. Ποτέ! (Ἀποσπᾶται τῆς ἀγκάλης τοῦ Διδιέ καὶ πίπτει ἐπὶ θρόνου).

ΔΙΔ. (Ψυχρῶς). Τὸ ἠξέυρω, ἡ προσφορά δὲν ἤξιζε τὸν κόπον ἐκ μέρους μου γενομένη. Δὲν θέλω ἐπανεῖπει τι, καλὰ!

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). ὦ! Κατηραμένη νὰ ἦναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν τῷ ἤρῃσα! (Ὑψηλοφ.) Διδιέ, θέλω ἄλλοτε σοὶ εἶπει... μου σπαράττεις τὴν καρδίαν... θέλω σοὶ ἐξηγήσει...

ΔΙΔ. (Ψυχρῶς πάντοτε). Τί ἀνεγινώσκετε, κυρία, ὅτε εἰσῆλθον; (Λαμβάνει τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης βιβλίον καὶ ἀναγινώσκει). Ἀρθοδέσμη ἔρωτος, τῇ Μαριῶν Δελόρμ. (Μὲ πικρίαν). Ναι, τῇ καλλονῇ τῆς ἐποχῆς! (Πίπτων τὸ βιβλίον χαμαὶ μετ' ὀργῆς). Ἄ! Ἀτιμίας

κάθαυμα! Μεταξὺ τῶν γυναικῶν ὄλων τὸ μᾶλλον με-
μολυσμένον πλάσμα!

ΜΑΡ. (Τρέμουσα). Κύριε...

ΔΙΔ. Τί τὰ κάμνετε βιβλία τόσον κακοήθη, κυρία;
πῶς εὐρέθη ἐδῶ;

ΜΑΡ. (Μὲ φωνὴν ἀδύνατον καὶ χαμηλόφωνα τοὺς
ὀφθαλμοὺς). Μία σύμπτωσις...

ΔΙΔ. Γνωρίζεις, σὺ, τῆς ὁποίας οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι
τόσον διαυγεῖς καὶ τὸ μέτωπον τόσον ἀγνόν, γνωρίζεις
τί ἐστὶ Μαριῶν Δελόρη; Γυνή τις, τὸ μὲν σῶμα ὡραία,
τὴν δὲ καρδίαν δυσειδής! Φρόνη πωλοῦσα ἐν παντὶ
χρόνῳ καὶ τόπῳ καὶ εἰς πάντα ἄνθρωπον τὸν ἐρωτά
της, τὸν προξενοῦντα καὶ ἀτιμίαν καὶ ἀηδίαν συγ-
χρόνως!

ΜΑΡ. (Μὲ τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν). Ὑψι-
στε Θεέ!

(Κρότος βημάτων, κλαγγὴ ὄπλων καὶ φωναὶ ἐξω-
θεν.) Δολοφονία!

ΔΙΔ. (Ἐκπληκτος). Ἀλλὰ τι κρότος εἶναι αὐτὸς
ἐδῶ πλησίον;

(Ἐξακολουθοῦν αἱ φωναὶ). Δολοφονία! Βοήθειαν!

ΔΙΔ. (Παρατηρῶν πρὸς τὸν ἐξώστην). Κἄποιον δολο-
λοφονοῦν...

(Ἀρπάζει τὸ ξιφὸς του καὶ πηδᾷ τὰς κινγκλίδας τοῦ
ἐξώστου. Ἡ Μαριῶν ἐγείρεται, τρέχει πρὸς αὐτὸν καὶ
ζητεῖ νὰ τὸν κρατήσῃ ἐκ τοῦ ἐπαρωφορίου του).

ΜΑΡ. Διδιέ! Διδιέ! Μή! Ἄν μὲ ἀγαπᾶς! Μή! — Θὰ
σὲ φονεύσουν! — Μείνε!

ΔΙΔ. (Πηδῶν εἰς τὴν ὁδόν). Ἀλλ' αὐτὸν ἀπεναν-
τίας θὰ φονεύσουν τὸν δυστυχῆ! (Φωνάζων ἔξω πρὸς
τοὺς μαχομένους). Σταθῆτε! σταθῆτε! Κράτει, κύριε,
κράτει!

(Κλαγγὴ ὄπλων). Δός του! — Λάβε την, ἄθλιε!

(Θόρυβος βημάτων, κλαγγή ὀπλων καὶ φωναί).

ΜΑΡ. (Ἐπὶ τοῦ ἐξώστου ἐντρομος). Θεέ μου! Ἐξ ἐναντίον δύο!

ΦΩΝΗ (Ἐν τῇ ὁδῷ). Ἄλλ' εἶναι ὁ Σατανᾶς λοιπὸν αὐτός!

(Ἡ κλαγγή τῶν ὀπλων ἐλαττοῦται βαθμηδόν, κατόπιν δὲ παύει ἐντελῶς. Θόρυβος βημάτων μακρομένων. Προβάλλει ὁ Διδιέ, πηδῶν τὸν ἐξώστην).

ΔΙΔ. (Ἐξω ἀκόμη καὶ πρὸς τὴν ὁδὸν ἐστριμμένος). Ἴδου ἐκτὸς κινδύνου. Ὑπάγετε ἤδη εἰς τὴν δουλειάν σας.

ΣΑΒΕΡΝΗΣ. (Ἐξωθεν). Ὅχι, δὲν φεύγω, χωρὶς προηγουμένως νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ νὰ σᾶς θλίψω τὴν χεῖρα, ἂν ἀγαπάτε.

ΔΙΔ. (Μετὰ δυσθυμίας). Φεύγετε! Φεύγετε! Περιτταὶ αἱ εὐχαριστήσεις σας.

ΣΑΒ. Ἐγὼ ὅμως θέλω σᾶς εὐχαριστήσει.

(Πηδᾷ τὸν ἐξώστην, εἰσερχόμενος).

ΔΙΔ. Αἴ! Μήπως, καὶ χωρὶς νὰ ἀναβῆτε ἐνταῦθα, δὲν ἠδύνασθε κάτωθεν νὰ μοὶ φωνάξετε ἐν μέγα, μέγα εὐχαριστῶ;

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΜΑΡΙΩΝ, ΔΙΔΙΕ, ΣΑΒΕΡΝΗΣ.

ΣΑΒΕΡΝΗΣ. (Πηδῶν ἐντὸς τοῦ δωματίου μὲ τὸ ξίφος εἰς χεῖρας). Διάβολε! Τυραννία ἀλλόκοτος αὐτή! Νὰ μοῦ σώξῃ τις τὴν ζῶν καὶ κατόπιν νὰ μὲ ἀποπέμψῃ διὰ τῆς θύρας... δηλαδὴ διὰ τοῦ παραθύρου! — Ὅχι, νὰ μὴν εἴπωσιν ὅτι ἄνθρωπος, φέρων τὸ ὄνομά μου ἐσώθη παρ' ἐνὸς ἀγαθοῦ εὐπατρίδου, χωρὶς νὰ τῷ εἴπη: Μαρκήσιε... πῶς ὀνομάζεσθε, κύριε;

ΔΙΔ. Διδιέ.

ΣΑΒ. Εἰσθε ὀλίγον τραχὺς, σὰς ὀφείλω μῶλαταῦτα τὴν ζοὴν, καὶ ἂν ποτε λάβητε χρεῖαν ζήλου, ἀφοσιώσεως, φιλίας ἀδελφικῆς . . . ἐνθυμήθητε τὸν Μαρκήσιον Σαβερνῆ, ἐν Παρισίοις, Μέγαρον Νέσλης.

ΔΙΔ. Καλά! (Κατ' ἰδίαν). Εἷς αὐθάδης νὰ τὴν ππρατηρῆ οὕτω ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου αὐτούς! (Ἐξέρχονται διὰ τοῦ ἐξώστου. Ἀκούεται ἔξωθεν τοῦ Διδιᾶ ἡ φωνή). Ὁ δρομος σας ἀπὸ ἐκεῖ. — Ὁ ἰδικός μου ἀπὸ ἐδῶ.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΜΑΡΙΩΝ, ΚΥΡΑ ΡΟΖΑ.

(Ἡ Μαριῶν μένει ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ῥεμβάζουσα, κατόπιν φωνάζει.)

ΜΑΡ. Κυρὰ Ῥόζα! (Φαίνεται ἡ Κυρὰ Ῥόζα. — Ἡ Μαριῶν τῇ δεικνύει τὸ παράθυρον). Κλεισέ το.

ΚΥΡΑ ΡΟΖΑ. (Ἀφοῦ ἔκλεισε τὸ παράθυρον, στρέφεται καὶ βλέπει τὴν Μαριῶν σπογγίζουσαν δάκρυ. Κατ' ἰδίαν). Θαῖρει κανεὶς πῶς κλαίει. (Υψηλοφώνως). Καιρὸς νὰ κοιμηθῆτε, Κυρία.

ΜΑΡ. Ναι, καιρὸς διὰ σὰς τοὺς ἄλλους. (Λύουσα τὴν κόμην της). Ἐλα νὰ με ἐκδύσης.

ΚΥΡΑ ΡΟΖΑ. (Ἐκδύουσα αὐτὴν). Λοιπὸν, Κυρία! Τὸ παληκάρι μας εἶναι καθὼς πρέπει; — Αὐτὸ, αὐτὸ ποῦ ἤλθεν ἀπόψε. — Πλούσιος;

ΜΑΡ. Ὅχι.

ΚΥΡΑ ΡΟΖΑ. Κομφός; Εὐγενής;

ΜΑΡ. Οὔτε. — (Στρεφομένη πρὸς τὴν Ῥόζαν). Ἐφυγε, Ῥόζα, χωρὶς κἂν νὰ μοῦ φιλήσῃ τὴν χεῖρα!

ΚΥΡΑ ΡΟΖΑ. Τότε λοιπὸν τί τὸν θέλετε, Κυρία;

ΜΑΡ. (Σύννοος). Τὸν ἀγαπῶ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ.

(Βλέση.)

Θύρα οίνοπωλείου. — Δημόσιος πλατεῖα. — Ἐν τῷ βάθει φαίνεται ἓν ἀμφιθεάτρῳ ἢ πόλις τῆς Βλέσης καὶ οἱ πύργοι τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐπὶ τοῦ λοφίσκου, κεκαλυμμένου ὑπὸ οἰκιῶν.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Κόμης Γασσέ· Μαρκήσιος Βρισαντῶν· Ἀντικόμης Βυσαβάννης· ὁ Ἴππότης Ῥοσβαρών, καθήμενοι πλησίον τραπέζης ἔμπροσθεν τῆς θύρας· οἱ μὲν καπνίζουσιν, οἱ δὲ, παίζοντες τοὺς κύβους, πίνουν. Κατόπιν ὁ Ἴππότης Μονπεσά, ὁ Κόμης Βιλλάκ. Ἀκολουθοῦσιν ὁ Ἀγγελῆς· κατόπιν ὁ Δημόσιος Κήρυξ καὶ ὁ ὄχλος.

ΒΡΙΣΑΝΤΩ (*Ἐγειρόμενος, πρὸς τὸν Γασσέ εἰσερχόμενος*) Τὸν φίλτατον Γασσέ! (*Σφίγγουρ τὰς χεῖρας ἀλλήλων*). Ἠλθομεν εἰς Βλέσην διὰ νὰ εὐρωμεν τὸ τάγμα; (*Χαιρετᾷ αὐτόν*). Ἀληθινά! Σὲ συγχαίρομεν διὰ τὴν ταφὴν σου. (*Παρατηρεῖ τὴν ἐνδυμασίαν του*). Ἄ!

ΓΑΣΣΕ. Τοῦ συρμοῦ. Χρῶμα κίτρινον καὶ ταινίαι κυαναί. (*Σταυρόνων τοὺς βραχίονας καὶ τρίβων τὸν μύστακά του*). Γνωρίζετε, κύριοι, ὅτι ἡ Βλέση ἀπέχει τῶν Παρισίων τεσσαράκοντα λεύγας σωστάς;

ΒΡΙΣ. Ναί, μακρὰν ὅσον ἡ Κίνα!

ΓΑΣ. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ γυναῖκες διαῤρηγνύουσι τὰ ἰμάτιά των. Πρέπει, ἵνα μᾶς ἀκολουθῶσι, νὰ τρέχωσιν εἰς τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον.

ΒΥΣΑΒΑΝΝΗΣ. (Στρεφόμενος, ἐνῶ παίζει). Ὁ Κύριος ἔρχεται ἐκ Παρισίων;

ΡΟΣΒΑΡΩΝ. (Ἀφίγων τὴν καπνοσύριγγά του). Τίποτε νεώτερον;

ΓΑΣ. (Υποκλιθῶν). Οὐδέν. — Ὁ Κορνήλιος πληροὶ πάντοτε μὲ ἀέρα τὰ κεφάλια. — Ὁ Γύσης παρεσημοφορήθη. — Ὁ Ἄστ ἐγένετο δούξ. Αὐτὰ καὶ οὐδέν ἐν ἀφθονίᾳ. Ἐκρέμασαν τριάκοντα Οὐγενότους· μονομαχίαι δέ, ὅσας θέλετε. Τὴν τρίτην τοῦ μηνὸς ὁ Ἄγγεν ἐμονομάχησε μὲ τὸν Ἀρκὲν, διότι ἔφερε τρίχαπτον τῆς Γενοῦης· τὴν δεκάτην ἐπιάσθη ὁ Λαβαρδὲν μὲ τὸν Πόνς, διότι ἐπῆρε τοῦ Πόνς τὴν ἐρωμένην, τὴν κυρίαν Σουρδῆ· ὁ Σουρδῆς πάλιν μὲ τὸν Ἀλλιῆ, διὰ μίαν ἠθοποιὸν τοῦ θεάτρου Μονδὸρῆ· τὴν ἐνάτην, ὁ Νογὲν μὲ τὸν Σάτρην, διότι ἔγραψεν ἐσφαλμένως τρεῖς στίχους τοῦ Κολτέ· ὁ Γόρδης μὲ τὸν Μαργαλιάν, διότι δὲν ἐσυμφώνουν τί ὥρα ἦτο· ὁ Δυμιέρης μὲ τὸν Γονδῆν, φιλονεικούντες περὶ τοῦ πῶς δφείλουν νὰ βαδίζωσιν ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας· καὶ μετ' αὐτοὺς ὅλοι οἱ Βρισὰκ μὲ ὅλους τοὺς Σουβῆς, κατὰ συνέπειαν στοιχήματος μεταξὺ ἐνὸς ἵππου καθ' ἐνὸς σκύλου, τίς τῶν δύο θὰ τρέξῃ ταχύτερον. Ὁ Κωσσὰδ τέλος πάντων μὲ τὸν Λατουρνὲλ δι' ἐν μέγα, μέγα τίποτε· διὰ τὴν εὐχαρίστησιν. Ὁ Κωσσὰδ ἐφόνευσε τὸν Λατουρνὲλ.

ΒΡΙΣ. Εὐτυχεῖς Παρίσιοι! Αἱ μονομαχίαι ἤρχισαν πάλιν νὰ δίδουν καὶ παίρνουν.

ΓΑΣ. Τοῦ συρμοῦ.

ΒΡΙΣ. Συμπόσια, ἔρωτες, μονομαχίαι! Ἐκεῖ μόνον ζῆτις καὶ διασκεδάζει! (Χασμώμενος). Ἐδῶ δὲ πλησιάζομεν νὰ γίνωμεν φθισικοὶ ἐκ τῶν πολλῶν διασκεδάσεων!

(Πρὸς τὸν Γασσέ). Ὁ Κωσσάδ λοιπὸν, λέγεις, ἐφρόνευσε τὸν Λατουρνέλ;

ΓΑΣ. Ναί, μὲ μίαν μεγαλοπρεπεστάτην ραβδίαν. (Παρατηρῶν προσεκτικῶς τὰς χειρίδας τοῦ Ῥοσβαρών). Ἀλλὰ τί ἔχεις πάλιν αὐτοῦ, φίλτατε; Ἀπέπτη τῶν τοιούτων ἀγροίκων συρμῶν ἡ ἐποχή. Σειρήνια! Κουμβία! Ἐν τιμῇ, οὐδὲν πλέον μονότονον. Κόμβους! Κορδέλλας!

ΒΡΙΣ. Νὰ ζῆς, ἀρίθμησόν μας πάλιν ὅλας αὐτάς τὰς μονομαχίας. Καὶ τί λέγει ὁ βασιλεὺς;

ΓΑΣ. Ὁ καρδινάλιος πνέει μένεα καὶ ζητεῖ ταχεῖαν θεραπείαν τοῦ κακοῦ.

ΒΥΣΑΒ. Τίποτε εἰδήσεις δὲ ἐκ τοῦ στρατοπέδου;

ΓΑΣ. Νομίζω ὅτι ἐπήραμεν διὰ πανουργίας τὴν Φιγηέραν, ἢ μᾶς τὴν ἐπῆραν. (Συλλογιζόμενος). Μᾶς τὴν ἐπῆραν, ναί.

ΡΟΣΒ. Ἡ δὲ Μεγαλειότης του τί λέγει περὶ τούτου;

ΓΑΣ. Ὁ καρδινάλιος δὲν εἶναι καθόλου εὐχαριστημένος.

ΒΡΙΣ. Ἡ δὲ αὐλή τί γίνεται; Ὁ βασιλεὺς εἶναι καλὰ, βέβαια;

ΓΑΣ. Καθόλου. Ὁ καρδινάλιος ἀσθενεῖ μὲ θέρμην καὶ ἀρθρίτιδα. Τὸν περιφέρουν ἐντὸς φορείου.

ΒΡΙΣ. Εἶσαι ἀλλόκοτος ἰδιότροπος τῇ ἀληθείᾳ! Ἡμεῖς σὲ ἐρωτῶμεν περὶ τοῦ βασιλέως καὶ σὺ μᾶς ἀπαντᾷς περὶ τοῦ καρδινάλιου!

ΓΑΣ. Ἄι!—Ὁ συρμὸς τὸ ἀπαιτεῖ.

ΒΡΙΣ. Λοιπὸν; Τίποτε, τίποτε νέον;

ΓΑΣ. Τί εὐήθης ὁποῦ εἶμαι! Τίποτε νέον;—Ἀπεναντίας, φίλτατοι, ἐν τερατούργημα, ἐν σωστὸν θαῦμα, ὅπερ πρὸ δύο μηνῶν ἔχει τοὺς Παρισίους ὅλους εἰς ἐμπάθη ἀναθρασμόν! Ἡ φυγὴ, ἡ ἀναχώρησις, ἡ ἐκλειψις...

ΒΡΙΣ. Τίνος;

ΓΑΣ. Τῆς ὥραιας τῶν ὠραίων, τῆς Μαριῶν Δελόρμ.

ΒΡΙΣ. (*Μυστηριωδῶς.*) Ναί;—'Ακουσον λοιπὸν τώρα καὶ σὺ μίαν εἶδῃσιν: Εἶναι ἐδῶ.

ΓΑΣ. 'Α! Μπᾶ!—Εἰς Βλέσῃν;

ΒΡΙΣ. Εἰς Βλέσῃν, ζῶσα *incognito* (*ἀγνωστος*).

ΓΑΣ. (*Ἀνυψῶν τοὺς ὤμους*). 'Η Μαριών!—'Αστειεύεσθε, κύριε Βρισαντώ! 'Εκείνη ἐδῶ! 'Η Μαριών! 'Η δημιουργὸς τοῦ συρμοῦ Μαριών, ἐδῶ! Πλὴν, φίλτατε, ἡ Βλέση εἶναι ὁ ἀντίθετος πόλος τῶν Παρισίων! 'Ιδέ! Τὰ πάντα προκατακλυσμαῖα, κακόσχημα, ἀηδῶς κατεσκευασμένα! (*Δεικνύων τοὺς πύργους τοῦ Ἀγρίου Νικολάου*). Καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ κωδωνοστάσια ἔχουν τι τὸ ἄχαρι καὶ ἐπαρχιακόν!

ΡΟΣΒ. Τῶ ὄντι.

ΒΡΙΣ. 'Αμφιβάλλετε, καὶ ὅταν σᾶς εἶπω, ὅτι τὴν εἶδε καὶ ὁ Σαβερνῆς;—'Ἐδῶ, μάλιστα, κεκρυμμένη καὶ ἐφωδιασμένη ἤδη μὲ ἓνα μέγαν, μέγαν ἐραστήν, ὅστις μάλιστα ἔσωσεν, ἀν' ἀγαπᾶτε, τὸν Σαβερνῆ ἀπὸ κλέπτιας, οἵτινες τὴν νύκτα τὸν ἤρπασαν ἐκ τοῦ λαμποῦ—χρήσιμα ὑποκείμενα, τὰ ὅποια ἐπεθύμησαν νὰ κάμωσιν ἐλεημοσύνην μὲ τὸ βαλάντιόν του καὶ νὰ ἴδωσι τι ὥραν κάμνει τὸ ὥρολόγιόν του.

ΓΑΣ. 'Αλλ' αὐτὸ εἶναι ἰστερία δλόκληρος!

ΡΟΣΒ. (*Εἰς τὸν Βρισαντώ*). Εἶσαι βέβαιος;

ΒΡΙΣ. "Οπως ὅτι εἰς τὸ βαλάντιόν μου ἔχω ἐξ Βυζαντινὰ ἀργυρᾶ νομίσματα μὲ κυανοῦν βάθος! Τόσον, ὥστε ὁ Σαβερνῆς ἔκτοτε οὐδὲν ἄλλο ἐπιθυμεῖ εἰμὴ νὰ εὕρῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, εἰς τὸν ὅποιον ὀφείλει τὴν ζωὴν.

ΒΥΣ. 'Αλλὰ δύναται, νομίζω, νὰ τὸν εὕρῃ εἰς τὸν οἶκόν της.

ΒΡΙΣ. "Οχι. 'Η Μαριών ἤλλαξεν ἔκτοτε καὶ οἶκημα καὶ ὄνομα. Ἐχασαν τὰ ἴχνη της.

(*Ἡ Μαριών καὶ ὁ Διδιὲ διέρχονται βραδέως τὸ βάθος τοῦ θεάτρου, χωρὶς γὰρ τοὺς ἴδωσιν οἱ συνομιλοῦν-*

τες καὶ διὰ μικρᾶς θύρας εἰσέρχονται εἰς μίαν τῶν εἰς τὰ πλάγια οἰκιῶν).

ΓΑΣ. Ἐπρεπε νὰ ἔλθω εἰς Βλέσση διὰ νὰ ἐπανεύρω τὴν Μαριών! Εἰς μίαν ἐπαρχίαν τῆς Γαλλίας!

(Ἐμβαίοντες οἱ Βιλλὰκ καὶ ὁ Μορπεσά, ὑψηλοφῶως φιλονεικοῦντες).

ΒΙΑ. Ἐγὼ σοὶ λέγω, ὄχι!

ΜΟΝΗ. Ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, νά!

ΒΙΑ. Ὁ Κορνήλιός σου εἶναι εἰς τῶν ἀθλιεστέρων συγγραφέων!

ΜΟΝΗ. Ἀκούεις ἐκεῖ! Τοιαῦτα νὰ λέγῃ περὶ Κορνήλιου! Τοῦ συγγραφέως τοῦ Σιδ καὶ τῆς Μελίτης!

ΒΙΑ. Σύμφημι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν Μελίτην· ἔχει, τὸ ἀναγνωρίζω, ἀξίαν. Ἀλλὰ μετ' αὐτὴν ἔχασε πολὺ, ὅπως ἄλλως τε συμβαίνει μὲ ὅλους αὐτούς! Σοὶ παραχωρῶ ὅ,τι θέλεις διὰ τὴν Μελίτην καὶ τῶν Ἀνακτόρων τὴν Στοάν. Ἀλλὰ τὸ Σιδ, ποίαν ἀξίαν ἔχει, παρακαλῶ;

ΓΑΣ. (Πρὸς τὸν Μορπεσά). Ὁ Κύριος εἶναι μετριόφρων.

ΜΟΝΗ. Ἐγὼ εὐρίσκω τὸ Σιδ θαυμάσιον!

ΒΙΑ. Ἀθλιέστατον! Ἀλλὰ τὸ Σιδ αὐτὸ, φίλε μου, ὁ Σκουδερῆς οὔτε εἰς χεῖρας κἂν τὸ λαμβάνει! Τί ὕφος! Ὅποια ἰδέαι ἀλλόκοτοι καὶ ὁποῖος τρόπος ἐκφράσεως κοινὸς καὶ ἀγροῖκος! Πᾶν πρᾶγμα τὸ ὀνομάζει μὲ τὸ ὄνομά του· εἶναι δὲ καὶ αἰσχρολόγος καὶ ἐναγτίον τῶν ἱερῶν κανόνων· ὁ ἦρωσ τοῦ Σιδ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ νυμφευθῇ τὴν ἐρωμένην του... Ἀκουσον, φίλε μου· ἀνέγνωσας τὸν Πύραμον καὶ τὸν Βραδαμάντην; Ὅταν ὁ Κορνήλιός σου γράψῃ τοιαῦτα ἔργα, κάμε μοι τὴν χάριν νὰ μοῦ στείλῃς ἓν ἀντίτυπον.

ΡΟΣΒ. (Πρὸς τὸν Μορπεσά.) Ἀναγνώσατε καὶ τὸν Μέγαρ καὶ τελευταῖον τῶν Σολιμὰρ τοῦ Μαιρέ, τραγωδίαν ἐκ τῶν καλλιτέρων. Ἀλλὰ τὸ Σιδ!

ΒΙΑ. Καὶ ἔπειτα ὁ Κορνήλιος σου αὐτὸς ἔχει τὴν ψυχὴν ματαίαν καὶ θρασεῖαν συγχρόνως. Μήπως τοῦ κατέβη εἰς τὴν κεφαλὴν νὰ γείνη καὶ αὐτὸς Βοασροβέρ, Σαπελὲν, Σεριζέ, Μερὲ, Γομβώλ, Ἀθέρ, Βωτρὺ, Γιρὺ, Φαρὲ, Δεσμαρὲ, Μαλβίλ, Δυριὲ, Σεριζὺ, Κολτὲ, Γομβερβίλ, ἢ Ἀκαδημία τέλος πάντων ὀλόκληρος;

ΓΡΙΣ. (*Γελῶν εἰρωνικῶς καὶ ὑψῶν τοὺς ὤμους*).
Ἄαμπρά!

ΒΙΑ. Τὸ δὲ νόστιμον, ἔχει καὶ ἡ εὐγενεῖα του τὴν ἀπαίτησίν τοῦ δημιουργεῖν! Τοῦ ἐφευρίσκειν! Ὅποια αὐθάδεια! Νὰ δημιουργήσῃ αὐτὸς κατόπιν ἐνὸς Γαρνιέ! Ἐνὸς Θεοφίλου! Κατόπιν ἐνὸς Ἀρδῆ! Ὅποια κενοδοξία! Νὰ δημιουργήσῃ! Εὐκόλον, βέβαια, τὸ δημιουργεῖν! Ὡς ἂν οἱ ἔξοχοι οὗτοι νόες ἄφησαν μετ' αὐτούς τι, ὅπερ νὰ μὴν ἐξηντλήθῃ! Ἄ! Ὁ Σαπελὲν σοῦ τὸν σατυρίζει ὡς πρὸς τοῦτο μὲ τρόπον θαυμάσιον!

ΡΟΣΒ. Ψωραλέος τῷ ὄντι συγγραφεύς!

ΒΥΣ. Ὁ ἐπίσκοπος ὅμως τῆς Γράσσης Κύριος Γοδὼ μοι εἶπεν ὅτι ὁ Κορνήλιος ἔχει πολὺ πνεῦμα.

ΜΟΝΗ. Πολύ!

ΒΙΑ. Ἄν ἔγραφε μὲ ἄλλον τρόπον παρ' ὅ,τι γράφει, ναί. Ἄν ἠκολούθει τὸ ὕφος τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τὴν καλὴν μέθοδον...

ΓΑΣ. Κύριοι, μὴ μαλόνετε. Ὁ Κορνήλιος εἶναι σήμερον τοῦ συρμοῦ ὁ συγγραφεύς. Διαδέχεται τὸν Γαρνιέ, ὅπως εἰς τὰς ἡμέρας μας οἱ χαμηλοὶ στρογγύλοι πῖλοι διαδέχονται τοὺς μεταξωτοὺς ὑψηλοὺς.

ΜΟΝΗ. Ἐγὼ εἶμαι ὑπὲρ τοῦ Κορνήλιου καὶ τῶν χαμηλῶν πῖλων.

ΓΑΣ. (*Πρὸς τὸν Μορπεσά*). Πολὺ σπρώχνεις τὸ πρᾶγμα! (*Πρὸς τὸν Βιλλιάκ*). Ἐγὼ δὲ, οὐδέτερος, εὐρίσκω τὸν μὲν Γαρνιέ ὠραῖον, τὸν δὲ Κορνήλιον ἀρκετὰ καλὸν ἐνίοτε.

ΒΙΑ. Σύμφημι.

ΡΟΣΒ. Σύμφημι και ἐγώ. Ὁ Κορνήλιος εἶναι νέος εὐφοῆς, τὸν ὁποῖον πολὺ ἐκτιμῶ.

ΒΡΙΣ. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν ἔχει οὔτε ἡμισείας γενεᾶς αἷμα εὐγενὲς εἰς τὰς φλέβας του!

ΡΟΣΒ. Ὅνομα τῷ ὄντι, τὸ ὁποῖον ὄζει χωριάτου μὲ τὸν πλέον ἀδιάκριτον τρόπον.

ΒΥΣ. Ψωραλέοι και γελῶσι δικηγορίσκει, οἵτινες φαλιδίζοντες δουκάτα κατεσκεύασαν σολδία!

(Εἰσέρχεται ὁ Ἀγγελῆς, ὅστις ὑπάγει νὰ καθῆσθαι π.λησίον τραπέζης μόδος και ἐν σιγῇ. — Ἐνδεδυμένος μαῦρον ὀλοσηρικὸν μὲ χρυσᾶ σειρήτια).

ΒΙΑ. Ἀλλοίμονον, κύριοι, ἂν τὸ κοινὸν ἀρχίσῃ νὰ τέρπηται μὲ τὰς ῥαψωδίας αὐτάς! Ἀπέπτη ἀνεπιστρέπτει τῶν τραγικο-κωμωδιῶν ἢ ὠραία τέχνη! Ἀπόλλυται δὲ και τὸ θέατρον, μὰ τὴν τιμὴν μου! Αὐτὸ και ὁ Ῥισελιέ...

ΓΑΣ. (Βλέπων λοξῶς τὸν Ἀγγελῆν). Ὁ Ὑψηλότατος, λέγε... ἄλλως ὁμίλει σιγανώτερα...

ΒΡΙΣ. Ἀρκεῖ! Εἰς κόρακας ἢ Ὑψηλότης του! Δὲν φθάνει ὅτι στρατιώτας και οἰκονομικά, ἔχει τὰ πάντα και τὰ πάντα παρ' αὐτοῦ ἐξαρτῶνται, ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλλῃ τὴν ρίνα του και εἰς τὴν γλῶσσάν μας αὐτὴν;

ΒΥΣ. Εἰς κόρακας, ναί, ὁ Ῥισελιέ, κολακεύων και σπαράσσων συγχρόνως τὸν κόσμον! Ὁ ἔχων χεῖρα αἱματόφυρτον και αἱματόχρουν φόρεμα φέρων!

ΡΟΣΒ. Εἰς τί λοιπὸν χρησιμεύει ὁ βασιλεὺς;

ΒΡΙΣ. Οἱ λαοὶ, φίλτατε, βαδίζουσιν ἐν τῷ σκότει, τὸ βλέμμα ἀτενίζοντες πρὸς λυχνίαν φεγγοβόλον· ὁ καρδινάλιος εἶναι ἡ λυχνία, ὁ δὲ βασιλεὺς, τὸ περικλεῖτον αὐτὴν φανάριον, ὅπερ τὴν προφυλάττει κατὰ τοῦ ἀνέμου ὑπὸ τὸν μετρίως καθαρὸν ὕαλόν του.

ΒΥΣΑΒ. ὦ ! Ἐἴθε μίαν ἡμέραν, καὶ θὰ ἦναι ωραία ἡ ἡμέρα αὕτη, εἴθε νὰ σβέσωμεν μὲ τὸν ἄνεμον τοῦ ξίφους μας τὴν λυχνίαν αὐτήν.

ΡΟΣΒ. Ἄ ! Ἐὰν ἕκαστος τὸν εἶχεν εἰς ὄ,τι κατὰ-στιχον τὸν ἔχω ! . . .

ΒΡΙΣ. Ἦθέλωμεν συνέλθει . . . (Πρὸς τὸν Βυσαβάρην). Τί λέγεις, ἀντικόμη ;

ΒΥΣ. Καὶ τῷ προετοιμάσει καρμῖαν, κατὰ τὴν μέθοδον Ἰαρνάκ !

ΑΓΓΕΛΗΣ (Ἐγειρόμενος με φωνὴν πένθιμον). Συνωμοσίαν ! — Νεανίαί, συλλογισθῆτε τὸν Μαριλάκ !

(Ὅλοι ὠχριοῦν, στρέφονται καὶ σιωποῦν ἐκπεπληγμένοι, μὲ τὸ βλέμμα προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ Ἀγγελῆ, ὅστις ἐπαρακάθηται ἐν σιωπῇ).

ΒΙΑ. (Λαμβάνων τὸν Μορπεσὰ κατὰ μέρος). Πρὸ δλίγου, ἰππότα, ἐνῶ ἐγίνετο λόγος περὶ Κορνηλίου, μοὶ ὠμίλησας μὲ τόνον, ὅστις μου ἐζάλισε δλίγον τὸ οὖς. Ἐπεθύμουν καὶ ἐγὼ νὰ σοὶ εἶπω, ἂν εὐαρεστῆσαι, δύο λέξεις.

ΜΟΝΠ. Μὲ ξίφος ;

ΒΙΑ. Ναί.

ΜΟΝΠ. Θέλεις μὲ πιστόλιον ;

ΒΙΑ. Καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο.

ΜΟΝΠ. (Λαμβάνων τὸν βραχιονὰ του). Νὰ εὐρωμεν καρμῖαν γωνίαν ἐξω τῆς πόλεως.

ΑΓΓΕΛ. (Ἀγορθοῦμενος). Μονομαχίαν ! — Ἐνθυμήθητε τὸν κύριον Βυτεβίλ !

(Νέα ἔκπληξις μεταξὺ τῆς ὀμηγύρευος Ὁ Βιλλὰκ καὶ ὁ Μορπεσὰ χωρίζονται, τὸ βλέμμα ἔχοντες προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ Ἀγγελῆ).

ΡΟΣΒ. Ποῖος εἶναι ὁ μελανηφόρος αὐτὸς ἄνθρωπος, ὅστις μὲ προξενεῖ τρόμον, μὰ τὴν πίστιν μου ;

ΑΓΓΕΛ. Ὀνομάζομαι Ἀγγελῆς. Εἶμαι γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως.

ΒΡΙΣ. (Γελῶν). Τώρα δὲν ἀπορῶ πλέον διὰ τὸ ὁ βασιλεὺς εἶναι τόσον μελαγχολικός.

ΒΥΣ. (Γελῶν). Ἀστεῖος γελωτοποιὸς, εἰς τρελλὸς καρδιναλιστῆς!

ΑΓΓΕΛ. (Ὅρθιος). Προσέξατε, κύριοι! Ὁ ὑπουργὸς εἶναι παντοδύναμος! Μέγας χορτοκόπος, χύνων παταμηδὸν τὸ αἷμα, τὰ πάντα ἀκολούθως καλύπτων μὲ τὸ ποδιῆρές του ἄμφιονκαὶ εἰς οὐδένα περὶ οὐδενὸς λόγον δίδων (Σιγή).

ΓΑΣ. Διάβολε!

ΡΟΣΒ. Νὰ μὲ πάρῃ ὁ Σατανᾶς, ἂν κινηθῶ!

ΒΡΙΣ. Σᾶς βεβαιῶ, κύριοι, ὁ Πλούτων θὰ ἦναι πάλιν φαιδρότερος τοῦ γελωτοποιοῦ αὐτοῦ!

(Ἐμβαίνει πλῆθος λαοῦ, ἐξεληθὸν τῶν ὁδῶν καὶ οικιῶν καὶ καλύπτει τὴν πλατεῖαν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὁ δημόσιος κῆρυξ ἔφιππος, μὲ τέσσαρας ἀστυρομικοὺς ὑπηρέτας ἐν στολῇ· ἐξ αὐτῶν ὁ μὲν ἠχεῖ σάλπιγγα, ἐνῶ ἄλλος κρούει τύμπανον).

ΓΑΣ. Τί ζητεῖ τὸ σκυλόλογιον αὐτὸ ἐδῶ; — Ἄ! Ὁ δημόσιος κῆρυξ! Τί πάτερ ἡμῶν ἔρχεται πάλιν νὰ μᾶς ψάλῃ;

ΒΡΙΣ. (Πρὸς ἀγύρτην ἀναμιχθέντα μὲ τὸ πλῆθος καὶ φέροντα ἐπ' ὤμων πίθηκον). Ποῖος, καλέ μου φίλε, ἐκ τῶν δύο σας περιφέρει τὸν ἕτερον;

ΜΟΝΠ. (Πρὸς τὸν Ροσβαρών). Ἴδὲ, ἂν τὰ χαρτιά μας ἦναι σωστά. (Δεικνύων τοὺς τέσσαρας ἀστυρομικοὺς ὑπηρέτας). Στοιχηματίζω ὅτι κανενὸς ἐξ αὐτῶν ἀντέγραψαν καὶ εἰς τὰ χαρτιά μας τὴν εἰκόνα.

Ο ΚΗΡΥΞ (Μὲ φωνὴν ἐπιβόρνον). Πολίται, σιωπὴ!

ΒΡΙΣ. (Πρὸς τὸν Γασσὲ χαμηλοφώνως). Τί ἀγριάνθρωπος! Ἡ φωνή του θὰ φθεῖρῃ τὴν μύτην του περισότερον ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ο ΚΗΡΥΞ. « Διάταγμα βασιλικόν. Ἡμεῖς, Λουδοβί-
κος, ἐλέω θεοῦ. . . »

ΒΥΣ. (Πρὸς τὸν Βρισαρτὸν χαμηλοφ.). Μανδύας
κρινοστόλιστος ὑποκρύπτων τὸν καρδινάλιον!

ΑΓΓΕΛ. Προσοχὴ, κύριοι!

Ο ΚΗΡΥΞ (Ἐξακολουθῶν). . . « βασιλεὺς τῆς Γαλ-
λίας καὶ τῆς Ναβάρρας » . . .

ΒΡΙΣ. (Χαμηλοφ. πρὸς τὸν Βυσαβάρρη). Ὁραῖον ὄ-
νομα, τὸ ὁποῖον εἰς ὑπουργὸς δὲν χορταίνει ποτέ.

Ο ΚΗΡΥΞ (Ἐξακολουθῶν). » πᾶσι τοῖς ἐνεστῶσι καὶ
μέλλουσι, χαίρειν!

(Ἐποικλιεῖ).

» Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι πᾶς βασιλεὺς ἠθέλησε διὰ
» ποινῶν αὐστηρῶν νὰ ἐξολοθρεύσῃ τῶν μονομαχιῶν
» τὸν ἐπάρατον συρμὸν ὅτι μ' ὄλα τὰ προηγούμενα
» διατάγματα τῶν προγόνων ἡμῶν βασιλέων, αἱ μονο-
» μαχίαι εἶναι σήμερον πλειότεραι παρά ποτε, θέλομεν
» καὶ διατάσσομεν ὅπως τοῦ λοιποῦ οἱ μονομάχοι, ἄ-
» πιστοὶ, στεροῦντες ἡμᾶς τῶν ὑπηκόων μας, εἴτε ὁ εἰς
» ἐφ' ἐκάστης μονομαχίας, εἴτε καὶ ἀμφότεροι ἐπιζή-
» σωσι, προσαχθῶσιν, ὅπως δημοσίᾳ στιγματισθῶσιν,
» εἰς τὴν αὐλήν, καὶ, εὐγενεῖς ἢ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ,
» ἀπαγχονισθῶσι παρουσίᾳ ὄλων ὅπως δὲ καταστήσω-
» μεν τὸ μέτρον τοῦτο αὐστηρότερον καὶ τελεσφόρον,
» οἴκοθεν παραιτούμεθα τοῦ δικαιώματος τῆς χάριτος.
» Οὕτως ἔδοξεν ἡμῖν. Ὑπογραφή: Λουδοβίκος. Κάτωθεν:
» Ῥισελιέ. »

(Ἀγανάκτησις μεταξὺ τῶν Εὐγενῶν).

ΒΡΙΣ. Ἡμᾶς νὰ κρεμάσωσι, καθὼς τὸν Βαραβᾶν!

ΒΥΣΑΒ. Ἡμᾶς νὰ κρεμάσωσιν! Εἰπέ μας, παρακαλῶ,
πῶς ὀνομάζεται τὸ μέρος, ὅπου θὰ εὔρουν σχοινίον διὰ
νὰ κρεμάσωσιν ἓνα εὐγενῆ;

Ὁ ΚΗΡΥΞ (Ἐξακολουθῶν). « Ἡμεῖς δὲ, δήμαρχος τῆς

Δημοσίου Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας

» Βλέσης, ὅπως ὅλοι λάβωσι γνῶσιν τοῦ παρόντος δια-
» τάγματος, προστάσσομεν νὰ τοιχοκολληθῆ εἰς τὴν δη-
» μόσιον πλατεῖαν.»

(*Δύο ὑπηρεταὶ ἀστυνομικοὶ κολλοῦν τὴν εἰδοποίησιν ἐπὶ σιδηροῦ ὑποστάτου, εἰς τὴν ἄκραν τοίχου δεξιὰ ὀρθογμένου*).

ΓΑΣ. Ἐτζι δὰ τοῦλάχιστον! Πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει τὸ διάταγμα νὰ κρεμάσῃ!

ΒΥΣΑΒ. (*Κινεῖ τὴν κεφαλὴν*). Ναί, κύμην. ἔωσοῦ ἔλθῃ ἡ σειρὰ τοῦ ἐκδόσαντος αὐτό.

(*Ὁ κῆρυξ ἐξέρχεται. Ὁ ὄχλος ἀποσύρεται. Εἰσέρχεται ὁ Σαβερνήης. Ἡ ἡμέρα ἀρχίζει γὰ κλίην*).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΣΑΒΕΡΝΗΣ.

ΒΡΙΣ. (*Τρέχων πρὸς τὸν Σαβερνήη*). Ἐξάδελφε! — Λοιπόν; Εὐρήκες τὸ ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον σοὶ ἔσωσε τὸ δέρμα προχθὲς τὴν νύκτα ἀπὸ τοὺς παστρικοὺς;

ΣΑΒΕΡΝ. Ὅχι. Εἰς μάτην ἔτρεξα καὶ τρέχω πανταχοῦ τῆς πόλεως, ἐξετάζων περὶ τῶν παστρικῶν, τοῦ νέου μου καὶ τῆς Μαριῶν Δελόρμ· ὅλα διεσκεδάσθησαν ὡς ὄνειρον.

ΒΡΙΣ. Ἀλλὰ θὰ εἶδες τὸ πρόσωπόν του ὁπωσδήποτε, ὅταν σὲ ἠλευθέρωσεν ὡς χριστιανὸν ἀπὸ χειρᾶς ἀπίστων;

ΣΑΒ. Ἐν πρώτοις ἀνέτρεψε τὸν λύχνον μὲ τὸν γρόνον του!

ΓΑΣ. Παράδοξον!

ΒΡΙΣ. Ἀλλὰ θὰ τὸν ἀνεγνώριζες βέβαια, ἂν τὸν ἀπῆντας;

ΣΑΒ. Καθόλου, ἀφοῦ δὲν εἶδα τὰ χαρακτηριστικά του.

ΒΡΙΣ. Γνωρίζεις πῶς ὀνομάζεται;

ΣΑΒ. Διδιέ.

ΡΟΣΒ. Δὲν εἶναι ἀνθρώπου ὄνομα αὐτὸ, εἶναι ὄνομα χωριάτου!

ΣΑΒ. Διδιέ ὀνομάζεται. Πολλοὶ, ἐξ εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ ἐπὶ γενναιότητι καυχώμενοι, ἔχουν μεγαλειτέρα ὀνόματα ὅχι ὅμως καὶ μεγαλειτέραν καρδίαν. Εἶχον ἐξ κλέπτας ἀπέναντί μου ἦτο μὲ τὴν Μαριὼν Δελόρμ' τὴν ἀφίνει καὶ μὲ σώζει. Ἄ! Τὸ πρὸς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν χρέος μου εἶναι ἄπειρον, καὶ θέλω τοῦ τὸ πληρώσει, τὸ ἔμνω ἐνώπιον ὄλων σας, θέλω τοῦ τὸ πληρώσει δι' ὅλου μου τοῦ αἵματος!

ΒΙΑ. Καὶ ἀπὸ πότε, Μαρκήσιε, ἐλάβετε σύστημα νὰ πληρώνητε τὰ χρέη σας;

ΣΑΒ. (Ἰπερηφάνως). Ἐπλήρωσα πάντοτε ὅσα πληρώνει τις δι' αἵματος. Τὸ αἷμα εἶναι τὸ μόνον μου νόμισμα.

(*Νὸξ ἐντελής. Τὰ παράθυρα τῆς πόλεως φωτίζονται ἀλληλοδιαδόχως. Ἐμβαίνει ὑπηρέτης, ἀράπτει φανὸν κείμενον ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως καὶ ἀπέρχεται. — Ἡ μικρὰ θύρα, δι' ἧς εἰσῆλθον ἡ Μαριὼν καὶ ὁ Διδιέ, ἀνοίγει ἐκ γέου, ἐξέρχεται δ' αὐτῆς ὁ Διδιέ ῥεμβάζων, βραδεῖ βήματι περιπατῶν καὶ τοὺς βραχίονας ἔχων ἐσταυρωμένους ἐντὸς τοῦ μανδύου του).*

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΔΙΔΙΕ.

ΔΙΔΙΕ (*Βραδέως ἐρχόμενος ἐκ τοῦ βήθους τοῦ θεάτρου, χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ ἢ τὸν ἀκούσῃ τις*). Μαρκήσιος Σαβερνῆς... ὦ! Ἄς τὸν ἐπανέβλεπα τὸν ἀνόητον αὐτὸν, ὅστις τῆς ἐφέρθη μὲ τόσην ἀναίδειαν προχθὲς τὸ

ἐσπέρας! Ἀκόμη οἱ τρόποι του βαρύνουν τὴν καρδίαν μου.

ΒΥΣ. (Πρὸς τὸν Σαβερνῆ, συνδιαλεγόμενον μὲ τὸν Βρισαντώ). Σαβερνῆ!

ΔΙΑ. (Κατ' ἰδίαν). Αὐτὸς εἶναι!

(Προχωρεῖ βραδεῖ βήματι, τὸ βλέμμα ἀτερίζων ἐπὶ τῶν εὐγενῶν, καὶ κάθεται πλησίον τραπέζης τεθειμένης ὑπὸ τὸν φανὸν τὸν φωτίζοντα τὴν εἰδοποίησιν, βήματά τινα μακρὰν τοῦ Ἀγγελεῆ, ἀκινήτου καὶ σιωπηλοῦ ὡσαύτως).

ΒΥΣΑΒ. (Πρὸς τὸν Σαβερνῆ στραφέντα). Τὸ εἶδες τὸ διάταγμα;

ΣΑΒ. Τί διάταγμα;

ΒΥΣΑΒ. Τὸ διάταγμα, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπιβάλλει ἀποχὴν ἀπὸ πάσης μονομαχίας.

ΣΑΒ. Πολὺ φρόνιμον.

ΒΡΙΣ. Ναι, ἀλλ' ἐπὶ ποινῇ ἀγχόνης!

ΣΑΒ. Ἄ! Μπᾶ! Ἀστειεύεσαι! Νὰ κρεμάσουν τοὺς χωριάτας, ναι, ἀλλὰ... Ποτέ!

ΒΡΙΣ. (Δεικνύων αὐτῷ τὴν εἰδοποίησιν). Ἀνάγνωσέ το καὶ σύ. Ἴδου, ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸν τοῖχον.

ΣΑΒ. (Παρατηρῶν τὸν Διδιέ). Ἄ! Ὁ κιτρινιάρης αὐτὸς ἤμπορεῖ νὰ μοῦ τὸ ἀναγνώσῃ. (Πρὸς τὸν Διδιέ, ὑψηλοφώνως) Αἶ! Παληκάρι! Αἶ! Σὺ μὲ τὸ μακρὸ ἐπανωφόριον! Αἶ! Φίλε! Φίλτατε! (Πρὸς τὸν Βρισαντώ). Μοὶ φαίνεται ὅτι εἶναι κωφός

ΔΙΑ. (Ἐξακολουθῶν γὰρ τὸν ὑποβλέτη ἐγείρων βραδέως τὴν κεφαλὴν). Εἰς ἐμὲ ὀμιλεῖτε;

ΣΑΒ. Εἰς σὲ βέβαια! Δι' ἔντιμον τοῦ χαιρετισμοῦ ἀμοιβὴν, ἀνάγνωσόν μας τὴν ἄνω τῆς κεφαλῆς σου αὐτὴν εἰδοποίησιν.

ΔΙΑ. Ἐγώ;

ΣΑΒ. Σύ. Δὲν γνωρίζεις λοιπὸν νὰ συλλαβίσῃς τὸ ἀλφάβητον ;

ΔΙΑ. (Ἐγειρόμενος). Εἶναι τὸ διάταγμα, τὸ ὁποῖον τιμωρεῖ μὲ ἀγχόνην πάντα μονομάχον, εὐγενῆ ἢ χωριάτην.

ΣΑΒ. Ἀπατᾶσαι, νεανία μου. Μάθε ὅτι τοὺς εὐγενεῖς μόνον δὲν κρεμοῦν, καὶ ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὅπου ἔλα τὰ δικαιώματα εἰς ἡμᾶς ἀνήκουν, οἱ χωριάται μόνον ἔγιναν διὰ νὰ ἀπαγχονίζωνται. (Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς). Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τοῦ λαοῦ κατήντησαν αὐθαδέστατοι τῇ ἀληθείᾳ ! (Πρὸς τὸν Διδιὲ σαρκαστικῶς). Πολὺ κακῶς ἀναγινώσκεις, παλληκαρᾶ μου ! Εἶσαι μῦψ, φαίνεται ! Ὑγάλε τὸ καπέλλον σου καὶ θὰ βλέπῃς καλύτερα ! Ὑγάλε το !

ΔΙΑ. (Ἀνατρέπων τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ τράπεζαν). Ὁ Ἄ ! Προσέξατε, Κύριε ! Μὲ ὑβρίζετε ! Ἦδη ὁπότε ἀνέγνωσα, θέλω, ἤκούσατε ; τὴν ἔντιμον ἀμοιβὴν μου ! Ἦ ἔντιμος αὕτη ἀμοιβὴ, Μαρκήσιε, εἶναι τὸ αἷμά σου, ἢ κεφαλή σου !

ΣΑΒ. (Μειδιῶν). Ἀξίζομεν, φίλτατε, καὶ οἱ δύο τοὺς τίτλους μας ! Σὲ μαντεύω ἄνθρωπον τοῦ λαοῦ, ἢ ἐκλαμπρότης του μὲ ὀσφραίνεται Μαρκήσιον.

ΔΙΑ. Λαὸς καὶ Μαρκήσιοι δύνανται νὰ ἀρπάσωσιν ἐκ τοῦ λαιμοῦ ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Μαρκήσιε, ἀν ἠνώναμεν τὸ αἷμά μας, τί λέγετε ;

ΣΑΒ. (Ἀναλαμβάνων τὸ σοβαρὸν ἠθὸς του). Τρέχεις, πολὺ, κύριε ! πρόσμεινον νὰ μάθῃς καὶ κάτι ἄλλο. Ὅνομάζομαι Γασπάρδος, Μαρκήσιος Σαθερνής.

ΔΙΑ. Τί με μέλει ;

ΣΑΒ. (Ψυχρῶς). Ἴδου οἱ δύο μου μάρτυρες. Ὁ Κόμης Γασσέ δὲν ἔχεις τι νὰ εἴπῃς ἐναντίον του, καὶ ὁ Κύριος Βιλλάκ, ἐκ τοῦ εὐγενοῦς οἴκου Φελλιὰδ, ἐξ οὗ κατάγεται καὶ ὁ μαρκήσιος Ὠθησῶν. Τώρα δὲ, εἶσαι καὶ σὺ εὐγενής ;

ΔΙΔ. Τί σε μέλει; Εἶμαι ἀπλοῦν παιδίον, εὔρεθὲν ἔμπροσθεν μιᾶς θύρας καὶ δὲν ἔχω ὄνομα· ἀλλὰ τοῦτο ἀρκεῖ ἔχω αἷμα ἱκανὸν νὰ χύσω πρὸς ἀνταλλαγὴν τοῦ ἰδικοῦ σου!

ΣΑΒ. Καθόλου, κύριε, δὲν ἀρκεῖ. Οὐχ ἦττον, ἐν παιδίον εὔρεθὲν, εἶναι εὐγενῆς δικαιώματι, διότι ἴσως εἶναι τοιοῦτος, καὶ διότι χειρότερον νὰ ὑποβιβάσῃ τις τοῦ βαθμοῦ του εὐγενῆ ἢ νὰ ἐξευγενίσῃ χωριάτην. Ὡστε θέλω σὲ εὐχαριστήσῃ. Τὴν ὥραν σου;

ΔΙΔ. Ἀμέσως.

ΣΑΒ. Ἐστω. — Ἄλλ' εἶσαι τῷ ὄντι ὅ,τι λέγεις; ...

ΔΙΔ. Ἐν ξίφος!

ΣΑΒ. Δὲν ἔχει ξίφος! Ἄ! Διάβολε! Ὀλέθριον! Δύναται νὰ σὲ πάρῃ τις ὡς ἄνθρωπον τῆς κατωτέρας τοῦ ὄχλου τάξεως. (Προσφέρων τὸ ἴδιον ξίφος του εἰς τὸν Διδιέ). Θέλεις αὐτό; Σοὶ τὸ συνιστῶ ὡς πιστὸν ὑπηρετήν καὶ τῆς ὥρας ἀκονισμένον!

(Ἐγείρεται ὁ Ἀγγελῆς, ἔλκει τὸ ξίφος του καὶ τὸ προσφέρει τῷ Διδιέ).

ΑΓΓΕΛ. Θὰ κάμῃς μίαν τρέλλαν, φίλε· λάβε λοιπὸν τὸ ξίφος ἐνὸς τρελλοῦ. Εἶσαι παληκάρι καὶ θέλεις τὸ τιμῆσαι. (Σαρκαστικῶς γελῶν). Πρὸς ἀνταμοιβὴν μου δὲ, ἀκουσον· θὰ μ' ἀφήσῃς νὰ τραβήξω μίαν ἄκραν τοῦ σχοινίου, ὅταν σὲ κρεμάσωσι. Τὸ ἀπαιτῶ ὡς καλὸν οἰωνόν.

ΔΙΔ. (Λαμβάνων τὸ ξίφος με πικρῆν). Ἐστω. (Πρὸς τὸν Μαρκήσιον). Ἦδη δὲ ὁ θεὸς νὰ λυπηθῇ τὸν ἀγαθότερον τῶν δύο μας!

ΒΡΙΣ. (Πηδῶν ἐκ χαρᾶς). Μονομαχίαν λοιπόν! Θαυμάσιον!

ΣΑΒ. (Πρὸς τὸν Διδιέ). Ἀλλὰ ποῦ νὰ τεθῶμεν;

ΔΙΔ. Κάτωθεν αὐτοῦ, ἐκεῖ, τοῦ φανοῦ.

ΓΑΣ. Ἄλλ' εἴσθε τρελλοὶ λοιπόν; Ἐκεῖ δὲν βλέπει

τις τὸν δάκτυλόν του. Μὰ τὸν Ἅγιον Γεώργιον, θὰ γίνωσι καὶ οἱ δύο μονόφθαλμοι!

ΔΙΔ. Φέγγει ἀρκετὰ διὰ νὰ σφάξωμεν τοὺς λαιμούς μας!

ΣΑΒ. Ὁρθώτατον.

ΒΙΑ. Δὲν φέγγει!

ΔΙΔ. Φέγγει, σὰς εἶπα! Πᾶν ξίφος εἶναι ἀστραπή ἐν τῷ σκότει. Ἐμπρὸς, Μαρκήσιε!

(Ἐκβάλλουν ἀμφότεροι τὰ ἐπαρωφῳρία τῶν, εἶτα τοὺς πέλους τῶν, χαιρετῶνται ἀμοιβαίως δι' αὐτῶν καὶ τοὺς ῥίπτουν ὀπισθέρ τῶν μετὰ ταῦτα ἐξάγουν τὰ ξίφη τῶν).

ΣΑΒ. Εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε!

ΔΙΔ. Προσοχή!

(Σταυρόνουν τὰ ξίφη καὶ διαξιφιζοῦνται, βῆμα πῦός βῆμα, μετὰ λύσσης καὶ ἐν σιγῇ. Αἴφνης ἡμιανοίγει ἡ μικρὰ θύρα καὶ φαίνεται ἡ Μαρῶν, λευχείμων).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΜΑΡΙΩΝ.

ΜΑΡΙΩΝ. Τί κρότος εἶναι αὐτός; (Βλέπουσα τὸν Διδιὲ ὑπὸ τὸν φανόν). Ὁ Διδιὲ! (Πρὸς τοὺς μαχομένους). Σταθῆτε! Σταθῆτε! (Οἱ μορομαχοῦντες ἐξακολουθοῦν). Φύλακες, τρέξατε!

ΣΑΒ. Ποία εἶναι ἡ γυνὴ αὐτή;

ΔΙΔ. (Στρεφόμενος). Ἄ! Θεέ μου!

ΒΥΣ. (Πρὸς τὸν Σαβερνῆ δρομαίως). Ἐχάθημεν! Ἦκουσαν μακρόθεν τὴν φωνὴν τῆς γυναικὸς αὐτῆς. Εἶδα ἐν μέσῳ τοῦ σκότους λάμπαντὰ τὰ ξίφη τῶν νυκτοφυλάκων.

(Ἐμβαίρουρ οἱ ρυκτοφύλακες λαμπαδηφόροι).

ΒΡΙΣ. (Πρὸς τὸν Σαβερῆ). Προσποιήθητι τὸν νεκρὸν, ἄλλως ἐχάθης!

ΣΑΒ. (Ἀφίρων τὸν ἑαυτὸν του γὰ πέση). Ἄ! (Χαμλοφώνως πρὸς τὸν Βρισαντῶ, κύβαντα ἐπ' αὐτοῦ). Ἄχρειον λιθόστρωτον!

(Ὁ Διδιὲ νομίσας, ὅτι τὸν ἐφόρευσε, μένει ἀκίνητος).

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΚΛΗΤΗΡΩΝ. Ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως!

ΒΡΙΣ. (Πρὸς τοὺς Εὐγερεῖς). Τὸν Μαρκήσιον γὰ σώσωμεν! Ἐχάθη, ἂν τὸν συλλάβωσιν!

(Οἱ Εὐγερεῖς περικυκλόνουρ τὸν Σαβερῆ).

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΚΛΗΤΗΡΩΝ. Σταθῆτε, κύριοι! Διάβολε! Αὐτὸ ὑπερβαίνει πᾶν ὄριον! Μονομαχία ὑπ' αὐτὸν τὸν φανὸν τοῦ διατάγματος! (Πρὸς τὸν Διδιέ). Παραδοθῆτε! (Οἱ φύλακες πλησιάζουρ καὶ ἀφοπλίζουρ τὸν Διδιέ, μόνον μείναντα. Ὁ ἀρχηγὸς δεικνύων τὸν Σαβερῆ, κατὰ γῆς κείμενον καὶ ὑπὸ τῶν Εὐγερωῶν περιεστοιχισμένον). Αὐτὸς δὲ μὲ τὰ κλειστά ῥάτια; ποῖος εἶναι; πῶς ὀνομάζεται;

ΒΡΙΣ. Γασπάρδος, Μαρκήσιος Σαβερῆς. Ἀπέθανεν.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ. Ἀπέθανε; Καλλίτερα, ἐτελειώσεν οὕτως ἡ δίκη του. Καλὰ ἔκαμεν, ὁ θάνατος αὐτὸς εἶναι πάλιν καλλίτερος ἀπὸ τὸν ἄλλον.

ΜΑΡ. (Ἐντρομος). Τί λέγει;

Ο ΑΡΧ. (Πρὸς τὸν Διδιέ). Τώρα δὲ, ὅλη ἡ τιμὴ εἶναι ἰδική σας. Ὅρισατε, παλληκαρᾶ μου.

(Οἱ φύλακες ἀπάγουρ τὸν Διδιέ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους, ἐγὼ ἐκ τοῦ ἄλλου αἴρουρ οἱ Εὐγερεῖς τὸν Σαβερῆ).

ΔΙΔ. (*Πρὸς τὴν Μαρῖων, ἀκίρητον ἐκ τοῦ τρόμου*).
Ὑγίαινε, Μαρῖα! Δησμώνησόν με! Ὑγίαινε!

(*Ἐξέρχεται*).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΜΑΡΙΩΝ, ΑΓΓΕΛΗΣ.

ΜΑΡ. (*Τρέχουσα ὅπως τὸν ἐμποδίσῃ*). Διδιέ! Διδιέ!
Διατί ὑγίαινε; Διατί νὰ σὲ λησμονήσω;

(*Οἱ στρατιῶται τὴν ἀπωθοῦν· ἐπανέρχεται ἀγωνιῶσα παρὰ τῷ Ἀγγε.λῆ*).

Εἶναι, πρὸς θεοῦ! χαμένος λοιπόν; Κύριε, κύριε! Τί λοιπόν ἔκαμε καὶ τί θέλουν νὰ τοῦ κάμουν;

ΑΓΓ. (*Τὴν λαμβάνει ἐκ τῶν χειρῶν καὶ τὴν φέρει σιωπηλὸς ἔμπροσθεν τοῦ διατάγματος*). Ἀνάγνωθι!

ΜΑΡ. (*Ἀραγινώσκει καὶ ὀπισθοδρομεῖ ἐκ φρίκης*).

Θάνατος! ὦ φρίκη! Μοῦ τὸν ἐπῆραν! Ὑψιστε θεέ! Εἰς τὸν θάνατον! Καὶ τὸν ἠφάνισα ἐγὼ μὲ τὰς φωνάς μου! Ἐφώναξα ἡ πτωχὴ βοήθειαν καὶ ἡ φωνή μου ἦτο τοῦ τάφου φωνή! Καὶ ἦλθεν ὁ θάνατος, ἐν μέσῳ τοῦ σκότους δρομαίως σπεύσας! Θεέ μου! Θεέ μου!—Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον!—Μία μονομαχία! Εἶναι τόσον μέγα λοιπὸν κακούργημα;

(*Πρὸς τὸν Ἀγγε.λῆ*).

Δὲν εἶναι ἀληθές, κύριε, ὅτι ἀδύνατον νὰ τὸν καταδικάσωσι;

ΑΓΓ. Πολὺ δυνατὸν μάλιστα.

ΜΑΡ. Ἄλλ' ἤμπορεῖ νὰ δραπετεύσῃ, πῶς;

ΑΓΓ. Πολὺ ὑψηλὰ τὰ τείχη!

ΜΑΡ. ὦ Ἐγὼ, ἐγὼ τὸν ἐθανάτωσα μὲ τὸ σφάλμα

μου! Ὁ Θεὸς τιμωρεῖ ἐκεῖνον δι' ἐμέ! Διδιέ μου! Διδιέ μου!

(Πρὸς τὸν Ἀγγελῆ).

Ἄ! Κύριε! Ἐξεύρετε ὅτι τίποτε δι' ἐμέ δὲν εἶναι γλυκύτερον τοῦ Διδιέ μου εἰς τὸν κόσμον αὐτόν; Θεέ μου! Καὶ εἰς τὴν φυλακὴν! Καὶ κατόπιν εἰς τὸν θάνατον! Εἰς τὰς βασάνους ἴσως!...

ΑΓΓ. Ἴσως.— Ἄν τὸ θελήσωσι.

ΜΑΡ. Ἄλλ' ἐγὼ θὰ ἰδῶ τὸν βασιλέα— ἤμπορῶ νὰ τὸν ἰδῶ, δὲν εἶναι ἀληθές, κύριε; Ἐχει καρδίαν βασιλικὴν πραγματικῶς ἐκεῖνος καὶ ἀπονέμει χάριτας, πῶς;

ΑΓΓ. Ὁ βασιλεὺς, μάλιστα· ἀλλ' ὄχι καὶ ὁ καρδινάλιος.

ΜΑΡ. (Ἐκτὸς ἑαυτῆς). Ἀλλὰ τότε τί σκοπὸν ἔχετε λοιπὸν νὰ τοῦ κάμετε;

ΑΓΓ. Ποιὴν θανατικὴν καὶ οὐδὲν πλειότερον. Θὰ κατακυλίση τὸ σῶμά του κάτωθεν τῆς ἀγχόνης.

ΜΑΡ. Ὑψιστε! (Πρὸς τὸν Ἀγγελῆ). Μ' ἐπάγωγσας, κύριε! Ἀλλὰ τίς λοιπὸν εἶσαι σύ;

ΑΓΓ. Εἶμαι τοῦ βασιλέως ὁ γελωτοποιός.

ΜΑΡ. Διδιέ μου! Διδιέ μου! Εἶμαι ἀναξία, ἄτιμος, οὐτιδανὴ γυνὴ! Ἀλλὰ ὅ,τι ὁ Θεὸς δύναται νὰ πράξη διὰ τῶν χειρῶν γυναικός, θέλω τὸ πράξει ὑπὲρ σοῦ! Σὲ ἀκολουθῶ!

(Ἐξέρχεται διὰ τοῦ μέρους, δι' οὗ ἐξῆλθεν ὁ Διδιέ).

ΑΓΓΕΛ. (Μόνος μείρας). Κύριος οἶδε ποῦ θὰ τὸν ἀκολουθήσης! (Λαμβάνων τὸ ξίφος του, κατὰ γῆς ἀφένθ' ἐν παρὰ τοῦ Διδιέ). Ποῖος, μὰ τὴν πίστιν μου, ἤθελεν εἶπει, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐνταῦθα ὁ τρελλός;

(Ἐξέρχεται).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Η ΚΩΜΩΔΙΑ.

(Τὸ Μέγαρον Νανζῆ).

Ἐν πάρκον τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἑρρίκου Δ'. Ἐν τῷ βάθει, ἐπὶ ὑψώματος φαίνεται τὸ Μέγαρον Νανζῆ, νέον καὶ παλαιόν. Τὸ μὲν παλαιόν, πύργος κωνοειδῆς, με πυργίσκους γύρωθεν. Τὸ δὲ νέον ὑψηλὴ οἰκία ἐκ κεράμων, με τὰς γωνίας ἐκ λίθων κατειργασμένων, τὴν δὲ ὀροφὴν κωνοειδῆ. — Ἡ μεγάλη θύρα τοῦ παλαιοῦ πύργου με μελανά παραπετάσματα κεκαλυμμένη· μακρόθεν διακρίνει τις οἰκογενειακὸν παράσημον: τὸ τῶν Νανζῆ καὶ Σαβερνῆ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Λαφφεμάς, ἐν ἀπλῇ στολῇ δικαστικὸς ὑπαλλήλου τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Ὁ Μαρκήσιος Σαβερνῆς, μετημφισμένος εἰς ἀξιωματικὸν τοῦ τάγματος τῆς Ἀνζοῦ, με μαύρους μύστακας καὶ γένειον, ἔμπλαστρον δὲ ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ΛΑΦΦΕΜΑΣ. Καὶ ἦσθε παρὼν εἰς τὴν συμπλοκὴν αὐτὴν;

ΣΑΒΕΡΝΗΣ. (Στρίβων τὸν μύστακα). Εἶχον, κύριε, τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι φίλος του. Ἀπέθανε.

ΛΑΦ. Ὁ Μαρκήσιος Σαβερνῆς;

ΣΑΒ. Ὁ Μαρκήσιος Σαβερνῆς, μάλιστα. Ἀπέθανεν ἐκ τῆς λεγομένης τριταίας προσβολῆς ξίφους, ἥτις τοῦ διε-

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας

τρύπησεν ἐν πρώτοις τὸ ἐσωκάρδιον καὶ τοῦ ἐσχημάτισε πληγὴν μεταξύ τῶν πλευρῶν, διὰ τοῦ πνεύμονος μέχρι τοῦ ἥπατος, εἰς τὸ μέρος ἀκριβῶς, ὅπου εὐρίσκεται τὸ περισσότερον αἷμα τοῦ σώματος, καθὼς θὰ γνωρίζετε. Μία πληγὴ τόσον τρομερὰ, ὥστε ὅτε τὴν εἶδον, αἱ τρίχες μου ἀνωρθώθησαν!

ΛΑΦ. Καὶ ἀπέθανεν ἀμέσως;

ΣΑΒ. Σχεδόν. Ὀλίγην ὥραν διήρκεσεν ἡ ἀγωνία του. Κατ' ἀρχὰς τὸν κατέλαβε μανία, μετ' αὐτὴν ὁ σπασμὸς, ὕστερον ὁ τέτανος, μετὰ τὸν τέτανον ὁ ἐμπροσθότονος, μετὰ δὲ τὸν ἐμπροσθότονον ὁ ὀπισθότονος.

ΛΑΦ. Διάβολε!

ΣΑΒ. Εἰς τρόπον ὥστε ἐξ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐγὼ εἶδον ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, λέγω, ὅτι πλανῶνται οἱ ὑποστηρίζοντες, ὅτι τὸ αἷμα διέρχεται διὰ τοῦ λάρυγγος, καὶ ὅτι ἤξιζε μιᾶς καλῆς τιμωρίας ὁ Πεκὲ καὶ οἱ λοιποὶ σοφοί, οἵτινες σχίζουσι σκύλους ζωντανούς διὰ νὰ παρατηρήσωσι τοὺς πνεύμονάς των.

ΛΑΦ. Ἀπέθανε λοιπόν! Ταλαίπωρος Μαρκήσιος!

ΣΑΒ. Μία μαχαιριὰ δολοφόνος τῷ ὄντι, κύριε.

ΛΑΦ. Θὰ ἦσθε ἰατρός βέβαια;

ΣΑΒ. Ὅχι.

ΛΑΦ. Ἄλλ' ἐσπουδάσατε μ' ὅλα ταῦτα τὴν ἰατρικὴν;

ΣΑΒ. Ὀλίγον. — Εἰς τὸν Ἀριστοτέλην.

ΛΑΦ. Διὰ τοῦτο ὁμιλεῖτε μὲ τόσῃν εὐκολίαν περὶ αὐτῆς! Διάβολε!

ΣΑΒ. Μὰ τὴν πίστιν μου, ἔχω καρδίαν τείνουσαν εἰς τὴν κακεντρέχειαν. Μοὶ ἀρέσκει νὰ βλάπτω' κάμνω τὸ κακὸν μετὰ χαρᾶς ἀγαπῶ νὰ φονεύω. Διὰ τοῦτο ἐσχεδιάζα πάντοτε, ἅμα φθάσω τὰ εἴκοσι, νὰ γίνω στρατιώτης ἢ ἰατρός· ἐδίστασα κάμποσον καιρὸν τί τῶν δύο νὰ ἐκλέξω· ἐπροτίμησα ἐπὶ τέλους τὸ ξίφος. Εἶναι ὀλιγώτερον ἀσφαλές, ἀλλὰ ταχύτερον. — Μοὶ ἦλθε μίαν

στιγμὴν καὶ ἡ ἰδέα νὰ γίνω ἠθοποιὸς, ποιητὴς ἢ νὰ ἀγοράσω μίαν ἄρκτον καὶ νὰ γυρίζω μὲ κανὲν ὄργανον, ἀλλὰ μοῦ ἀρέσκει νὰ καλοτρώγω μεσημβρίαν καὶ ἐσπέρας. Εἰς κόρακας λοιπὸν, εἶπον, στίχοι καὶ ἄρκτοι!

ΛΑΦ. Ὡστε ἤρχισατε νὰ μανθάνητε καὶ τὴν ποίησιν;

ΣΑΒ. Ὀλίγον. — Εἰς τὸν Ἀριστοτέλην.

ΛΑΦ. Καὶ σὰς ἐγνώριζεν ὁ μαρκήσιος;

ΣΑΒ. Εἶμαι ἀπλῶς εἰς τυχοδιώκτης στρατιώτης. Ἦτο ὑπολοχαγός, ὅτε ἐγὼ ἤμην δεκανεὺς.

ΛΑΦ. Τῷ ὄντι;

ΣΑΒ. Ἦμην κατ' ἀρχὰς μὲ τὸ τάγμα τοῦ Κωσσάδ, ὅστις μ' ἔδωκεν εἰς τὸν ταγματάρχην, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἦτο ὁ μαρκήσιος. Εὐτελὲς πολὺ τὸ δῶρον, ἀλλὰ δίδει τις ὅ,τι ἔχει. Μ' ἔκαμαν ἀξιωματικὸν, ἔχω μαῦρον τὸν μύστακα καὶ ἀξίζω ὀπωσδήποτε, ὅσον ἄλλοι τινές. Ἴδού ἡ ἱστορία μου.

ΛΑΦ. Σὰς ἐπεφόρτισαν δὲ νὰ ἐλθῆτε εἰς τὸ μέγαρον διὰ νὰ ἀναγγείλητε εἰς τὸν θεῖον τὴν εἰδησιν;

ΣΑΒ. Ὅμοῦ μὲ τὸν ἐξάδελφόν του Βρισαντώ. Ἦλθομεν καὶ οἱ δύο ἐφ' ἀμάξης, φέροντες καὶ τὸ φέρετρόν του, διὰ νὰ τὸν θάψωσιν ἐδῶ, ὅπου τῷ ἠτοίμαζον γάμους καὶ νύμφας.

ΛΑΦ. Ὁ δὲ γέρον Μαρκήσιος Νανζῆς; Πῶς ἤκουσε τὸν θάνατον τοῦ ἀνεψιοῦ του;

ΣΑΒ. Ἀτάραχος, χωρὶς νὰ χύσῃ δάκρυ οὔτε νὰ ἐκβάλλῃ φωνήν.

ΛΑΦ. Τὸν ἠγάπα πολὺ μ' ὄλον τοῦτο.

ΣΑΒ. Ὡς ἀγαπᾷ τις τὴν ζωὴν του αὐτὴν. Ἄτεκνος, ἓνα μόνον εἶχεν ἔρωτα, μίαν ἐλπίδα, ἓνα πάθον, — τὸν ἀνεψιὸν αὐτόν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ἐμμανῶς, μολονότι πρὸ πέντε σχεδὸν ἐτῶν δὲν τὸν εἶχεν ἰδεῖ.

(Διέρχεται ἐν τῷ βάθει τοῦ θεάτρου ὁ γέρον μαρ-

κήσιος Ναρζής. — Λευκόθριξ, κάτωχρος και με τους βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους ἐσταυρωμένους. Ἐρδευμένος κατὰ τὸν συρμόν τοῦ Ἐρρίκου Δ' — μέγα φέρων πένθος, ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους τὴν ταιρίαρ και τὸ παράσημον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Διέρχεται τὸ θέατρον, βραδεῖ βήματι περιπατῶν. Ἐννέα φρουροὶ, περθηφόροι και αὐτοὶ, ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ ὤμου δόρυ φέροντες, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ ὄπλον, τὸν ἀκολουθοῦν ὀλίγον μακρότερον εἰς τρεῖς σειρὰς βαδίζοντες, ἰστάμενοι ἅμα ἰσταται, και περιπατοῦντες, ἅμα περιπατῆ).

ΛΑΦ. (Βλέπων αὐτὸν διερχόμενον). Ὁ δυστυχής!
(Ἐπάγει εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρον και ἀκολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματος τὸν Μαρκήσιον).

ΣΑΒ. (Κατ' ἴδιαν). Θεῖέ μου! Καλέ μου Θεῖε!
(Ἐμβαίνει ὁ Βρισαντώ, διευθυνόμενος πρὸς τὸν Σαβερῆ).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΒΡΙΣΑΝΤΩ.

ΒΡΙΣ. Ἄ! Δύο λόγους εἰς τὸ οὖς, σκύψε. (Γελῶν).
Ἄλλ' ἀφότου ἀπέθανες, ἤξεύρεις ὅτι εἶσαι περισσότερον ἀπὸ πρὶν ῥοδοκόκκινος;

ΣΑΒ. (Χαμηλοφώνως, δεικνύων αὐτῷ τὸν Μαρκήσιον διαβαίροντα). Ἴδέ τον, Βρισαντώ. — Διατί νὰ με βιάσης νὰ τῷ φέρω ὁ ἴδιος τὴν εἶδησιν τοῦ θανάτου μου; Ἄν τῷ ἐλέγομεν τὴν ἀλήθειαν, αἶ; Θέλεις νὰ δοκιμάσω; . . .

ΒΡΙΣ. Μὴ, πρὸς θεοῦ! Ἀνάγκη νὰ ᾔηται πραγματικὴ ἢ λύπη του και νὰ κλαίη πικρὰ δάκρυα ἐνώπιον τῶν ἄλλων. Τὸ πένθος του εἶναι τὸ ἥμισυ μέρος τῆς μεταμφιέσεώς του. Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας

ΣΑΒ. Ταλαίπωρε θεϊέ μου!

ΒΡΙΣ. Ἴσως μετ' ὀλίγον ἴδωμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος καὶ σὲ ἐπανίδῃ.

ΣΑΒ. ὦ! Ἄν δὲν ἀπέθανεν ἐκ τῆς λύπης, θὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς χαρᾶς. Τοιαῦται συγκινήσεις εἶναι ἀνώτεραι τῆς δυνάμεως γερόντων.

ΒΡΙΣ. Πλὴν, φίλτατε, τοιαύτη ἡ ἀνάγκη.

ΣΑΒ. Σπαράσσομαι βλέπων ἐνίοτε τὸν πικρὸν τοῦ γέλωτα, τὴν σιωπὴν τοῦ, τοὺς θρήνους τοῦ. Δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ ἀσπασθῶ τὸ φέρετρον!

ΒΡΙΣ. Ἐν φέρετρον ἄνευ πτώματος!

ΣΑΒ. Ναί, ἀλλ' ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ εἶμαι νεκρὸς καὶ εἰς τὸ αἶμα κολουμβῶν· τὸ ἀληθές πτώμα ἐκεῖ ἐνυπάρχει.

ΛΑΦ. (Ἐπαγερχόμενος). Ταλαίπωρος γέρων! Πῶς διακρίνει τις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τὴν κατατρόγουσαν αὐτὸν λύπην!

ΒΡΙΣ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Σαβερινῆ). Ποῖος εἶναι ὁ μαυροφῶρος αὐτὸς ὁ ἀπεχθής τὴν μορφήν;

ΣΑΒ. (Νεύων ὡς ἄνθρωπος εὐρισκόμενος εἰς ἄγνοιαν). Φίλος τις τοῦ γέροντος, ξενιζόμενος ἐνταῦθα.

ΒΡΙΣ. (Χαμηλῇ τῇ φωνῇ). Καὶ ὁ κόραξ οὕτω μαῦρος εἶναι καὶ τρέχει εἰς τῶν τάφων τὴν ὁσμὴν. — Μᾶλλον παρά ποτε σιωπῇ! — Ἴδέ τον καλά! "Υποπτον καὶ ἀχρεῖον πρόσωπον, ἱκανὸν νὰ κάμῃ ἓνα τρελλὸν σοφόν, ὅπως τὸν Σωκράτην!

(Εἰσέρχεται ὁ μαρκήσιος Ναρζῆς, βεβυθισμένος εἰς βαθὴν ρεμβασμὸν πάντοτε. Ἔρχεται βραδεὶ βήματι, χωρὶς νὰ φαίνεται βλέπων τιτὰ, καὶ κάθηται ἐπὶ ἔδωλλου, εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῆς σκηρῆς μέρος)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΝΑΝΖΗΣ.

ΛΑΦ. (*Διευθυρόμενος εις προῦπάρτησιν τοῦ γέροντος Μαρκησίου*). Ἄ! Κύριε Μαρκήσιε, ἐχάσαμεν ἓνα νέον ἐξαίρετον τῷ ὄντι. Σπάνιος ἀνεψιός, ὅστις ἤθελε σᾶς ἀποκαταστήσει γλυκὺ τὸ γῆρας! Τὸν κλαίω καὶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν· νέος, ὡραίος, καλλιτέρα φύσις δὲν ἐγένετο! Φοβούμενος τὸν Θεόν, περιεσταλμένος δσάκις εὐρίσκετο πλησίον τῶν γυναικῶν, δίκαιος πάντοτε εἰς τὰς πράξεις του καὶ φρόνιμος εἰς τοὺς λόγους του· σωστὸς εὐγενής, γενναῖος, παρ' ὅλων ἐπαινούμενος, καὶ νὰ ἀποθάνῃ τόσον ἐνωρίς!

(*Ὁ γέρον Μαρκήσιος κλαίει μὲ τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν*).

ΣΑΒ. (*Χαμηλῇ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν Βρισαντῶ*). Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ τοὺς ἐπικηδεῖους λόγους του! Μὲ ἐπαινεῖ, καὶ μὰ τὴν ζωὴν μου, τὸν κάμνει νὰ λυπῆται περισσότερο! Εἶπέ του, σύ, τὸ ἐναντίον, κατηγόρησόν με, διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃς!

ΒΡΙΣ. (*Πρὸς τὸν Λαφφεμάς*). Ἀπατάσθε, κύριε. Εἶχον τὸν αὐτὸν βαθμὸν μὲ τὸν Σαβερνῆ εἰς τὸν λόχον μας. Ἄθλιος σύντροφος, ἀνάξιον ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον τώρα ἐσχάτως μάλιστα καθ' ἐκάστην ἐγένετο χειρότερον. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν γενναϊότητα, ὅλοι γενναῖοι εἴμεθα, ὅταν ἤμεθα εἰκοσαετείς. Ἐν περιλήψει δὲ, ὁ θάνατός του δὲν εἶναι καὶ τόσον ἄξιος πένθους.

ΛΑΦ. Διότι ἐμονομάχησε, πῶς; Μέγα κακὸν, βλέπετε! Σοβαρὸν τῷ ὄντι κακούργημα!

(*Πρὸς τὸν Βρισαντῶ μὲ εἰρωνικὸν ὕφος, δεικνύων αὐτῷ τὸ ξίφος του*). Εἴσθε ἀξιωματικὸς;

ΒΡΙΣ. (Μὲ τὸν αὐτὸν τόνον, δεικνύων αὐτῷ τὴν φε-
νάκην του). Καὶ ὑμεῖς δικαστῆς, πῶς;

ΣΑΒ. (Χαμηλῇ τῇ φωνῇ). Ἐξακολουθεῖ.

ΒΡΙΣ. Ἦτο ἰδιότροπος, ψεύστης, ἀχάριστος, ἐν περιλή-
φει ἥκιστα ἀξιζων νὰ τὸν λυπηθῇ τις. Ὑπήγαινε, εἶναι
ἀληθές, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐρολαβῇ μὲ
τάς εὐλαβεστάτας ἀδελφάς. Ἐξοδευτῆς, τρελλός, παρα-
λυμένος.

ΣΑΒ. (Χαμηλῇ τῇ φωνῇ). Ἐξαίρετα, ἐξαίρετα!

ΒΡΙΣ. Ἀπειθῆς καὶ ἰσχυρογνώμων πρὸς τοὺς ἀνωτέ-
ρους του. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ πρόσωπόν του, τὸ ἄλλοτε
τόσον ὠραῖον εἶχε πολὺ ἀλλοιωθῆ ἑχώλαινε, εἶχεν εἰς
τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ἐκσάρκωμα, ἀπὸ ξανθοῦ, ὅπου ἦτο,
εἶχε γίνει κόκκινος, καὶ καμπύρης καθ' ὅλην τὴν σημα-
σίαν τῆς λέξεως ἀπὸ ἀπλοῦ κυρτοῦ.

ΣΑΒ. (χαμηλοφ.) Ἄρκει

ΒΡΙΣ. Προσθέσατε καὶ ὅτι ἔπαιξε. Χαρτοπαίκτης δὰ
διαβόητος. Ἦτο ἱκανὸς νὰ παίξῃ εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον
καὶ τὴν ψυχὴν του αὐτὴν, καὶ στοιχηματίζω ὅτι αὐτοῦ
ἔχασε πᾶν ὅ,τι εἶχε. Κάθε ἐσπέρας ἡ περιουσία του μετέ-
βαινε γοργῶ βήματι εἰς τῶν ἄλλων τὰ βαλάντια.

ΣΑΒ. (Σύρων αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὶδος, χαμηλοφώ-
τως). Ἄρκει, διάβολε, ἄρκει! Σὺ τὸν παρηγορεῖς περισ-
σότερον παρ' ὅ,τι πρέπει!

ΛΑΦ. (Πρὸς τὸν Βρισαντῶ). Νὰ ὀμιλῇ τις οὕτω πε-
φίλου ἀποθανόντος, ὦ! ἀσύγνωστον!

ΒΡΙΣ. (Δεικνύων τὸν Σαβερινῆ). Ἐρωτήσατε καὶ τὸν
κύριον.

ΣΑΒ. ὦ! Ἐγὼ δὲν ἀνακατόνομαι.

ΛΑΦ. (Μὲ γλυκὴν ἠθος πρὸς τὸν γέροντα Μαρκήσι-
ον). Αὐθέντα μου, αὐθέντα μου! Θέλομεν σᾶς παρηγορή-
σει· συνελάβομεν τὸν φονέα του, — θέλομεν τὸν κρε-
μάσει! Εὐρίσκεται εἰς ἀσφαλεῖς χεῖρας, ὥστε ἡ δουλειά

του θά υπάγη θαυμασία. (Πρὸς τοὺς Βρισαντῶ καὶ Σαβερνή). Ὅποια ἰδέα πάλιν αὐτῆ τοῦ μακαρίτου Σαβερνή! Ἐννοῶ ὅτι ὑπάρχουν μονομαχίαι, τὰς ὁποίας δὲν δύναται τις ν' ἀπορρίψῃ· νὰ υπάγη ὅμως νὰ κτυπηθῇ καὶ μὲ ἓνα, δὲν γνωρίζω ποῖον, ἓνα Διδιέ!

ΣΑΒ. (Κατ' ἰδίαν). Διδιέ!

(Ὁ γέρον μαρκήσιος, καθ' ὅλην τὴν σκητὴν μείρας βωβὸς καὶ ἀκίνητος, ἐγείρεται καὶ ἐξέρχεται βραδεῖ βήματι διὰ τοῦ ἀντιθέτου μέρους πρὸς ἐκεῖνο, δι' οὗ εἶχεν εἰσελθεῖ. Τὸν ἀκολουθοῦν οἱ φύλακές του).

ΛΑΦ. (Διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀκολουθῶν αὐτὸν καὶ σπογγίζων δάκρυ). Τῇ ἀληθείᾳ ἡ λύπη του καιρίως μὲ πληγόνει.

Εἰς ὑπηρετῆς (Ἀρμαίως ἐρχόμενος). Αὐθέντα!

ΒΡΙΣ. Ἄφες τον ἥσυχον, ἀνόητε!

Ο ὙΠΗΡ. Θέλω νὰ τὸν ἐρωτήσω διὰ τὴν κηδείαν τοῦ μακαρίτου Γασπάρδου. Ποίαν ὥραν θὰ γίνῃ;

ΒΡΙΣ. Σὲ εἰδοποιοῦν ἀργότερα.

Ο ὙΠΗΡ. Ἦθελα νὰ τὸν ἐρωτήσω καὶ διὰ τοὺς κωμικοὺς ἠθοποιούς, εἰ ὁποῖοι ἦλθαν ἀπὸ τὴν πόλιν. Ζητοῦν νὰ μείνουν ἀπόψε ἐδῶ.

ΒΡΙΣ. Κακὴν ἡμέραν ἐξελέξαντο οἱ κύριοι κωμικοί· μ' ὅλα ταῦτα καὶ ἡ φιλοξενία καθῆκον εἶναι. (Δεικνύων σιτοβολῶνα εἰς τ' ἀριστερὰ τοῦ θεάτρου). Βάλλετε τοὺς εἰς τὴν σιταποθήκην αὐτήν.

Ο ὙΠΗΡ. (Παρουσιάζων ἐπιστολήν). Κατεπέγουσα. — (Ἀραγινώσκων). Τῷ Κυρίῳ Λαφφεμάς...

ΛΑΦ. Δὲς μοί την ἐδῶ. Ἰδική μου εἶναι.

ΒΡΙΣ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Σαβερνή, σκεπτικῶν μείναντα εἰς γωνίαν τινα). Πηγαίνωμεν, πηγαίνωμεν, Σαβερνή! Ἐλθὲ, γρήγορα νὰ ἐπισπεύσης τὰ τῆς κηδείας σου. — (Σύρων αὐτὸν ἐκ τῆς χειρίδος). Ὅνειροπολεῖς λοιπόν;

ΣΑΒ. (Κατ' ἰδίαν). Διδιέ!
(Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΛΑΦΦΕΜΑΣ, μύθος.

Τοῦ κράτους ἡ σφραγίς. — Ναί, ναί, ἡ μεγάλη ἐρυθρά κηρίνη σφραγίς. Κάτι τρέχει! Ἄς ἀνοίξωμεν ὀγρήγορα.

(Ἀναγινώσκων).

» Ἐντιμότητα κύριε ἀνακριτὰ, φέρουσιν εἰς γινῶσιν
» ὑμῶν, ὅτι ὁ Διδιέ, ὁ δολοφόνος τοῦ μακαρίτου Μαρ-
» κησίου Γασπάρδου, ἐδραπέτευσεν... » — ὦ δυσ-
» στυχία! « Γυνή τις, ἡ Μαρῶν Δελδὸρμ, ὅπως λέγουν,
» τὸν συνοδεύει. Ἐπανέλθετε μίαν ὥραν ταχύτερον. »
Ἐγρήγορα ἵππους! — Καὶ ἐγὼ, ὅστις ἐνόμιζα ὅτι τὸν
ἔχω εἰς χεῖρας! Θαυμάσια! Ἴδου μία ἀκόμη ὑπόθεσις
κακῶς διεξαχθεῖσα καὶ χαμένη ἴσως! Ἀνάθεμα! Ἐκ
τῶν δύο οὐδὲ τὸν ἓνα! Ὁ μὲν νεκρὸς, ὁ δὲ δραπέτης!
Ἄ! Θὰ τὸν ἐπανεύρω, ναί!

(Ἐξέρχεται. — Ἐμβαίνει συνοδία ἠθοποιῶν ἐξοχι-
κῶν κωμωδίας, ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, ὅλοι θεα-
τρικὰς φέροντες στολὰς. Μεταξὺ αὐτῶν, ἡ Μαρῶν
καὶ ὁ Διδιέ, Ἰσπανικὰ ἐνδύματα φέροντες. Ὁ Διδιέ,
μὲ πλατύγυροί χαμηλὸν πῖλον καὶ μὲ μαρδύαν κε-
καλυμμένος).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΟΙ ΗΘΟΠΟΙΟΙ, ΜΑΡΙΩΝ, ΔΙΔΙΕ.

ΕΙΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ (*Δεικνύων αὐτοῖς τὸν σιτοβολῶνα*).
Ἴδου ἡ κατοικία σας. Εἰσθε παρὰ τῷ κυρίῳ μαρκησίῳ
Νανζῆ. Νὰ φερθῆτε, καθὼς πρέπει, καὶ πρὸ πάντων
ἡσυχίαν, διότι ἔχομεν ἓνα νεκρὸν, τὸν ὁποῖον αὐριον
ἐνταφιάζουν. Μὴν ἀρχίσετε δὲ τυχὰν νὰ ἀνακατώσητε
χοροὺς καὶ τραγούδια μὲ τοὺς ψαλμοὺς, τοὺς ὁποίους
τὴν νύκτα θὰ ψάλλουν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του.

Ο ΧΑΡΙΕΙΣ. (*Μικρὸς καὶ κυρτός*). Μείνατε ἡσυχος,
κύριε. Θὰ κάμωμεν ὀλιγωτέραν παραχῆν καὶ ἀπὸ τοὺς
κυνηγετικούς σκύλους σας ἀκόμη, ὅταν τριβόμενοι εἰς
τὰ γόνατά σας γαυγίζουν, ἂν τύχη καὶ περνοῦν ἄνθρωποι.

Ο ΥΠΗΡ. Ἄλλ' οἱ σκύλοι δὲν εἶναι θεατρίνοι, ἀγα-
πητέ.

Ο ΚΟΨΟΧΕΙΡ. (*Πρὸς τὸν Χαριέντα*). Σιώπα, νο-
στιμάνθρωπε! Μὴ ἐξαιτίας σου κοιμηθῶμεν ἐπὶ τέλους
εἰς τὸ ὑπαιθρον!

(*Ο ὑπηρέτης ἐξέρχεται*).

Ο ΓΕΛΟΙΟΣ. (*Πρὸς τὴν Μαριῶν καὶ τὸν Διδιέ, οἵ-
τινες ἔμειναν ἕως τότε εἰς γωνίαν τιρὰ τοῦ θεάτρου
ἀκίνητοι*). Αἴ! Τώρα ἄς ὁμιλήσωμεν. Ἴδου καὶ σεῖς
εἰσελθόντες εἰς τὴν ἐταιρίαν μας. Τὸ διαπὶ ἡ εὐγενεῖα
του ἔτρεχε μὲ τὴν κυρὰν ἀπ' ὀπίσω, τὸ ἂν ἦσθε ἀνδρό-
γυνον ἢ ἀπλῶς δύο ἡγαπημένοι ἐρασταί, τὸ ἂν φεύγετε
τὴν ἀστυνομίαν ἢ τοὺς νεκρομάντεις, οἵτινες, οἱ κακοὶ
ἄνθρωποι εἶχαν τὴν κυρὰν ἀπ' ἐδῶ αἰχμάλωτον, αὐτὰ ὅλα
ὀλίγον μ' ἐνδιαφέρουν. — Τί μέρος θὰ κάμετε; — Αὐτὸ

ἐγὼ θέλω νὰ μάθω. — Ἄκουσε σὺ· θὰ κάμῃς τὴν μαυρομάταν Κυρὰ χυμένην.

(Ἡ Μαρῖὼν ὑποκλίνει).

ΔΙΑ. (Μὲ θυμὸν, κατ' ἰδίαν). Νὰ βλέπω ἓνα οὐτιδανὸν σχοινοβάτην νὰ τῆς ὀμιλῇ μὲ τοιοῦτον τρόπον!

Ο ΓΕΛΟΙΟΣ (Πρὸς τὸν Διδιέ). Ὅσον διὰ σέ, ἂν θέλῃς ἓν καλὸν μέρος, ἄκουσε. Μὰς ᾄλειπει εἰς Παλαύρας. Πρέπει νὰ φωνάζῃς δυνατὰ καὶ νὰ περιπατῆς μὲ ἀνοικτὰ σκέλη, — ὡς διαβήτης· ὅταν δὲ ἔλθῃ ἡ ὄρα τῆς παραστάσεως, ἀφοῦ κλέψῃς τοῦ Ὀργὸν τὴν γυναῖκα ἢ τὴν ἀνεψιῶν, θὰ φονεύσῃς τὸν Μαῦρον, πρὶν πέσῃ τὸ παραπέτασμα. Εἶναι μέρος πολὺ τραγικόν· θὰ σοῦ πηγαίῃ καλότερα ἀπὸ κάθε ἄλλον.

ΔΙΑ. Ὅπως ἀγαπᾶτε.

Ο ΓΕΛΟΙΟΣ. Καλὰ. Ἀλλὰ μὴ μοῦ ὀμιλῆς πλέον μὲ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. Μὲ προσβάλλεις. (Μὲ βαθεῖαν ὑπόκλισιν). Χαῖρε, Κύριε Παλαύρα!

ΔΙΑ. (Κατ' ἰδίαν). Τί γελοῖοι!

Ο ΓΕΛΟΙΟΣ. (Πρὸς τοὺς ἄλλους ἠθοποιούς). Τώρα δὲ ἄς ἐτοιμάσωμεν τὸ ζουμί μας καὶ ὁ καθείς τὸ μέρος του.

(Ἐμβαλόντων ὅλοι ἐντὸς τοῦ σιτοβολῶνος, ἐξαιρέσει τοῦ Διδιέ καὶ τῆς Μαρῖῶν).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

ΜΑΡΙΩΝ, ΔΙΔΙΕ· κατόπιν ὁ ΧΑΡΙΕΙΣ, ΣΑΒΕΡΝΗΣ, κατόπιν ΛΑΦΦΕΜΑΣ.

ΔΙΑ. (Μετὰ μακρὰν σιωπὴν καὶ μὲ εἰρωνικὸν γέλωτα). Λοιπὸν, Μαρῖα, τί λέγεις; Εἶναι ἀρκετὰ βαθεῖα ἡ ἄβυσσος; Εὐρίσκεῖς ἱκανὸν τὸ βάθος, ὅπου, ἀθλία,

σὲ ὠδήγησα ; Ἡθέλησας νὰ μ' ἀκολουθήσῃς, ἢ δὲ εἴμαρμένη μου, φεῦ ! βαδίζει καὶ θραύει τὴν ἰδικήν σου, εἰς τὸν τροχὸν τῆς προσδεδεμένη. Τώρα δὲ, ποῦ εἴμεθα ; ὦ ! Ἐγὼ σοὶ τὸ προεἶπον !

ΜΑΡ. (Τρέμουσα καὶ ἐνοῦσα τὰς χεῖρας). Μὲ ἐπιπλήττεις λοιπὸν, Διδιέ ;

ΔΙΔ. ὦ ! Κατηραμένος νὰ ἦμαι ! Κατηραμένος παρὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπόβλητος παρὰ τῶν ἀνθρώπων ! Κατηραμένος καὶ ἀπόβλητος, πλέον παρ' ὅσον ἄνθρωπός ποτε ὑπῆρξες καὶ παρ' ὅσον ἤδη εἴμεθα ! Κατηραμένος, ἀντὴς καρδίας αὐτῆς, ἣτις εἰς σὲ μόνην πιστεύει, δύναται νὰ ἐξέλθῃ ποτὲ διὰ σὲ ἐπίπληξις μία ! Ὅταν τὸ πᾶν με προσβάλλῃ ἐνταῦθα, ὅταν τὸ πᾶν με ἀπωθῇ, με ἐξορίζῃ, δὲν εἶσαι σὺ ὁ σωτὴρ μου, ἢ ἐλπίς μου, τὸ ἄσπυλόν μου ; Ποῖος ἐξηπάτησε τὸν δεσμοφύλακα ; Ποῖος ἤλθε νὰ ῥίνισῃ τὰς ἀλύσεις μου ; Ποῖος κατέβη τοῦ οὐρανοῦ, ἵνα με ἀκολουθήσῃ ἐν τῷ ἄδη ; ποῖος μὲ τὸν αἰχμάλωτον συνέγεινεν αἰχμάλωτος ; ποῖος μὲ τὸν δραπετήν δραπετῆς ; Τίς ἄλλος θὰ εἶχε καρδίαν τοιαύτην, μεστήν πανουργίας καὶ ἔρωτος, καρδίαν, ἣτις νὰ ἐλευθερώσῃ, νὰ ὑποστηρίξῃ, νὰ παρηγορῇ ἀλληλοδιαδόχως ; μήπως, ταλαίπωρος γυνή, σὺ δὲν μὲ ἔσωσας, ἐμὲ τὸν κακὸν καὶ ὀλέθριον, τῆς εἴμαρμένης μου, φεῦ ! καὶ τῆς ψυχῆς μου ; μὴ δὲν ἔλαβες, σὺ, οἶκτον πρὸς τὸν δυστυχῆ αὐτὸν βασανιζόμενον ; μὴ δὲν μὲ ἠγάπησας, ἐμὲ τὸν παρὰ πάντων μισούμενον ;

ΜΑΡ. (Κλαίουσα). Διδιέ, τὸ γνωρίζεις, νὰ σὲ ἀγαπῶ καὶ νὰ σὲ ἀκολουθῶ, αὐτὴ εἶναι ἡ εὐτυχία μου !

ΔΙΔ. ὦ ! Ἄφες με, ἄφες νὰ μεθύσκωμαι μὲ αὐτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ! Ὁ Θεὸς, ἐνώνων μίαν ψυχὴν μὲ τὸν πηλὸν μου, ἠθέλησε νὰ συντροφεύσῃ μὲ ἕνα ἄγγελον καὶ μὲ ἕνα δαίμονα τὰς ἡμέρας μου ! Καὶ ὅμως, ὦ ! εὐλογημένος νὰ ἦναι αὐτὸς, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀλλόκοτος χάρις

μοι κρύπτει τὸν δαίμονα, καὶ μὲ ἀφίνει νὰ βλέπω τὸν ἄγγελον!

ΜΑΡ. Εἶσαι ὁ Διδιέ μου, ὁ κύριός μου, ὁ αὐθέντης μου.

ΔΙΔ. Καὶ ὁ σύζυγός σου, πῶς!

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Οἴμοι τῆς ἀθλίας!

ΔΙΔ. ὦ! Ὅποια εὐδαιμονία, ἀφίνων τὴν γῆν ταύτην, τὴν ἀδυσώπητον καὶ ζηλότυπον, νὰ σὲ λάβω μετ' ἐμοῦ καὶ σὲ ἀναγνωρίσω ὡς κυρίαν μου, ὡς σύζυγόν μου! Θέλεις; Λέγε, ἀποκρίθητι.

ΜΑΡ. Θὰ ἦμαι ἡ ἀδελφή σου, σὺ δὲ ὁ ἀδελφός μου.

ΔΙΔ. ὦ! Ὅχι! Τὴν εὐφροσύνην ταύτην τοῦ νὰ σὲ ἔχω ἐνώπιον Θεοῦ ἰδικήν μου, ἅγιόν μου ἀντικείμενον, μὴ τὴν ἀρνηθῆς, μὴ, εἰς τὴν διψῶσαν ψυχὴν μου! ὦ! Ναί! Μετ' ἐμοῦ δύνασαι νὰ ἔλθῃς ἄνευ φόβου, διότι ὁ ἔραστής φυλάττει διὰ τὸν σύζυγον τὴν ἀγνότητά σου!

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Δυστυχῆς ἐγώ!

ΔΙΔ. Ἠξέυρεις τί πρὸς ὀλίγου ἦτο τὸ μαρτύριόν μου; Νὰ ὑποφέρω ἓνα βωμολόχον νὰ σοὶ λαλῇ καὶ νὰ σὲ κηλιθόνῃ! Ἄ! Δὲν εἶναι ἡ μικρότερα μου αὕτη μεταξὺ τῶν ἄλλων λύπη, νὰ σὲ βλέπω μιγνυομένην μετ' αὐτοῦ χαμζοπέις αὐτοὺς ἀγύρτας! Σὲ, εὐῶδες καὶ εὐγενὲς ἄνθος, βροθὲν ἐν μέσῳ τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεστῶν ἀκαθαρσιῶν ἀτίμων!

ΜΑΡ. Διδιέ, ἡσυχότερα, πρὸς Θεοῦ!

ΔΙΔ. ὦ! Πόσον ἐπάλαισα κατὰ τῆς ὀργῆς μου! Ὑψιστε θεέ! Νὰ σοὶ ὀμιλῇ ὁ ἄνθρωπος αὐτός καὶ νὰ λέγῃ: Σύ! Ὅταν ἐγώ, ἐγώ ὁ σύζυγός σου, μόλις τολμῶ νὰ τὸ εἶπω, τρομάζων μὴ ἀφαιρέσω τι τοῦ μετώπου αὐτοῦ!

ΜΑΡ. Ἔσο ἐν ἀρμονίᾳ μετ' αὐτῶν πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς σου, περὶ τῆς ζωῆς μου!

ΔΙΔ. Ἐχεις δίκαιον! Πάντοτε σὺ, ὕλα τὰ δίκαια, σὺ τὰ ἔχεις! Ἄ! Μολονότι ἡ μαύρη μοῖρά μου καθ' ἐκάστην στιγμήν ἀναγεννάται, σὺ μοὶ δίδεις πάλιν τὴν καρδίαν σου, τὴν εὐτυχίαν σου, τὴν νεότητά σου! Διατί λοιπὸν τόσα δῶρα πρὸς ἐμὲ, δῶρα, ἄτινα καὶ μὲ βατίλειον δὲν ἤθελον πληρώσει; Ἐγὼ δὲ τί σοὶ προσφέρω εἰς ἀντάλλαγμα; Τρέλλαν καὶ δυστυχίαν! Ὁ οὐρανὸς σὲ δίδει εἰς ἐμὲ, ὁ δὲ ἄδης σὲ δένει μετ' ἐμοῦ! Ὅπως γίνωμεν ἀμφοτέροι ἄξιοι διανομῆς τόσον ἀνίσου, εἰπέ μοι, τί καλὸν λοιπὸν ἔπραξα ἐγὼ καὶ τί κακὸν σὺ;

ΜΑΡ. Μὴ ὄλη, Θεέ μου! ἡ εὐτυχία μου ἀπὸ σὲ δὲν προέρχεται;

ΔΙΔ. (Σόρρους ἐκ νέου). Ἄκουσον, Μαρία. Ὅταν οὕτως ὁμιλῆς, αἰσθάνεσαι ἀναμφιβόλως ὅ,τι λέγεις, Ἄλλὰ πρέπει, ναι, νὰ σοὶ τὸ προεῖπω, τὸ ἄστρον μου εἶναι ἄλεθρινον. Ἄγνοῶν πόθεν ἔρχομαι, ἀγνοῶ ποῦ ὑπάγω. Ὁ οὐρανὸς μου μαῦρος.—Μαρία, σὲ ἱκετεύω, ἐπίστρεψον ὀπίσω, εἶναι καιρὸς ἀκόμη. Ἄφες με νὰ ἀκολουθήσω μόνος τὸν ἀπαίσιον δρόμον μου. Μετὰ τὸ σκληρὸν, φεῦ! τοῦτο ταξείδιον καὶ ἀφροῦ ἀποκάμω, τὸ στῶμα, ὅπερ σὲ περιμένει, ψυχρὸν καὶ παγετῶδες, εἶναι στενὸν, Μαρία, καὶ δὲν ἔχει θέσιν καὶ διὰ τοῦς δύο. — Φύγε!

ΜΑΡ. Διδιέ! Διδιέ! Θέλω ἐν τῷ σκότει καὶ χωρὶς νὰ μὲ βλέπη τις νὰ μοιρασθῶ μετὰ σοῦ... ὦ! αὐτὸ τοῦλάχιστον!

ΔΙΔ. Τί, Μαρία; Γνωρίζεις ὅτι ἐπιμένουσα νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς, τρέχεις ζητοῦσα τὴν ἐξορίαν, τὴν ἀθλιότητά; Ἄφρον! Γνωρίζεις ὅτι πρὸς ταῦτα τρέχεις; Σιμὰ δὲ τούτων, τρέχεις, μὲ ἀκούεις; τρέχεις καὶ πρὸς τοιαύτας ἴσως πικρίας, ὥστε οἱ χρυσοὶ ὀφθαλμοί σου νὰ σθῆσωσιν ἐντὸς τῶν θρήνων! (Ἡ Μαριῶν κλίνει τὴν κεφαλὴν της μεταξὺ τῶν χειρῶν της). ὦ! Σοὶ ὁμνῶ ὅτι εἰς τὴν ἐξεικόνισιν ταύτην ὑπερβολὴ δὲν ὑπάρχει: οὐδε-

μία· σὲ βλέπω καὶ ἡ καρδία μου σπαράσσεται! Τὸ μέλλον σου μὲ τρομάζει! — Φύγε!

ΜΑΡ. (*Ἐκρηγνυμένη εἰς ὀλολυγμούς*). ὦ! Φόνευσόν με, ἂν θέλῃς νὰ ἐξακολουθήσῃς ὀμιλῶν μοι μὲ τρόπον τοιοῦτον! (*Κλαίουσα*). Θεέ μου! Θεέ μου!

ΔΙΔ. (*Λαμβάνων αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ*). Μαρία μου! Θησαυρέ μου! Μὴ, μὴ τόσα δάκρυα! Τὸ αἷμά μου ἤθελον δόσει δι' ἐν ἐξ αὐτῶν, ὦ, ναί! Πρᾶξον ὅ,τι βούλεσαι! Ἀκολούθησόν με, ἔσο σὺ ἡ τύχη μου, ἡ δόξα μου, ἡ ἀγάπη μου, ἡ ἀρετή μου, ἡ ὑπαρξίς μου! Μαρία! ὦ! Ἀποκρίσου μοι! Σοὶ ὀμιλῶ, μὲ ἀκούεις; (*Τὴν καθίζει ἠρέμα ἐπὶ σκαμνίου*).

ΜΑΡ. (*Ἀποσπασμένη τῆς ἀγκάλης τοῦ*). Ἄ! Διδιέ, ἂν ἐγνώριζες πόσον κακὸν μοι ἐπροξένησες, ὅταν πρὶν μοῦ ὠμίλεις οὕτω.

ΔΙΔ. (*Γορυπετῆς καὶ κύπτων ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς*). Ἐγὼ, ὅστις θ' ἀπέθνηκα δι' αὐτήν!

ΜΑΡ. (*Μειδιῶσα ἐν μέσῳ τῶν δακρύων τῆς*). Κακὲ ἄνθρωπε! Μὲ ἔκαμες νὰ κλαύσω!

ΔΙΔ. Εἶσαι, κλαίουσα, ὠραιότερα ἀκόμη, Μαρία!

(*Κάθεται πλησίον τῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάμιου*).

Ἐν φιλί! Ἐν μόνον, εἰς τὸ μέτωπον, ἀγνὸν ὅπως τοὺς ἔρωτάς μας!

(*Τὴν ἀσπάζεται ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἀμφοτέροι βλέπουν ἀλλήλους ὡς μεθυσμένοι*).

Μαρία, ἰδέ με! — Ἀκόμη, — οὕτω, — πάντοτε!

Ο ΧΑΡΙΕΙΣ (*Εἰσερχόμενος*). Κυρὰ Χιμένη, δρίσατε μέσα. — Σᾶς θέλει ἡ ἑταιρία.

(*Ἡ Μαριὼν ἐγείρεται ἐσπευσμένως. Συγχρόνως μὲ τὸν Χαριεῖντα ἐμβαίνει ὁ Σαβεργῆς, ὅστις μένει εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου καὶ παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς τὴν*

Μαριών, χωρίς νὰ ἴδῃ τὸν Διδιέ, ὅστις μένει πάντοτε καθήμενος, καὶ τὸν ὅποιον τῷ κρύπτει δειδρῦλλον.)

ΣΑΒ. (Ἐν τῷ βάθει τοῦ θεάτρου, χωρίς νὰ βλέπηται. Κατ' ἰδίαν.) Ἡ Μαριών! Διάβουλε! Παράδοξον! (Γελῶν). Κυρὰ Χιμένη!

Ο ΧΑΡ. (Πρὸς τὸν Διδιέ, θέλοντα ν' ἀκολουθήσῃ τὴν Μαριών). Σεῖς, κύριε ζηλιάρη, μὴ κινηθῆτε ἀπὸ αὐτοῦ. Ἔχω σκοπὸν νὰ σᾶς πειράξω.

ΔΙΔ. Κρημνί . . .

ΜΑΡ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Διδιέ). Δι' ὄνομα Θεοῦ, ἦσυχα!

(Ὁ Διδιέ ἐπαρακάθηται· ἡ Μαριών ἐμβαίνει εἰς τὸν σιτεβολῶνα).

ΣΑΒ. (Εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου πάντοτε· κατ' ἰδίαν). Ποῖος ἄρά γε τὴν περιφέρει οὕτως ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν; Μὴ τυχὸν εἶναι ὁ ἐραστὴς, ὅστις μ' ἔσωσεν ἀπὸ τοὺς κλέπτας προχθές; . . . Ὁ Διδιέ της; Αὐτὸς εἶναι!

(Ἐμβαίνει ὁ Λαφρεμάς).

ΛΑΦ. (Μὲ ἐνδυμα ὀδοιπορικόν· χαιρετῶν τὸν Σαβερρῆ). Κύριέ μου, ἔχετε υἰεῖαν . . .

ΣΑΒ. (Ἐποκλινῶν). Ἄ! Σεῖς εἶσθε, κύριε; Μᾶς ἀφίνετε; (Γελᾷ).

ΛΑΦ. Διατί, κύριε, γελάτε;

ΣΑΒ. (Γελῶν). Μία τρελλή ἱστορία, τὴν ὁποίαν ἠμπορεῖ νὰ σᾶς διηγηθῆ τις. Μεταξὺ τῶν ἠθοποιῶν αὐτῶν, οἵτινες ἔφθασαν πρὸ ὀλίγου, μαντεύσατε τίνα εὐρήκα;

ΛΑΦ. Μεταξὺ τῶν ἠθοποιῶν αὐτῶν;

ΣΑΒ. Ναί, ναί. (Γελῶν περισσότερον). Τὴν Μαριών Δελόρμ!

ΛΑΦ. (Ὁχριῶν). Τὴν Μαριών Δελόρμ!

ΔΙΔ. (Τὸ βλέμμα ἔχων προσηλωμένον ἐπὶ τῶν δύο, ἀφότου εἰσηλθεῖν). Πῶς!

(*Ἡμεγεύρεται ἐπὶ τοῦ σκαμνίου του*).

ΣΑΒ. (*Γελῶν πάντοτε*). Πρέπει νὰ τὸ ἀναγγείλω εἰς τὸ Παρίσι δλόκληρον!—Μὴ τυχὸν θὰ ὑπάγητε ἐκεῖ;

ΛΑΦ. Μάλιστα, καὶ θέλω μεταβιβάσει μετὰ πάσης ὕψης ἀκριβείας τὴν εἶδησιν. Ἄλλ' εἰσθε βέβαιος ὅτι ἀνεγνωρίσατε . . .

ΣΑΒ. Τί ἐρώτησις! Γνωρίζουν, μοὶ φαίνεται, καὶ οἱ κώνωπες τὴν Μαριὼν Δελόρμ! (*Ψαύων ἐντὸς τοῦ κόλπου του*). Ἔχω ἐπάνω μου καὶ τὴν εἰκονογραφίαν της, γλυκὺ ἐνέχυρον τῆς πρὸς ἐμὲ πίστεώς της. Τῆς τὴν ἔκαμνεν ὁ ζωγράφος τοῦ βασιλέως.

(*Δίδει τῷ Λαφφεμὰς εἰκότιον*).

Ἴδου, παραβάλλετε τὴν. (*Δεικνύων τὴν θύραν τοῦ σιτοβολῶνος*).

Διὰ τῆς θύρας αὐτῆς φαίνεται ἀρκετὰ καλὰ . . . ἐνδεῶς δυμένη Ἰσπανικὰ, — μὲ ἐν πράσινον μισοφόριον . . .

ΛΑΦ. (*Ἀλληλοδιαδόχως παρατηρῶν τὴν εἰκόνα καὶ τὸν σιτοβολῶνα*).

Ἐκείνη εἶναι! Ἡ Μαριὼν Δελόρμ! . . . (*Κατ' ἰδίαν*) Τὸν κρατῶ! (*Πρὸς τὸν Σαβερνή*). Ἔχει καὶ κανένα σύντροφον μετὰξὺ ὄλων αὐτῶν τῶν παραλυμένων;

ΣΑΒ. Δὲν εἶδον τίποτε, καὶ ὅμως στοιχηματίζω τὴν κεφαλὴν μου ὅτι νάι!—Αἶ! Χωρὶς νὰ ἦναι ὑπερήφανοι, δὲν ἀγαποῦν, βλέπετε, αἱ χαριτίβρυτοι αὐταὶ παρθένοι νὰ τρέχουν καὶ μόναι των.

ΛΑΦ. (*Κατ' ἰδίαν*). Ἄς πιάσωμεν πρῶτον τὴν θύραν μὴ δραπετεύσῃ. Ὑστερον καθαρίζομεν τοὺς ἀληθεῖς ἠθοποιούς τῶν ψευδῶν. Ἄ! Χωρὶς ἄλλο, τὸν κρατῶ! (*Ἐξέρχεται*).

ΣΑΒ. (*Βλέπων τὸν Λαφφεμὰς ἐξερχόμενον κατ' ἰδίαν*). Ἐκαμα, θαρρῶ, ἀνοησίαν νὰ τοῦ τὸ εἰπῶ. — Ἄ! Μπᾶ!

(*Διὰβάει κατὰ μέρος τὸν Χαρτενταξέως τότε μείκται*)

τα εἰς γωρίαν τινα, μόρον χειρονομοῦντα καὶ μεταξὺ τῶν ὁδόντων ψιθυρίζοντα τὸ μέρος του). Ποία εἶναι αὐτὴ ἐκεῖ, — ποῦ κάθηται — εἰς τὰ σκοτεινά ;

(Γῶ δεικνύει τὴν θύραν τοῦ σιτοβολῶνος).

Ο ΧΑΡ. Ἡ Κυρὰ Χιμένη; (Μετὰ σοβαρότητος.) Αὐθέντα μου, ἀγνοῶ τὸ ὄνομά της. (Δεικνύων τὸν Διδιέ.) Ἰδοῦ, ἐρωτήσατε τὴν εὐγενεῖαν του, τὸν εὐγενῆ της σύντροφον.

(Ἐξέρχεται πρὸς τὸ π ά ρ κ ο ν.)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΣΑΒΕΡΝΗΣ, ΔΙΔΙΕ.

ΣΑΒ. (Στρεφόμενος πρὸς τὸν Διδιέ.) Τὴν Εὐγενεῖαν του; — Ἀκούσατε σεῖς. . . Ἀλλὰ παράδοξον πῶς μὲ παρატηρεῖ. . . Ἐμπρός! Αὐτὸς εἶναι! Αὐτός! Ὁ φίλος μου! (Ἐψηλοφώνως πρὸς τὸν Διδιέ.) Ἐάν δὲν ἦτο εἰς τὴν φυλακὴν, θὰ ὁμοιάζετε, φίλτατε. . .

ΔΙΔ. Καὶ σεῖς, ἂν δὲν ἦτο ἀποθαμμένος, θὰ ὁμοιάζετε τόσον πολὺ μὲ ἓνα κάποιον. . . — ὦ! Τὸ αἷμά του νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του! — μὲ ἓνα κάποιον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶπον δύο λέξεις, αἵτινες τὸν ἔστειλον εἰς τὸν ἄδην.

ΣΑΒ. Σούτ! . . . Εἶσαι ὁ Διδιέ!

ΔΙΔ. Καὶ σὺ ὁ μαρκήσιος Γασπάρδος!

ΣΑΒ. Σὺ ἦσο, ὅστις εὕρισκεσο ἐν ἑσπέρας εἰς κάποιον τι μέρος. Ὡστε σοὶ ὀφείλω τὴν ζωὴν. . .

(Πλησιάζει μὲ ἀνοιχτὰς τὰς ἀγκάλας. Ὁ Διδιέ ὀπισθοδρομεῖ).

ΔΙΔ. Σύγγνωθι, Μαρκήσιε, τὴν ἐκπληξίν μου. Ἀλλὰ τὴν ζωὴν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν σοὶ εἶχον σώσει, ἐνόμιζα ἅτι σοὶ τὴν ἐπῆρα ὀπίσω.

ΣΑΒ. Καθόλου. Μ' ἔσωσας, πλὴν δὲν μ' ἐφόνευσας. Ἦδη, ἔχεις ἀνάγκην ἐνὸς βοηθοῦ, ἐνὸς ἀδελφοῦ, ἐνὸς συντρόφου; Τί θέλεις ἀπὸ ἐμέ; Τὴν περιουσίαν μου, τὸ αἷμά μου, τὴν ψυχὴν μου;

ΔΙΑ. Ὅχι, τίποτε ἐξ ὧλων αὐτῶν. Μόνον τὴν γυναικείαν αὐτὴν εἰκονογραφίαν, τὴν ὁποίαν φέρεις ἐπάνω σου. (Ὁ Σαβερνήης τῷ δίδει τὴν εἰκόνα. Μὲ πικρίαν βλέπων αὐτήν). Ναί, ἰδοὺ τὸ ὠραῖον μέτωπόν της, οἱ μαῦροι ὀφθαλμοί της, ὁ χιονόλευκος λαιμὸς της καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου τὸ ἀθῶον ἦθός της. Εἶναι ἀπαραλλάκτον.

ΣΑΒ. Δὲν εἶναι ἀληθές;

ΔΙΑ. Εἰπέ μοι, νὰ ζῆς, διὰ σέ ἔκαμε τὴν εἰκόνα αὐτήν;

ΣΑΒ. (Μὲ ρεῦμα καταφατικόν, χαιρετῶν τὸν Διδιέ). Ἦδη, προτιμᾷ σέ. Σέ, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ καὶ ἐξελέξατο μεταξὺ τόσων ἐραστῶν. Εὐτυχὴς θνητός!

ΔΙΑ. (Μὲ γέλωτα γοβερὸν καὶ ἀπελπιστικόν). Δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι εἶμαι εὐτυχέστατος θνητός;

ΣΑΒ. Σέ συγχαίρω. Εἶναι μία καλὴ κοπέλλα, ἥτις ἀγαπᾷ πάντοτε νέους οἰκογενείας. Τοιαύτην ἐρωμένην ἔχων τις δικαιούται νὰ ᾔηται ὑπερήφανος. Ἐρως τῷ ὄντι ἀξιότιμος, μὲ ιδέαν καλὴν καὶ διὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐδιδέ τις δὲν ἤξεύρω τι. Ἄν δὲ ἐρωτήσῃ ἄνευς περὶ σοῦ τίς εἴσαι, ὅλοι θ' ἀπαντήσωσι γεγονυῖα τῇ φωνῇ: ὁ ἐραστής τῆς Μαρῖων Δελόρμ! (Ὁ Διδιέ θέλει νὰ τῷ ἐπιστρέψῃ τὴν εἰκόνα ὁ Σαβερνήης ἀρνεῖται νὰ τὴν δεσθῇ). Ὅχι, ὄχι, φύλαξέ την. Ἀφοῦ ἐκείνη εἶναι ἰδική σου, σοὶ ἀνήκει δικαίωματι καὶ ἡ εἰκονογραφία της. Φύλαξέ την.

ΔΙΑ. Εὐχαριστῶ. (Θίβει τὴν εἰκονογραφίαν ἐντὸς τοῦ στήθους του).

ΣΑΒ. Ἄλλ' ἠξέυρεις ὅτι τῆς ὑπάγει θαυμάσια ἡ Ἰσπανικὴ αὐτὴ ἐνδυμασία;—Οὕτω λοιπὸν μὲ διαδέχεσαι: Ἐπάνω κάτω ὅπως ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος διεδέχθη τὸν Φαρμμόνδην. Ναί, μὰ τὴν τιμὴν μου!—Ἐμὲ,—μοὶ εἶχαν

δόσει τὸ διαβατήριον οἱ Βρισάκ, — καὶ οἱ δύο. (Γελῶν). Τὸ πιστεύεις; . . . Καὶ ὁ καρδινάλιος αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ! Κατόπιν ἦλθε ὁ Μικρὸς Ἐφιάς, ὕστερον οἱ τρεῖς Σαὶν Μέσμ, μετ' αὐτοῦς οἱ τέσσαρες Ἀργεντώ. . . — Εὐρίσκεσαι, νὰ εἶπῃ τις τὴν ἀλήθειαν, μὲ πολὺ καλὴν συντροφίαν ἐν τῇ καρδίᾳ της. . . (Γελῶν) ὀλίγον πολυ-ἀριθμον μ' ὄλα ταῦτα. . .

ΔΙΑ. (Κατ' ἰδίαν). ὦ φρίκη!

ΣΑΒ. Θὰ μοὶ τὰ εἰπῆς λοιπὸν, θὰ μοὶ τὰ εἰπῆς. . . Ἐγὼ, διὰ νὰ μὴ σοὶ κρύψω τίποτε, πρέπει νὰ σοὶ προσθῶσω, ὅτι περνῶ ἐδῶ ὡς νεκρὸς καὶ αὔριον μὲ ἐνταφιάζουν. Σὺ, δὲν ἀμφιβάλλω, θὰ ἠπάτησας δικαστὰς καὶ χωροφύλακας καὶ ἡ Μαριὼν θὰ σοὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς. Ὑστερον δὲ θὰ ἤύρατε καθ' ὁδὸν καμμίαν ἀεικίνητον ἑταιρίαν, ψεύματα; Χά! χά! χά! Ἐξαιρετος βέβαια ἱστορία!

ΔΙΑ. Τῷ ὄντι, ἱστορία ὀλόκληρος!

ΣΑΒ. Δὲν ἀμφιβάλλω δὲ καὶ ὅτι πρὸς χάριν σου θὰ ἐκαλοκύτταξε καὶ κανένα ἀστυνομικὸν ὑπάλληλον, πῶς;

ΔΙΑ. (Μὲ φωνὴν κεραυνοβόλου). Ἀνάθεμα! Λέγεις;

ΣΑΒ. Μπᾶ! Μὴν εἶσαι ζηλότυπος; (Γελῶν). ὦ! Τῶν γελοίων γελοιωδέστερον! Ζηλότυπος τίνος; Τῆς Μαριὼν Δελόρμ! Τὸ δυστυχὲς πλάσμα! Πρόσεξον, μὴ τυχὸν τῆς κάμης κάμμιαν ἀνάπτουξιν ἠθικῆς μὲ τοῦτο, πρὸς θεοῦ!

ΔΙΑ. Μείνε ἥσυχος. (Κατ' ἰδίαν). Ὑψιστε! Ὁ ἄγγελος ἦτο δαίμων!

(Ἐμβαίνοῦν ὁ Λαφφρεμάς καὶ ὁ Χαρτίεξ. Ὁ Διδιὲ ἐξέρχεται ὁ Σαβεργιῆς τὸν ἀκολουθεῖ).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ.

ΛΑΦΦΕΜΑΣ, Ο ΧΑΡΙΕΙΣ.

Ο ΧΑΡ. (*Πρὸς τὸν Λαφφεμάς*). Αὐθέντα μου, δὲν ἤξέ-
ρω τί θέλετε νὰ εἰπῆτε. (*Κατ' ἰδίαν*) Χμ! Ἐνδυμασία
δικαστοῦ καὶ μοῦτρον ἀτυνομικοῦ κατασκοποῦ! Ἐν μικρὸν
μικρὸν ματάκι σφρανωμένον μὲ ἓν μεγάλο, μεγάλο φρύδι!
Αἶ! Αἶ! Χωρὶς ἄλλο τὸν κατάσκοπον μᾶς κάμνει ἐδῶ!

ΛΑΦ. (*Ἐξάγων βαλάντιον*). Αἶ, φίλτατε!

Ο ΧΑΡ. (*Πλησιάζων χαμηλῇ τῇ φωνῇ*). Βέβαια, βέ-
βαια, ἡ Χιμένη μας σᾶς γαργαλίζει καὶ θέλετε νὰ μάθε-
τε. . .

ΛΑΦ. (*Μειδιῶν, χαμηλῇ τῇ φωνῇ*). Ναι, ποῖος εἶναι
ὁ Πάρις αὐτῆς;

Ο ΧΑΡ. Ὁ ἐραστής της;

ΛΑΦ. Ναι.

Ο ΧΑΡ. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος στενάζει κάτω ἀπὸ τὸν νό-
μον της;

ΛΑΦ. (*Μετ' ἀνυπομορησίας*). Εἶναι ἐδῶ;

Ο ΧΑΡ. Καὶ βέβαια.

ΛΑΦ. (*Πλησιάζων αὐτὸν μετὰ ζωνρότητος*). Αἶ! Δεῖ-
ξέ μου τον.

Ο ΧΑΡ. (*Βαθέως ὑποκλίνων*). Ἐγὼ εἶμαι! Ἐγὼ, τρελ-
λὸς μαζὶ της!

(*Ὁ Λαφφεμάς δυσαρεστηθεὶς μακρύνεται μὲ θυμὸν,
κατόπιν πλησιάζει, κινῶν τὸ βαλάντιόν του εἰς τοὺς
ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὄτα τοῦ Χαριετος.*)

ΛΑΦ. Γνωρίζεις πῶς ἤχοῦν τὰ δουβλόνια;

Ο ΧΑΡ. Χριστέ μου! Τί γλυκύτητας θείας ἔχει αὐτὴ
ἡ μουσική!

ΛΑΦ. (Κατ' ιδίαν.) Τὸν ἔχω τὸν Διδιέ μου! (Πρὸς τὸν Χαρίεντα.) Τὸ ἐλέπεις αὐτὸ τὸ βαλάντιον;

Ο ΧΑΡ. Πόσα;

ΛΑΦ. Εἴκοσι χρυσᾶ δουβλόνια.

Ο ΧΑΡ. ὦχ! ὦχ! ὦχ!

ΛΑΦ. (Ἐρχῶν τὸ βαλάντιον ὑπὸ τῆν ῥίνα του.) Θέλεις;

Ο ΧΑΡ. (Ἀρπάζων τὸ βαλάντιον.) Ἀκούς ἐκεῖ! (Πρὸς τὸν Λαφρεμάς, μετὰ προσοχῆς ἀκροώμενον αὐτὸν, καὶ μὲ σχήματα θεατρικὰ ὀμιλῶν.) Αὐθέντα, ἂν ἡ ῥάχη σου περιεῖχε μέσα, μέσα εἰς τὸ κέντρον τῆς — μίαν καμπούραν ἴσην κατὰ τὸν ὄγκον μὲ τὴν χονδρὴν αὐτὴν κοιλίαν σου καὶ ἐγέμιζες τοὺς δύο σάκκους αὐτοὺς ἀπὸ δουκάτα, ἀπὸ δουβλόνια, ἀπὸ λουδοβίκεια, ἀπὸ σεκίνια... τότε...

ΛΑΦ. (Ζωηρῶς.) Τότε; Τί θὰ μοῦ ἔλεγες;

Ο ΧΑΡ. (Βάλλων τὸ βαλάντιον εἰς τὸν κόλπον του.) Θὰ τὰ ἔβαλα ὅλα ἐδῶ μέσα καὶ θὰ σοῦ ἔλεγα: (Βαθέως ὑποκλινῶν) Ὑπολλάτη, καλέ μου ἄνθρωπε!

ΛΑΦ. (Κατ' ιδίαν, μὲ θυμόν.) Ἄ! Μαῖμου!

Ο ΧΑΡ. (Κατ' ιδίαν, γελῶν.) Ἄ! Γέρο γάτε!

ΛΑΦ. (Κατ' ιδίαν.) Χωρὶ; ἄλλο πρέπει νὰ ᾔναι συνεννοημένοι. Συνωμοσία σωστή. Καὶ οἱ ἄλλοι τὰ ἴδια θὰ μοῦ εἶπουν. Ἄ! Ἀναθεματισμένοι γύφτοι! (Πρὸς τὸν Χαρίεντα μακρονόμουν.) Αἱ! Αἱ! Ποῦ πηγαίνεις; Φέρ' ἐδῶ τὸ βαλάντιον τοῦλάχιστον!

Ο ΧΑΡ. (Στρεφόμενος μὲ ἦθος περίλυπον.) Διὰ ποῖον μὲ παίρνεις, αὐθέντα μου; Καὶ τί θὰ ἔλεγεν ὁ κόσμος ν' ἀκούσῃ ὅτι ἡ εὐγενεία σου μοῦ ἐπρότεινες, καὶ ἡ εὐγενεία μου ἔκαμε τὸ πλέον ἄτιμον πράγμα, νὰ σοῦ πωλήσῃ δι' ὀλίγον χρυσάφι μίαν κεφαλὴν καὶ τὴν ψυχὴν μου;

(Θέλει γὰρ ἐξέλθῃ.)

ΛΑΦ. (*Κρατῶν αὐτόν.*) Καλά, καλά· ἀλλὰ φέρε ἐδῶ τὰ χρήματα, σοῦ λέγω!

Ο ΧΑΡ. (*Μὲ τὸν αὐτὸν τόρον πάντοτε.*) — Φυλάττω ἀκεραίαν τὴν τιμὴν μου καὶ δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω λόγον, αὐθέντα μου.

(*Τὸν χαιρετᾷ καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν σιτοβολῶνα.*)

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ.

ΛΑΦΦΕΜΑΣ, μόνος.

Ἄ! Μπερτόδουλε! Ὑπερηφάνειαν καὶ ἡ μούρη του! Μὴ σε μέλει, Σατανᾶ! Ἄν ποτε πέσης εἰς χεῖράς μου... καὶ τώρα ἀκόμη, ἂν δὲν ἐκυνήγων καλλίτερον κυνήγιον... Ἄλλ' ἐν τοσοῦτῳ, πῶς νὰ εὔρω τὸν Διδιᾶ ἐν μέσῳ ὄλων αὐτῶν; — Νὰ τοὺς συλλάβω ὅλους καὶ ὕστερον νὰ τοὺς ἀνακρίνω, δὲν γίνεται. Τί δύσκολος ὑπόθεσις! Τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ζητῆ τις βελόνην εἰς ἀγρὸν ὀλόκληρον σίτου. Ἐδῶ ἐχρειάζετο τοῦ δεινοτέρου χημικοῦ τὸ χωνίον, ὥστε κατατρῶγον τὸν χαλκὸν καὶ μόλυβδον, νὰ ἐξαγάγη γυμνὸν τὸν κόκκινον χρυσίον, τὸν ὁποῖον ὁ μικτὸς σωρὸς αὐτὸς ἔσως ὑποκρύπτει. — Νὰ ἐπιστρέψω πάλιν οὕτω, χωρὶς τὴν λείαν μου! Καὶ ὁ αὐθέντης καρδινάλις;

(*Πλήττων τὸ μέτωπόν του.*)

Ἄλλὰ... Ναί! Ναί!... Τί ἰδέα!... ὦ εὐτυχία!... Τὸν ἔπιασα!

(*Φωράζων διὰ τῆς θύρας τοῦ σιτοβολῶνος.*)

Αἱ! Σεῖς, κύριοι ἠθοποιοί! Δύο λέξεις, παρακαλῶ!
(*Οἱ ἠθοποιοὶ ἐξέρχονται ὅλοι ὁμοῦ τοῦ σιτοβολῶνος.*)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ.

ΛΑΦΦΕΜΑΣ, οἱ ΚΩΜΙΚΟΙ· μεταξύ αὐτῶν ἡ ΜΑΡΙΩΝ
καὶ ὁ ΔΙΔΙΕ. — Κατόπιν ὁ ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΝΑΝΖΗΣ.

Ο ΓΕΔΟΙΟΣ (*Πρὸς τὸν Λαφφεμάς.*) Τί ἀγαπᾶτε;

ΛΑΦ. Ἴδου, ἄνευ ἀκαδημαϊκῶν φράσεων, περὶ τίνος
πρόκειται. Ὁ καρδιναλίος μὲ ἐπεφόρτισε νὰ τοῦ εὖρω εἰς
καμμίαν ἐπαρχιακὴν πόλιν καλοῦς ἠθοποιούς κωμικούς,
διὰ νὰ παριστάνωσιν ὅ,τι γράφει ὁ ἴδιος κατὰ τὰς ὥρας
τῆς ἀναπαύσεώς του. Διότι μ' ὅλας τὰς προσπάθειάς
του, τὸ θεάτρὸν του ἀρχίζει νὰ παρακμᾷ καὶ εἶναι ὅ-
πως κατώτερον θεάτρου δουκὸς καρδιναλίου.

(*Οἱ ἠθοποιοὶ ὅλοι πλησιάζουν μετὰ προθυμίας. —*
Ἐμβαίνει ὁ Σαβεργῆς, μὲ περιέργειαν παρατηρῶν τὰ
τρέχοντα.)

Ο ΧΑΡ. (*Κατ' ἰδίαν, μετρῶν εἰς γωνίαν τινὰ τὰ*
χρυσᾶ νομίσματα τοῦ Λαφφεμάς.) Δώδεκα! Καὶ μοῦ εἶ-
πεν εἴκοσι! Μὲ ἐκλέψεν! Ἄ! Γεροκατεργάρη!

ΛΑΦ. Εἰπήτέ μου ἕκαστος ἀπὸ ἓν τεμάχιον. — Ὁ-
λοι! — Διὰ νὰ κρίνω καὶ ἐκλέξω τοὺς καλλιτέρους. —
(*Κατ' ἰδίαν.*) Ἐάν ἐδῶ τὴν γλυτόσης, Διδιέ, θὰ σὲ ὀνο-
μάσω διδάσκαλόν μου! (*Υψηλοφώνως.*) Εἴσθε ὅλοι πα-
ρόντες;

(*Ἡ Μαριὼν πλησιάζει λαθραίως τὸν Διδιέ καὶ ζητεῖ*
νὰ τὸν σύρῃ ὁ Διδιέ ὀπισθοδρομεῖ καὶ τὴν ἀπωθεῖ.)

Ο ΧΑΡ. (*Διευθυνόμενος πρὸς τὸν Διδιέ καὶ τὴν Μα-*
ριὼν.) Ἀ! Ἐμπρὸς καὶ σεῖς, ἐξοχώτατοι!

ΜΑΡ. Ὑψίστε Θεέ!

(*Ὁ Διδιέ τὴν ἐγκαταλείπει καὶ ὑπάγει μετὰ τῶν ἠ-*
θοποιῶν ἢ Μαριὼν τὸν ἀκολουθεῖ.)

Ο ΧΑΡ. Χαρά 'στὴν τύχην σας, νὰ ἐλθῆτε καὶ σεῖς μαζί μας! Νὰ θάλλετε καθ' ἡμέραν νέας ἐνδυμασίας καὶ καθ' ἑσπέρας νὰ λέγετε στίχους τοῦ καρδιναλίου! Τί τύχη! Τί τύχη!

(Παρατάσσονται ὅλοι ἔμπροσθεν τοῦ Λαφρεμάς. Μεταξὺ αὐτῶν ἡ Μαριὼν καὶ ὁ Διδιέ. Ὁ Διδιέ, χωρὶς νὰ βλέπῃ τὴν Μαριὼν, τὸ βλέμμα ἀτερίζων πρὸς τὴν γῆν καὶ μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ὑπὸ τὸν μαρδύαν τοῦ ἡ Μαριὼν ἐκ τοῦ ἐναντίου προσηλώνει ἐπὶ τοῦ Διδιέ ἀγρωῖας βλέμματα.)

Ο ΧΑΡ. (Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἄλλων. Κατ' ἰδίαν.) Ποῦ νὰ τὸ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὁ ἀποτρόπαιος αὐτὸς κόρακας θὰ ἤρχετο νὰ στρατολογήσῃ ὑποκριτὰς διὰ τὸν καρδιναλίον!

ΛΑΦ. (Πρὸς τὸν Χαρίεντα.) Σὺ, ἐν πρώτοις. Τί εἶσαι!

Ο ΧΑΡ. (Μετὰ βαθείας ὑποκλίσεως καὶ μὲ περιστροφήν ἐξογκώσασα πλειότερον τὸ κύρτωμά του.) Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χαρίεις τῆς εταιρίας καὶ ἰδοὺ τί γνωρίζω καλλίτερα ἀπὸ πᾶν ἄλλο :

ΑΔΕΙ. . . « Δικαστὶ, μικροὶ, μεγάλοι, ὅλοι, ὅλοι ὁμοιάζουν

Μὲ περούκας ὑπερόγκους, ποῦ μακροὺς λαιμοὺς σκεπάζουν.

Πᾶς δὲ, ὅστις νὰ κουρεύσῃ τὸ μαλλίον των θελήσῃ,

Αἱ! Τί βότρυας ἀφθόνους καὶ ποικίλους θὰ τρυγήσῃ!

Λαιμητόμος καὶ ἀγγόνη ὑπὸ γῆς θὰ ἀναθάλῃ,

* Ἄν τὸ νεύσῃ πρόεδρος τις, ἡ περούκα ἡ μεγάλη.

Δικηγόρος δὲ τί εἶναι; λόγων χειμαρρὸς ποῦ πίπτει

Ἐφ' ἐκάστου δικαστοῦ.

Παδοδάνων καὶ Λατίνων κρᾶμα, ὅπερ ὑποκρύπτει

Πονηρίαν σοφιστοῦ. »

ΛΑΦ. (Διακόπτων αὐτόν). Σὺ τραγωδεῖς χειρότερα καὶ ἀπὸ τὸν κόρακα ἀκόμη! Σιωπὴ!

Ο ΧΑΡ. (Γελῶν) Τραγουδῶ ἄσχημα, αὐθέντα, λέγω ὅμως τὴν ἀλήθειαν.

ΛΑΦ. (Πρὸς τὸν Γελοῖον). Λέγε, σὺ.

Ο ΓΕΛΟΙΟΣ. (Υποκλίνω). Είμαι, αθένητα, ὁ γελοῖος· ἰδοὺ πῶς ἀρχίζω τὴν σκηνὴν εἰς τὴν Κυρίαρ τῆς τιμῆς. (Ἀπαγγέλλω).

« Οὐδὲν, — εἶπε βασιλίτσα μεγάλη Ἰσπανίας —
Ἵρατον, ὡς ἐπίσκοπος ἐν μέσῳ ἐκκλησίας,
Ἵς στρατιώτης, ὅταν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ θανατόνῃ,
Ἵῃ ὡς γυνὴ ἴστην κλίνην τῆς, ἢ κλέπτῃς ἐν ἀγγόνη. »

(Ὁ Λαφρεμάς τὸν διακόπτει διὰ χειρονομίας καὶ νεύει τῷ Κοψόχειρι νὰ ὀμιλήσῃ. Ὁ Κοψόχειρ υποκλίνει βαθέως καὶ ἀνορθοῦται).

Ο ΚΟΨΟΧΕΙΡ. (Μὲ ἔμφρασι). Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κοψόχειρ. Ἐρχομαι ἀπὸ τὸ Οὐδέτ. Ἐπιμώρησα τὸν μεγάλον Χάν, καθυπέταξα τοὺς ἐπαναστάτας Μογγόλους...

ΛΑΦ. Ἄλλο! (Χαμηλῇ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν Σαβερνή, ὄρθιον ἔμπροσθέρ του ἰστάμενον). Τί ὠραία ὅπου εἶναι τῷ ἔνι ἡ Μαριών!

Ο ΚΟΨ. Καὶ ὁμῶς εἶναι ἐκ τῶν καλλιτέρων μου ἔργων αὐτά. — Ἄν ἐντοσούτω τὸ ἐπιθυμῆτε, γίνομαι καὶ Κερολομάγνος, αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως.

(Ἀπαγγέλλει μὲ ἔμφρασι).

« Τί τύχη, φεῦ! παράδοξος! — Θεὲ, ἐπάκουσόν μου!
Καὶ γίνου, γίνου, Ὑψιστε, σὺ μάρτυς τῶν δεινῶν μου!
Ὡ φρίκη! Νὰ γυμνῶμαι ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ μου,
Εἰς ἄλλον δίδων τύραννον ἐγὼ τὸν ἔρωτά μου!
Καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος φριδρύνων τὸν ἐχθρόν μου,
Μελαγχολίας νὰ πληρῶ πιπρᾶς τὸν στόμαχόν μου!
Αὐτὸ καὶ σεῖς νὰ πάθετε, πτηνά ἴστας φωλεάς σας!
Αὐτὸ καὶ σεῖς, ὦ πρόβατα, νὰ πέσουν τὰ μαλλιά σας!
Αὐτὸ καὶ σεῖς, ὦ μέλισσαι, ἴστα μελισσοποιεῖτα!
Αὐτὸ καὶ σεῖς, ὦ ταῦροί μου, ἴστοῦ θάσουε τὰ κλαδιά!

ΛΑΦ. Αὐτὸ μοι ἀρέσει. (Πρὸς τὸν Σαβερνή). Ὁρατεῖ στίχοι! Εἶναι ἀπὸ τὴν Βραδαμάρτην τοῦ Γαρνιέ! Τί

ποιητής! (*Πρὸς τὴν Μαριῶν*). Ἦδη δὲ ἡ σειρά σας,
ἑραία μου! Τὸ ὄνομά σας;

ΜΑΡ. (*Τρέμουσα*). Ἐγὼ εἶμαι ἡ Χιμένη!

ΛΑΦ. Ἐλα δά! — Ἡ Χιμένη; Τότε ἔχεις ἓνα ἔρα-
στὴν, ὅστις φονεῦσι κάποιον μονομαχῶν...

ΜΑΡ. (*Ἐντρομος*). Ἐγὼ!

ΛΑΦ. (*Μὲ γέλωτα εἰρωνείας*). Ἐχω μνημονικὸν
ἐξ' αἵρετον καὶ ὅστις δραπετεύει...

ΜΑΡ. (*Κατ' ἰδίαν*). Ὑψίστε!

ΛΑΦ. Διηγῆσου μας αὐτὴν τὴν ἱστορίαν.

ΜΑΡ. (*Ἡμιστραμμένη πρὸς τὸν Διδιέ*).

Ἄφου τὸν τάφον ζητῶν νὰ εὔρης,
Ζωὴν καὶ τύχην περιφρονεῖς,
Ἄν σὲ ἡγάπων ποτὲ, ἠξεύρεις,
— Ἄχ! Πῶς, Ῥοδρίγε, μὲ τυραννεῖς! —
Ῥοφείλεις σὲ νὰ ὑπερασπίσης
Καὶ εἰς τὸν Σάνχον νὰ μὴ μ' ἀφήσης.
Νὰ μ' ἀπαλλάξης πάσχισον ἤδη
Τοῦ ἀπειλοῦντός με διωγμοῦ,
Θέσσης, ἥτις μὲ παραδίδει
Ἐἰς ἀντικείμενα βδελυγμοῦ.
Καὶ, — νὰ τὸ εἶπω πρέπει ἐπίσης; —
Φύγε, ὦ! Φύγε, ἵνα σωθῆς,
Ἴνα τὸ χρέος μου ἐνισχύσης,
Καὶ σιωπήσω κ' ἐγὼ εὐθύς.
Καὶ δι' ἐμὲ ἂν εἰσέτι μένη,
Ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἔρωσ' τις
Τῆς πάλης ταύτης, ἧς ἡ Χιμένη
Βραβεῖον, ἔξελθε νικητής.

(*Ὁ Λαφρεμάς ἐγείρεται φιλοφρόνως καὶ ἀσπάζεται
τὴν χεῖρά της. Ἡ Μαριῶν, ὠχρὰ, παρατηρεῖ τὸν Διδιέ,
ὅστις μένει ἀκίνητος, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς χαμηλω-
μένους*).

ΛΑΦ. Δὲν ὑπάρχει, ὄχι, βέβαια φωνή, ἥτις μὲ χορδὰς

δοράτους νὰ μᾶς θίγη τὴν καρδίαν πλειότερον. Εἴσθε
χάρις ζωσα!

(Πρὸς τὸν Σαβερνῆ).

Εἶναι ἀναντίρρητον ὁ Κορνήλιος εἰς τὸ σύνολον δὲν
ἀξίζει τὸν Γαρνιέ. Καὶ μ᾽λαταῦτα γράφει καλλιτέρους
στίχους, ἀφότου ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἦναι μὲ τὸ μέρος
τῆς Ὑψηλότητός του. (Πρὸς τὴν Μαριὼν). Τι χάρις
Τί ὀφθαλμοί! Καὶ νὰ ἐνταφιασθῆτε οὕτω εἰς Βλέσση! Δὲν
εἶναι, κυρία, ὄχι, δὲν εἶναι ἐδῶ ἡ θέσις σας. Καθήστατε,
παρκαλῶ, ἐκεῖ.

(Κάθεται καὶ νεύει τῇ Μαριὼν νὰ καθήσῃ πλησίον
του. Ἡ Μαριὼν ὀπισθοδρομεῖ).

ΜΑΡ. (Ἐν ἀγωνίᾳ, χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Διδιέ).
Θεέ μου! Μᾶζι νὰ μένωμεν!

ΛΑΦ. (Μειδιῶν). Ἄλλ' ἔλθετε δά πλησίον μου!

(Ὁ Διδιέ ἀποθεῖ τὴν Μαριὼν, ἣτις τρέμουσα ἔρχε-
ται νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ παρὰ τῷ Διδιέ ἐδωλίου).

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Ἄ! Τρέμω!

ΛΑΦ. (Μειδιῶν· μὲ ἥθος ἐπιπλήξεως πρὸς τὴν Μα-
ριὼν). Τέλος πάντων!.. (Πρὸς τὸν Διδιέ). Καὶ σεῖς;
Τὸ ὄνομά σας;

(Ὁ Διδιέ προχωρεῖ ἐν βῆμα πρὸς τὸν Λαφρεμάς,
ρίπτει τὸν μαρτύριον του καὶ βυθίζει τὸν πῖλον ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς του).

ΔΙΔ. (Σοβαρῶς). Εἶμαι ὁ Διδιέ.

ΜΑΡ. ΣΑΒ. ΛΑΦ. Ὁ Διδιέ!

(Θάμβος καὶ ἐκπληξίς).

ΔΙΔ. (Πρὸς τὸν Λαφρεμάς, θριαμβευτικῶς γελῶντα).
Δύνασαι τώρα νὰ ἀπολύσῃς τοὺς λοιπούς. Ἐχεις τὴν

λείαν σου — ἰδοὺ ἀναλαρβάνει τὰς ἀλύσεις της. ὦ Α! Ἡ χαρὰ αὕτη πολὺ σὲ ἐκούρασε τέλος πάντων, πῶς;

ΜΑΡ. (Τρέχουσα πρὸς αὐτόν). Διδιέ! Διδιέ!

ΔΙΑ. (Μὲ βλέμμα παρηγεῶδες). Ἀφίσατέ με, κυρία!

(Ἡ Μαριὼν ὀπισθοδρομεῖ καὶ ἔρχεται καταβεβλημένη γὰρ πέση ἐπὶ τοῦ ἐδάλλου. Πρὸς τὸν Λαυφρεμάς). Σὲ εἶδον στρέφοντα τριγύρω μου τὰ βήματά σου! Δαίμιον! Εἶδον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου τὴν ἀπαισίαν φλόγα τῆς ἀκτίνας αὐτῆς τοῦ ἥδου, ἥτις σοῦ ἐφώτιζε τὴν ψυχὴν! Ἐδυνάμην νὰ φύγω τὴν παγίδα σου, ἀνωφελῆ κατὰ τὸ ἥμισυ· ἀλλὰ νὰ υπάγωσιν εἰς μάτην τόσοι κόποι, ἡσθάνθην οἶκτον πρὸς σέ! Λάβε με καὶ πληρώθητι τὴν ἀθλίαν ἀπιστίαν σου!

ΛΑΦ. (Περιστελλὼν τὸν θυμὸν του καὶ προσπαθῶν γὰρ γελίση). Δοιπὸν δὲν παίζετε τὴν κωμωδίαν, κύριε;

ΔΙΑ. Τὴν κωμωδίαν τὴν ἔπαιξας, σύ!

ΛΑΦ. ὦ! Μὲ πολὺ κακὸν τρόπον θέλω τὴν παίξει! Προετοιμάζω ὅμως κᾶτι τι μὲ τὸν κύριον καρδινάλιον, μίαν τραγωδίαν, ὅπου θὰ ἔχῃς τὸ μέρος σου. (Ἡ Μαριὼν βάλλει φωνὴν τρόμου. Ὁ Διδιὲ ἀποστρέφει περιφρονητικῶς τὸ πρόσωπον). Τί μοῦ γυρίζεις οὕτω τὴν κεφαλήν; Πρέπει νὰ θαυμάσωμεν μέχρι τέλος τὴν ἰκανότητά σου. Ἐλα, σύστησον τὴν ψυχὴν σου εἰς τὸν Θεόν.

ΜΑΡ. ὦ Α!

(Τὴν στιγμήν ταύτην ὁ μαρκήσιος Ναρζῆς διέρχεται τοῦ θεάτρου τὸ βάθος, βαδιζὼν ὡς πρότερον καὶ ἀκούουμένος ἀπὸ τοὺς φρουρούς του. Ἀκούσας τὴν φωνὴν τῆς Μαριὼν, ἵσταται καὶ στρέφεται πρὸς τοὺς παρισταμένους, ὠχρὸς, ἄφωτος καὶ ἀκίνητος).

ΛΑΦ. (Πρὸς τὸν Μαρκήσιον Ναρζῆν). Κύριε Μαρκήσιε, τὴν συνδρομὴν σας, παρακαλῶ. Μία καλὴ εἰδήσις!

Δανείσατέ μοι ἔντοσούτω τὴν φρουράν σας. Ὁ δολοφόνος τοῦ μαρκησίου Γασπάρδου εἶχε δραπετεύσει, ἀλλὰ τὸν εὔρομεν.

ΜΑΡ. (*Ριπτομένη εἰς τοὺς πόδας τοῦ Λαφφεμάς*).
Κύριε, ἔλεος ὑπὲρ αὐτοῦ!

ΛΑΦ. (*Φιλοφρόνως*). Σεῖς, κυρία, εἰς τοὺς πόδας μου!
ᾠ! Ἐγὼ πρέπει νὰ πέσω εἰς τοὺς ἰδικούς σας!

ΜΑΡ. (*Γορυπετής πάρτοτε καὶ ἐροῦσα ἰκετευτικῶς τὰς χεῖρας*). ᾠ! Ἐλεος, κύριε δικαστά, ἔλεος διὰ τοὺς ἄλλους, ἂν θέλητε νὰ ἐλεήση καὶ σᾶς μίαν ἡμέραν εἰς ἄλλος δικαστής μεγαλήτερος, ἔτοιμος νὰ τιμωρῇ καὶ ἐκεῖνος!

ΛΑΦ. (*Μειδιῶν*). Ἀλλὰ, τῇ ἀληθείᾳ, σεῖς μᾶς κάμνετε διδασχὴν ἐνταῦθα, κυρία!—ᾠ! Κυρία μου, κυρία μου, βασιλεύετε εἰς τοὺς χοροὺς, λάμπετε ἐν μέσῳ τῶν ἑορτῶν, ἀλλ' ἀφήσατε τὰς διδασχάς, παρακαλῶ.—Ζητήσατέ με διὰ σᾶς ὅ,τι θέλετε, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐφόνευσε, πρόκειται περὶ φόνου...

ΔΙΔ. (*Πρὸς τὴν Μαριῶν*). Σήκω ἐπάνω! (*Ἡ Μαριῶν ἐγείρεται τρέμουσα. Πρὸς τὸν Λαφφεμάς*). Ψεύδεται! Ἦτο ἀπλῆ μονομαχία!

ΛΑΦ. Κύριε...

ΔΙΔ. Ψεύδεται, λέγω!

ΛΑΦ. Ἠσυχίαν! (*Πρὸς τὴν Μαριῶν*). Τὸ αἷμα ἀπαιτεῖ αἷμα, κυρία μου. Δριμὺ, ἀλλὰ τοιοῦτος ὁ νόμος. Ἐφόνευσεν! Ἐφόνευσε δὲ ποῖον;—Τὸν μαρκήσιον Γασπάρδον Σαβερνῆ, (*Δεικνύων τὸν Κ. Νανζῆ*), ἀνεψιὸν τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ γέροντος, νέον ἀξιόλογον ἀπόλεια μεγάλη διὰ τὸν βασιλέα καὶ τὴν Γαλλίαν!... ᾠ! Ἄν δὲν εἶχεν ἀποθάνει, δὲν λέγω βέβαια· δὲν εἶναι ἀπὸ βράχον ἢ καρδία μου... καὶ ἂν...

ΣΑΒ. (*Κάμνων ἐν βῆμα*). Ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον νομίζουν νεκρὸν, δὲν ἀπέθανεν. Ἴδου αὐτός!

(Ἐκπληξίς γενική).

ΛΑΦ. (Ἐχθρῶν). Ὁ Γασπάρδος Σαβερνῆς σεῖς! Ἄλλ' ἐκτός ἂν συνέβη θαυμά τι... ἔχουν ἐκεῖ τὸ φέρετρόν του.

ΣΑΒ. (Ἀποσπῶν τοὺς ψευδεῖς του μύστακας, τὸ ἔμπλαστρον καὶ τὴν μαύρην φενάκην του). Δὲν ἀπέθανε, σὰς λέγω! Μὲ γνωρίζετε;

Ο ΜΑΡΚ. ΝΑΝΖΗΣ (Ὡς ἐξεληθὼν ὀνείρου, ἐκβάλλει κραυγὴν καὶ ρίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας του). Γασπάρδε μου! Ἄνεψιέ μου! Τέκνον μου!

(Κρατοῦνται σφιγκτὰ ἐνηγκαλισμένοι).

ΜΑΡ. (Γογγυπέτης καὶ πρὸς τὸν Οὐρανὸν ἀτερίζουσα). Ἄ! Ὁ Διδιὲ ἐσώθη!—Δίκαιε Θεέ!

ΔΙΔ. (Ψυχρῶς πρὸς τὸν Σαβερνῆ). Πρὸς τί τοῦτο;—Ἐγὼ ἤθελον νὰ ἀποθάνω.

ΜΑΡ. (Προσπίπτουσα πάντοτε). Ὁ Θεὸς τὸν προστατεύει.

ΔΙΔ. (Ἐξακολουθῶν χωρὶς νὰ τὴν ἀκούῃ). Ἄλλως νομίζετε ὅτι ἤθελε μὲ συλλάβει εἰς τὴν παγίδα του καὶ δὲν ἤθελον μὲ τὸν πτερνιστῆρά μου σχίσει τὸν ἴσθον τῆς ἀράχνης του, καλὸν διὰ τὰς σκνίπας; Ὁ θάνατος εἶναι ἤδη τὸ μόνον καλόν, ὕπερ ἐπιθυμῶ. Κακῶς μὲ ἀνταμείβετε, ἂν μοὶ ὀφείλετέ τι, διότι σὰς ἔσωσα τὴν ζωὴν.

ΜΑΡ. Τί λέγει; Θὰ ζήσης!

ΛΑΦ. Σταθῆτε, παρακαλῶ, δὲν ἐτελείωσαν ὅλα ἀκόμῃ. Τίς μᾶς βεβαιοῖ, ὅτι ὁ κύριος εἶναι ὁ Γασπάρδος Σαβερνῆς;

ΜΑΡ. Εἶναι! Εἶναι!

ΛΑΦ. Ἀνάγκη νὰ τὸ σαφηνίσωμεν.

ΜΑΡ. (Δεικνύουσα αὐτῷ τὸν Μαρκήσιον Ναρζῆ, ὅστις κρατεῖ πάντοτε τὸν Σαβερνῆ ἐνηγκαλισμένον).

Ἄλλ' ἰδέτε τὸν γέροντα αὐτὸν, ὅστις γελᾷ καὶ κλαίει συγχρόνως.

ΛΑΦ. Εἶναι αὐτὸς τῷ ὄντι ὁ Γασπάρδος Σαβερνῆς ;

ΜΑΡ. Πῶς ! Μετὰ τοιοῦτον ἐναγκαλισμὸν δύνασθε, κύριε, νὰ ἀμφιβάλλητε ;

ΜΑΡ. ΝΑΝΖΗΣ. (Στρεφόμενος). Ἄν ᾔνοι, λέγει, αὐτός ! Ὁ Γασπάρδος μου ! Ὁ υἱός μου ! Τὸ αἷμά μου ! Ἡ ψυχὴ μου ! (Πρὸς τὴν Μαριών). Δὲν ἠρώτησε, κυρία, ἂν ᾔνοι αὐτός ;

ΛΑΦ. (Πρὸς τὸν Μαρκήσιον Νανζῆ). Ἐπιβεβαιώστε λοιπὸν ὅτι εἶναι ὁ ἀνεψιός σας Γασπάρδος Σαβερνῆς ;

Ο ΜΑΡ. (Μεθ' ὀρμῆς). Ναί !

ΛΑΦ. Συμφώνως μὲ τὴν ὁμολογίαν ταύτην, (Πρὸς τὸν Σαβερνῆ) καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως, μαρκήσιε Σαβερνῆ, σᾶς συλλαμβάνω.—Τὸ ξίφος σας !

(Ἐκπληξίς μεγάλη μεταξὺ τῶν παρευστώτων).

Ο ΜΑΡΚ. ΝΑΝΖΗΣ. Υἱέ μου ! Υἱέ μου !

ΜΑΡ. Ὑψιστε Θεέ !

ΔΙΔ. Ἀκόμη μίαν κεφαλὴν ! Τῷ ὄντι, δύο ἀπαιτοῦνται. Μία τοῦλάχιστον δι' ἐκάστην χεῖρα τοῦ ῥωμαίου καρδινάλιου !

Ο ΜΑΡΚ. ΝΑΝΖΗΣ. Μὲ τί δικαίωμα ;

ΛΑΦ. Αὐτὸ τὸ ἐρωτᾶτε ἀπὸ τὴν ὕψηλότητά του. Τὸ διάταγμα περιλαμβάνει καὶ ὅλους τοὺς ἐπιζῶντας εἰς ἐκάστην μονομαχίαν. (Πρὸς τὸν Σαβερνῆ). Τὸ ξίφος σας !

ΔΙΔ. (Βλέπων τὸν Σαβερνῆ). Ἄφρον !

ΣΑΒ. (Ἐξάγει τὸ ξίφος του καὶ παρουσιάζει αὐτὸ εἰς τὸν Λαφρεμάς). Λάβετε.

Ο ΜΑΡΚ. ΝΑΝΖΗΣ. (Ἐμποδίζων αὐτόν). Μίαν στιγμὴν ! Ἐνώπιον ἐμοῦ κανεὶς ἄλλος δὲν ἐξουσιάζει ἐνταῦθα. Μόνος ἐγὼ ἔχω ἐδῶ πᾶν πρὸς ἀπονομὴν δικαιοσύνης δικαίωμα, ὃ δὲ ἴδιος βασιλεὺς ἂν ἦτο παρὼν, ἤθελεν εἶ-

σθαι ἀπλῶς ξενιζόμενος παρ' ἐμοῦ. (Πρὸς τὸν Σαβερινῆ).
Μὴ δώσης εἰς ἄλλον κανένα ἀπὸ ἐμὲ τὸ ξίφος σου.

Ὁ Σαβερινῆς τὸ δίδει εἰς αὐτὸν καὶ τὸν σφίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας του).

ΛΑΦ. Μὰ τὴν τιμὴν μου, κύριε μαρκήσιε, ἄλλων καιρῶν ἦσαν τὰ φεουδαλικά αὐτὰ δικαιώματα. Ὁ Κ. καρδινάλιος θέλει με ἐπιπλήξει ἴσως, ἐγὼ ὅμως, ὅστις δὲν θέλω νὰ σᾶς λυπήσω...

ΔΙΑ. Ἄτιμε!

ΛΑΦ. (Ἐποκλινῶν ἐνώπιον τοῦ Μαρκησίου). Τὰ περὶ δέχομαι. Ἦδη δὲ κατ' ἀμοιβαιότητα καὶ δικαίῳ τῷ λόγῳ εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ δανείσητε τὴν φρουράν σας καὶ τὴν φυλακὴν σας.

Ο ΜΑΡΚ. ΝΑΝΖΗΣ. (Πρὸς τοὺς φρουροὺς του). Οἱ πατέρες σας ὑπῆρξαν τῶν προγόνων μου ὑποτελεῖς. Ἀπαγορεύω εἰς ὅλους νὰ κάμψτε ἓν καὶ μόνον βῆμα!

ΛΑΦ. (Μὲ φωνὴν κεραυνοβόλου). Ἀκούσατε, σεῖς κύριοι! Εἶμαι δικαστὴς τοῦ μυστικοῦ δικαστηρίου καὶ ἀνακριτὴς τῆς αὐτοῦ Ἐψηλότητος τοῦ καρδινάλιου. Καὶ τοὺς δύο ἀμέσως εἰς τὴν φυλακὴν! Τέσσαρες δ' ἐξ ὑμῶν νὰ μένωσιν ἔξω ἐκάστης θύρας! Σᾶς καθιστῶ ὅλους ὑπευθύνους. Θὰ ἦσθε δὲ, μὰ τὴν ἀλήθειαν! ὑπὲρ μέτρον τολμηροὶ, ἂν με παρακούσητε! Ὅταν εἶπω εἷς τινα ἐξ ὑμῶν νὰ κάμῃ τι, ἐννοῶ νὰ σιωπᾷ καὶ νὰ τὸ ἐκτελῇ, διότι ἂν διστάσῃ, ἀπόδειξις ὅτι τὸν βαρύνει ἡ κεφαλή του.

(Οἱ φρουροὶ, ἐμβρόντητοι, ἀπαγάγουρ ἐν σιγῇ τοὺς δύο αἰχμαλώτους. Ὁ Μαρκήσιος Νανζῆς κρύπτει, ἐν ἀγανακτήσει στρέψας τὸ πρόσωπον, ἐντὸς τῶν χειρῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς του).

ΜΑΡ. (Πρὸς τὸν Λαφρεμάς). Ἐχάθημεν, κύριε, ἐχάθημεν, ἂν ἡ καρδιά σας...

ΛΑΦ. (*Χαμηλοφώνως πρὸς τὴν Μαριών*). Ἀπόψε
θὰ σὰς εἶπω δύο λέξεις, ἂν ἐλθῆτε νὰ μὲ εὔρητε.

ΜΑΡ. (*Κατ' ἰδίαν*). Τί νὰ με θέλῃ; Τὸ μειδιάμα του
μοῦ χύνει τρόμον ἐν τῇ καρδίᾳ. Ψυχὴ βαθεῖα καὶ σκε-
πασμένη ἀπὸ σκότη!

(*Ῥιπτομένη ἐπὶ τοῦ Διδιέ*).

Διδιέ μου!

ΔΙΔ. (*Ψυχρῶς*). Ὑγιαίνετε, κυρία!

ΜΑΡ. (*Φρικιώσα*). Ἀλλὰ τί ἔκαμα, πρὸς Θεοῦ! Ἄ!
Δυστυχῆς ἐγώ! (*Πιπτει ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου*).

ΔΙΔ. Ναί, δυστυχῆς τῷ ἔντι!

ΣΑΒ. (*Ἐναγκαλιζέται τὸν Μαρκήσιον Ναρζῆν καὶ
στρέφεται πρὸς τὸν Λαφφειμάς*). Θὰ διπλώσωσι τὴν ἀ-
μοιβὴν σας, κύριε, διὰ δύο κεφαλᾶς;

ΕἰΣ ΥΠΗΡ. (*Τρέχων πρὸς τὸν γέροντα Μαρκήσιον*).
Ἡ κηδεῖα τοῦ αὐθέντου Γασπάρδου εἶναι ἐτοίμη. Ἔρ-
χονται νὰ ἐρωτήσωσι ποίαν ἡμέραν καὶ ὥραν θὰ γίνῃ.

ΛΑΦ. Μετὰ δύο μῆνας νὰ ἐπιστρέψῃς.

(*Οἱ φρουροὶ ἀπαγάγουν τὸν Σαβερονῆ καὶ τὸν Διδιέ*).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

(Τὸ Μέγαρον Σαμβόρ.)

Ἡ αἴθουσα τῶν φρουρῶν τοῦ μεγάρου Σαμβόρ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Ὁ Δοῦξ Βελλεγάρδης, πλουσίαν φέρων αὐλικῆς στολῆν κεντημένην καὶ μετρίχαπτα περιβεβλημένην, τὴν ταινίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὸν τράχηλον καὶ παράσημον ἐπὶ τοῦ μανδύου· ὁ Μαρκήσιος Νανζῆς, μέγα πένθος φέρων καὶ ἀκολουθούμενος πάντοτε ὑπὸ τῶν φρουρῶν του.

(Διέρχονται ἀμφότεροι τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.)

Ο ΔΟΥΞ. Καὶ τὸν κατεδίκασαν ;

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ. Τὸν κατεδίκασαν !

Ο ΔΟΥΞ. Καλά. Ὁ βασιλεὺς ὅμως ἀπονέμει χάριτας. — Τοῦτο εἶναι καὶ τοῦ θρόνου του δικαίωμα καὶ τῆς καταγωγῆς του καθῆκον. Μείνατε ἤτυχοι. Εἶναι καὶ κατὰ τὴν καρδίαν καὶ κατὰ τὸ ὄνομα υἱὸς τοῦ Ἑρρίκου Τετάρτου.

Ο ΜΑΡΚ. Τοῦ ὁποίου ὑπῆρξα σύντροφος.

Ο ΔΟΥΞ. Ναι, μὰ τὸν θεόν ! Κατηναλώσαμεν εὐχαρίστως πολλὰ σιδηρὰ διὰ τὸν πατέρα ἐσωκάρδια, σιδηρὰ

καὶ ὄχι μεταξωτά! Ὑπάγετε, Μαρκήσις, νὰ εὐρῆτε τὸν υἱὸν, δεῖξατέ του τὰ ὑπόλευκα μαλλία σας, ἀντὶ δὲ πάσης ἄλλης δημηγορίας, εἰπήτέ του τὴν βλάβσημον εὐφυᾶ ἐκείνην φράσιν τοῦ μακαρίτου πατρός του τὴν ἐνθυμείσθε. Καὶ τότε ἄς τοῦ εἶπη ὁ Ῥισελιὲ ὅ,τι ἀγαπᾶ! Ἄλλὰ κρυβῆτε ἐν πρώτοις. (Τῷ ἀνοίγει πλαγίαν θύραν.) Διότι ὅπου καὶ ἂν ἦναι, θὰ ἔλθῃ. Καὶ ἔπειτα, νὰ σᾶς εἶπω τὴν ἀλήθειαν, τὰ φορέματά σας αὐτὰ εἶναι κομμένα μὲ ἓνα τοιοῦτον τρόπον, ὥστε προξενοῦν τὸν γέλωτα ἐνταῦθα.

Ο ΜΑΡΚ. Γέλωτα ἀπέναντι τοῦ πένθους μου!

Ο ΔΟΥΞ. Αἱ! Νεολαία, βλέπετε! Μαρκήσις, σταθῆτε ἐκεῖ. Ὁ βασιλεὺς θὰ ἔλθῃ ὁσονούπω, ἐλπίζω. Θέλω τὸν προδιαθέσει ἐγὼ κατὰ τοῦ καρδινάλιου, ὕστερον δὲ, ἅμα κτυπήσω τὸν πόδα, ἔρχεσθε.

Ο ΜΑΡΚ. (Σφίγγων τὴν χεῖρά του). Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς τὸ πληρώσῃ!

Ο ΔΟΥΞ. (Πρὸς σωματοφύλακα, περιδιαβάζοντα ἔμπροσθεν μικρᾶς χρυσοῦς θύρας). Αἱ! Τί κάμνει ὁ βασιλεὺς, Κύριε Ναβάλ;

Ο ΣΩΜΑΤΟΦ. Ἐργάζεται, φίλτατέ μοι δούξ... (Χαμηλόφων τὴν φωνήν) μὲ ἓνα μαυροφορεμένον ἄνθρωπον.

Ο ΔΟΥΞ. (Κατ' ἰδίαν). Νομίζω ὅτι τὴν στιγμὴν ταύτην, ἴσα ἴσα ὑπογράφει μίαν θανατικὴν ποινὴν. (Πρὸς τὸν γέροντα Μαρκήσιον, σφίγγων τὴν χεῖρά του). Θάῤρος! (Τὸν ὀδηγεῖ εἰς τὴν πλησίον στοά). Ἐντοσοῦτω, ἕως οὔ σᾶς κάμω σημεῖον νὰ ἐμβῆτε, βλέπετε τὴν ὄροφὴν αὐτὴν, ἔργον τοῦ Πριματῆς.

(Ἐξέρχονται ἀμφότεροι. Διὰ τῆς μὲ τὴν κλίμακα συγκοινωνούσης μεγάλης θύρας τοῦ βάθους ἐμβαίνει ἡ Μαριὼν, μέγα πένθος φέρουσα).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΜΑΡΙΩΝ, ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ.

Ο ΑΡΧ. ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ. (*Πρὸς τὴν Μαριών*). Κυρία, ἡ εἴσοδος ἀπηγορευμένη.

ΜΑΡ. (*Προχωροῦσα*). Κύριε . . .

Ο ΑΡΧΗΓ. (*Θέτωρ τὸ δόρυ του ἔμπροσθεν τῆς θύρας*). Σᾶς εἶπα, δὲν ἐμβαίνουνσι.

ΜΑΡ. (*Μὲ περιφρονητικὸν ἦθος*). Ὅπλα ἐναντίον μιᾶς γυναικός! Ἐνῶ ἀλλαχοῦ . . .

ΕἰΣ ΣΩΜΑΤΟΦ. (*Γελῶν πρὸς τὸν ἀρχηγόν*). Λάβε την!

ΜΑΡ. (*Μὲ φωνὴν ἔντονον*). Πρέπει, κύριε φρουρέ, νὰ ὀμιλήσω ἀμέσως εἰς τὸν δούκα Βελλεγάρδης.

Ο ΑΡΧΗΓ. (*Χαμηλῶν τὸ δόρυ του. Κατ' ἰδίαν*). Χρὴ! Αὐτοὶ οἱ πρασινοφορεμένοι! Χρήσιμα ὑποκείμενα!

Ο ΣΩΜΑΤ. Εἰσέλθετε, κυρία.

(*Ἐμβαίνει καὶ προχωρεῖ μὲ βῆμα θαρράλειον.*)

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ. (*Κατ' ἰδίαν καὶ λοξῶς βλέπων αὐτήν*). Φῶς φανερόν! Ὁ καλὸς μας γέρων δούξ δὲν εἶναι τόσο γέρων, ὅσον φαίνεται. Δὲν τὸν ἐκάθησεν ἄλλοτε ὁ βασιλεὺς εἰς τοῦ Λούβρου τὸν Πύργον, διὰ μερικὰς συνεντεύξεις γυναικείας, τὰς ὁποίας εἶχεν εἰς τὴν οἰκίαν του;

Ο ΣΩΜΑΤ. (*Νεύων τῷ ἀρχηγῷ νὰ σιωπήσῃ*). Ἡ θύρα ἀνοίγει.

(*Ἀνοίγει ἡ μικρὰ χρυσῆ θύρα. Ἐξέρχεται ὁ Λαφφεμάς κρατῶν εἰς χεῖρας ἔγγραφον ἐπὶ περγαμνῆς, διπλωμένον, ἐκ τοῦ ὁποίου κρέμαται σφραγὶς ἐκ κηρίου ἐρυθροῦ μὲ μεταξωτὴν κλωστὴν δεδεμένην.*)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΜΑΡΙΩΝ, ΛΑΦΦΕΜΑΣ.

(Κίνημα έκπληξεως και ἐκ μέρους τῶν δύο. Ἡ Μαριὼν στρέφει μετ' ἀποστροφῆς τὸ πρόσωπον.)

ΛΑΦ. (Βραδεῖ θήματι προχωρῶν πρὸς τὴν Μαριὼν χαμηλῇ τῇ φωνῇ.) Τί θέλετε ἐδῶ;

ΜΑΡ. Καὶ σεῖς;

ΛΑΦ. (Ἐκδιπλόνει τὴν περιγραμνὴν ἐνώπιόν της.)

Ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν βασιλέα.

ΜΑΡ. (Ἀφοῦ ἔρριψεν ἐν βλέμμα, κρύπτει μεταξὺ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπόν της.) Ὑψιστε Θεέ!

ΛΑΦ. (Κλίνωρ εἰς τὸ οὖς της.) Θέλετε;

(Ἡ Μαριὼν ὠχρῆα καὶ τὸν ἀτενίζει κατὰ πρόσωπον.

Ὁ Λαφφεμάς τὴν παρατηρεῖ καὶ αὐτὸς ἀσκαρδαμικτεῖ χαμηλόφων τὴν φωνήν.) Θέλεις;

ΜΑΡ. (Ἀπωθοῦσα αὐτόν) Δαίμον! Ἄφες με!

ΛΑΦ. (Ἐγείρων τὴν κεφαλὴν μὲ σαρδόριοι γέλωτα.) Λοιπὸν; Δὲν θέλετε;

ΜΑΡ. Νομίζεις ὅτι σὲ φοβοῦμαι; Ὁ βασιλεὺς δύναται νὰ ἀπενείμῃ χάριν. Ὁ βασιλεὺς βασιλεύει.

ΛΑΦ. Δοξίμασον. — Δοξίμασον τὴν καλὴν θέλησιν τοῦ βασιλέως!

(Τῇ στρέφει τὰ γῶτα, κατόπιν ἐπιστρέφει διὰ μιᾶς, σταυρόνει τοὺς βραχίονας καὶ κλίει εἰς τὸ οὖς της). Πρόσεξον ὁμωςμήπως μίαν ἡμέραν δὲν θέλω πλεον καὶ ἐγώ! (Ἐξέρχεται. Ἐμβαίνει ὁ δοῦξ τῆς Βελλεγάρδης).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΜΑΡΙΩΝ, Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛΛΕΓΑΡΔΗΣ.

ΜΑΡ. (*Διευθυρομένη-πρός τὸν δούκα*). Εἶσθε, κύριε δούξ, ὁ φρουρῶν λοχαγὸς ὑμεῖς ἐνταῦθα;

Ο ΔΟΥΞ. Μπᾶ! Σεῖς, φιλότατη! (*Ὑποκλίτων*). Τί προστάσετε, βασίλισσά μου;

ΜΑΡ. Νὰ ἴδω τὸν βασιλέα.

Ο ΔΟΥΞ. Πότε;

ΜΑΡ. Εὐθύς.

Ο ΔΟΥΞ. ὦ! Ἡ διαταγή πολὺ βραχεῖα. — Καὶ διατί;

ΜΑΡ. Διὰ κάτι.

Ο ΔΟΥΞ. (*Ἀπὸ καρδίας γελῶν*). Τὸν βασιλέα ᾄροῦρα! Πῶς τρέχεις, φιλότατη!

ΜΑΡ. Ἀρνεῖσθε λοιπόν;

Ο ΔΟΥΞ. Θεὸς φυλάξη! — (*Μειδιῶν*). Ἐρνήθημεν ποτέ τι μεταξύ μας;

ΜΑΡ. Καλὰ, δούξ. Ἀλλὰ θὰ κάμετε ὥστε καὶ νὰ τοῦ ἔμιλήσω;

Ο ΔΟΥΞ. Ὅμιλησον ἐν πρώτοις εἰς τὸν δούκα. Σοὶ ἐγγυῶμαι ὅτι ὁσονούπω θὰ περάσῃ ὁ βασιλεὺς καὶ θὰ τὸν ἴδῃς. Ἀλλ' ἄς ἔμιλήσωμεν ἐντοσοῦτω: Γιά εἶπέ μου, εἴμεθα φρόνιμοι; Καὶ μὲ μαῦρα! — Ἀπαράλλακτος μὲ καμμίαν κυρίαν τῆς τιμῆς! Ἠγάπας τόσον νὰ γελᾷς ἄλλοτε!

ΜΑΡ. Δὲν γελῶ πλέον, δούξ.

Ο ΔΟΥΞ. Διάβολε! Ἀλλὰ κλαίει, νομίζω! Σὺ, δάκρυα!

ΜΑΡ. (*Σπογγίζουσα τὰ δάκρυά της, μὲ φωνὴν ἔν-*

τονον). Κύριε δούξ, κάμετέ μοι τὴν χάριν νὰ ἐμιλήσω ἀμέσως εἰς τὸν βασιλέα.

Ο ΔΟΥΞ. Ἄλλὰ πρὸς τίνα σκοπὸν;

ΜΑΡ. Ἄ! Διὰ...

Ο ΔΟΥΞ. Μήπως καὶ σὺ κατὰ τοῦ καρδινάλιου;

ΜΑΡ. Ναι, δούξ.

Ο ΔΟΥΞ. (*Ἀνοίγων αὐτῇ τὴν θύραν τῆς στοᾶς.*)
Εἰσελθε ἐδῶ.—Αὐτοῦ θάλλω ὄλους τοὺς δυσηρεστημένους.
Μὴν ἐξέλθης δέ, παρακαλῶ, πρὶν σοὶ κάμω σημεῖον.
(*Ἐμβαίνει ἡ Μαριὼν.*—Ὁ δούξ κλείει πάλιν τὴν
θύραν.) Ἄφου ἀπέναντι τοῦ καρδινάλιου θὰ διατρέξω τὸν
κίνδυνον ὑπὲρ τοῦ μαρκησίου, δύναμαι ἄνευ δαπάνης με-
μεγαλητέρας νὰ τὸν διατρέξω καὶ ὑπὲρ τῶν δύο.

(*Βαθυμῆδον ἢ αἶθουσα πληροῦται αὐλικῶν, οἵτινες
συρδιαλέγονται μεταξύ των. Ὁ δούξ Βελλεγάρδης ὑ-
πάγει ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον.*—*Ἐμβαίνει ὁ Ἄρ-
γελης.*)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΟΙ ΑΥΛΙΚΟΙ.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛΛΕΓΑΡΔΗΣ. (*Πρὸς τὸν δούκα Βωπρεώ*),
Καλημέρα, Δούξ.

Ο ΔΟΥΞ ΒΩΠΡΕΩ. ὦ! Καλημέρα.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. Καὶ τί λέγουσιν;

Ο ΔΟΥΞ ΒΩΠΡΕΩ. Ὅτι πιθανὸν νὰ ἔχωμεν νέον καρ-
δινάλιον.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. Ποῖον; Τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἄρ-
λης;

Ο ΔΟΥΞ ΒΩΠ. Ὁχι, τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ὠτούνης.

Οἱ Παρίσιοι τοῦλάχιστον ὅλοι φρονοῦν ὅτι αὐτὸς θὰ πε-
ριβληθῆ τὸν ἐρυθρὸν πῖλον.

Ο ΑΒΒΑΣ ΓΟΝΔΗΣ. Μὲ τὸ δίκαιόν του. Αὐτὸς διπύθου-
νε τὸ πυροβολικὸν εἰς τῆς Ῥοχέλης τὴν πολιορκίαν.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. Ἔλα δά!

Ο ΑΓΓΕΛΗΣ. Ἐπιδοκιμάζω τὴν Ἀγίαν Καθέδραν. Ἴ-
δοῦ καρδινάλιος διορισθεὶς συμφώνως μὲ τοὺς κανό-
νας τοῦλάχιστον.

Ο ΑΒΒΑΣ ΓΟΝΔΗΣ. (Γελῶν). Ὁ θεότρελλος αὐτὸς
Ἀγγελῆς!

ΑΓΓΕΛΗΣ. (Ἐποκλίνων) Ὁ Κύριος γνωρίζει ὅλα μου
τὰ ὄνματα!

(Εἰσέρχεται ὁ Λαφφεμάς. Οἱ ἀδελικοὶ ὅλοι ἐσπενυσμέ-
τως τὸν περικυκλοῦν. Ὁ δούξ Βελλεγάρδης τοὺς πα-
ρατηρεῖ μετὰ δυσθυμίας).

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. Πρὸς τὸν Ἀγγελῆν). Ἀγγελῆ, ποῖος
εἶναι αὐτὸς μὲ μῆλωτὴν λευκοῖκτίδος;

ΑΓΓΕΛ. Τὸν ὁποῖον καλοσβλέπουν τόσον ὅλοι;

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. Ναί, ναί. Δὲν εἶδα ἕως τώρα τὸν ἄν-
θρωπον αὐτὸν ἐνταῦθα. Μήπως εἶναι κανεὶς ἄνθρωπος
τοῦ Κυρίου Δύρηλίας;

ΑΓΓΕΛ. Δὲν θὰ τὸν ὑπεδέχοντο τόσον προθύμως.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. (Μὲ τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Λαφφεμάς,
ὅστις περιβάλλεται σοβαρὸν ἦθος.) Τί ἀέρα μεγάλου
Ἰσπανίας!

ΑΓΓΕΛ. (Χαμηλοφώνως). Εἶναι ὁ Κύριος Λαφφεμάς ἐκ
Καμπανίας ἀνακριτῆς.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. (Χαμηλοφώνως). Ἀνακριτῆς κατα-
χθόνιος! Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἐπωνόμαζον
δήμιον τοῦ καρδιναλίου;

ΑΓΓΕΛ. (Χαμηλοφώνως πάντοτε). Αὐτὸς, ναί

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν αὐλήν;

ΑΓΓΕΛ. Καὶ διατί ὄχι, παρακαλῶ; — Εἰς ἀγριόγατος

περισσότερον εἰς τὸ θηριοτροφεῖον! Νὰ σᾶς τὸν πα-
ρουσιάζω;

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. (Μεθ' ὑψηλοφροσύνης). Ἄ! Τρελλέ!
Τρελλέ!

ΑΓΓΕΛ. Ἐγὼ, ἐν τιμῇ, ἤθελον τὸν περιποιεῖσθαι, ἂν
ἤμην εὐγενῆς ἢ αὐθέντης. Ἔστ' ἐκ τῶν φίλων του. Ἰδέ-
τε, ἰδέτε: ποῖος πρῶτος νὰ τοῦ ἐμιλήσῃ, καὶ νὰ τοῦ
πιάσῃ τὸ χέρι. Ἄν δὲν τοῦ δώσῃτε τὴν χεῖρα, σᾶς παίρνει
τὴν κεφαλὴν.

(Ἦπάγει πρὸς τὸν Λαφφεμάς καὶ τὸν παρουσιάζει
εἰς τὸν δοῦκα, ὅστις τὸν ὑποδέχεται πολὺ ψυχρῶς.)

ΛΑΦ. (Χαιρετῶν). Κύριε δούξ.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. (Ἦποκλίτων). Εὐτυχῆς, κύριε...
(Κατ' ἰδίαν). Θεέ μου! Θεέ μου! Ποῦ κατηντήσαμεν!
— Ἄ! Κύριε Ῥισελιέ!... (Ὁ Λαφφεμάς μακρύνεται).

Ο ΑΝΤΙΚΟΜΗΣ ΡΟΑΝ. (Ἀπὸ καρδίας γελῶν ἐν τῷ
βάθει τῆς αἰθούσης μεταξὺ ὀμίλου αὐλικῶν). Θαυμά-
σιον!

ΑΓΓΕΛ. Τί;

ΡΟΑΝ. Ἡ Μαρῶν! — Ἰδοῦ, ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν στοάν!

ΑΓΓΕΛ. Ἡ Μαρῶν;

ΡΟΑΝ. Ἐλεγον ἀστευόμενος: ἡ Μαρῶν παρὰ Λουδο-
βίκῳ τῷ Σώφρονι. Θαυμάσιον!

ΑΓΓΕΛ. Πραγματικῶς; — Μὰ τὴν ἀλήθειαν, κύριε
Ῥοάν, εὐφυσέσταν!

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. (Πρὸς τὸν κόμητα Σαρνασέ). Λοιπὸν,
κύριε λυκοθηράρχα, ἐπιάσαμεν τίποτε; Καλὸν κυνήγιον;

Ο ΚΟΜ. ΣΑΡΝΑΣΕ. Καθόλου. Χθὲς μὲ συνεκίνησαν
δωρεάν. Οἱ λύκοι εἶχον φάγει τρεῖς χωρικούς. Ἐνόμισα
λοιπὸν κατ' ἀρχάς ὅτι θὰ φονεύσωμεν ἀρκετοὺς εἰς τὸ
Σαμβόρ, ἀλλὰ ματαίως! Ἐκαμα ἄνω κάτω τὸ δάσος
ἐλόκληρον, οὔτε λύκος οὔτε ἴχνος λύκου! (Πρὸς τὸν
Ἄγγε.λῆ). Σὺ δὲ τρελλέ, τί καλὸν μᾶς λέγεις;

ΑΓΓΕΛ. Ἄλλὰ τίποτε. Ἄ! Σταθῆτε! Θὰ κρεμάσουν, εἰς τὸ Βωσενζῆ, νομίζω, δύο μονομαχήσαντας.

Ο ΑΒΒΑΣ ΓΟΝΔΗΣ. Μπᾶ! Διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα;

(Ἀνοίγει ἡ μικρὰ χρυσοῦ θύρα).

ΕἰΣ ΚΛΗΤΗΡ. Ὁ βασιλεύς!

(Εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς μελανηφόρος, ὠχρὸς, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς χαμηλωμένους, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐσωκαρδίου καὶ τοῦ μαρδύου φέρων τὸ παράσημον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Φέρει πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. — Οἱ αὐλικοὶ ὅλοι ἀφαιροῦν τοὺς πῖλους των καὶ παρατάσσονται εἰς δύο σειρὰς ἐν σιγῇ. Οἱ φρουροὶ χαμηλόφρον τὸ δόρυ ἢ παρουσιάζουν τὰ ὄπλα).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

(Ὁ βασιλεὺς ἐμβαίνει, βραδεῖ βήματι βαδίζων, διέρχεται τὸ πλῆθος τῶν αὐλικῶν, χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν, κατόπιν ἴσταται ἐπὶ τοῦ ἔμπροσθεν μέρους τῆς σκηνῆς καὶ ἐπὶ τινας στιγμὰς μένει σιωπηλὸς καὶ ρεμβάζων. Οἱ αὐλικοὶ ἀποσύρονται εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης).

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. (Εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς σκηνῆς). Ὅλα ἀπὸ τοῦ κακοῦ εἰς τὸ χεῖρον!.. Ὅλα! (Πρὸς τοὺς αὐλικοὺς μὲ ρεῦμα κεφαλῆς). Ὁ θεὸς μόνον νὰ σᾶς φυλάξῃ, κύριοι!

(Ρίπτεται ἐπὶ μεγάλου θρόνου, βαθέως στενάζων). Ἄ!.. Ἐκοιμήθην ἀθλιέστατα, κύριε δοῦξ Βελλεγάρδης!

Ο ΔΟΥΞ. (Προχωρῶν μὲ τρεῖς βαθεῖας ὑποκλίσεις).

Ἄλλὰ, Μεγαλειότατε, τώρα πλέον ἔπαυσεν ὁ κόσμος τοῦ νὰ κοιμᾶται.

Ο ΒΑΣ. (Ζωηρῶς). Δὲν εἶναι ἀληθές; Τόσον τὸ κράτος τρέχει μὲ βῆμα ἐσπευσμένον πρὸς τὴν ἄβυσσον. . .

Ο ΔΟΥΞ. Ἄ! Μεγαλειότατε, διευθύνεται ἀπὸ χεῖρα στιβαρὰν καὶ ἐπιτηδεῖαν. . .

Ο ΒΑΣ. Βέβαια, βέβαια, ὁ καρδινάλιος φέρει βαρὺ τῶ ὄντι φορτίον. . .

Ο ΔΟΥΞ. Μεγαλειότατε. . .

Ο ΒΑΣ. Ὄφειλον, ναί, νὰ ἀνακουφίσω ὀλίγον τὰς γηραιὰς χεῖράς του ἄλλὰ, δούξ, — μοὶ ἀρκεῖ ὅτι ζῶ χωρὶς νὰ βασιλεύω!

Ο ΔΟΥΞ. Πλὴν, βασιλεῦ. . . ὁ καρδινάλιος δὲν εἶναι γέρων. . .

Ο ΒΑΣ. Εἰπέ μοι εἰλικρινῶς, δούξ. Ἐνταῦθα κανεῖς οὔτε μᾶς ἀκούει οὔτε μᾶς βλέπει. Τί φρονεῖς περὶ αὐτοῦ;

Ο ΔΟΥΞ. Περὶ ποίου, Μεγαλειότατε;

Ο ΒΑΣ. Περὶ αὐτοῦ, περὶ αὐτοῦ.

Ο ΔΟΥΞ. Τῆς Ὑψηλότητός του;

Ο ΒΑΣ. Τῆς Ὑψηλότητός του.

Ο ΔΟΥΞ. Μοῦ ἔχει τὸ βλέμμα τόσον θαμβωμένον, ὥστε μόλις δύναμαι νὰ τὸν ἀτενίσω.

Ο ΒΑΣ. Ὅμιλεις εἰλικρινῶς; (Παρατηρῶν τριγύρω του). Καὶ ὅμως καμμίαν Ὑψηλότητα ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν — ἐρυθρὰν ἢ κιτρίνην. Κατάσκοπος οὐδεὶς! Ὅμιλησον! Τί φοβεῖσαι; Ὁ βασιλεὺς σοὶ ζητεῖ τὴν εἰλικρινῆ σου γνώμην περὶ τοῦ καρδινάλιου.

Ο ΔΟΥΞ. Τῶ ὄντι, Μεγαλειότατε; Μὲ εἰλικρίνειαν νὰ σᾶς ὁμιλήσω;

Ο ΒΑΣ. Μὲ ὅσον δίδεται μεγαλειτέραν.

Ο ΔΟΥΞ. (Μὲ τόλμη). Ἔστω. Ὁ καρδινάλιος εἶναι μέγας ἄνθρωπος.

Ο ΒΑΣ. Καὶ ἐν ἀνάγκῃ θὰ ὑπήγαινες νὰ εἶπης τοῦτο καὶ εἰς τὴν Ῥώμην, ψεύματα ; — Τὸ κράτος, ἤκουσας, δούξ ; τὸ κράτος ὑποφέρει μεταξὺ αὐτοῦ, ὅστις ἐνεργεῖ τὰ πάντα καὶ ἐμοῦ, ὅστις δὲν εἶμαι τίποτα, τὸ κράτος πάσχει.

Ο ΔΟΥΞ. Ἄ !

Ο ΒΑΣ. Μήπως αὐτὸς δὲν κανονίζει τὰ πάντα ; Εἰρήνην, πόλεμον, πολιτικὴν, οἰκονομικά ; Μήπως αὐτὸς δὲν κάμνει νόμους, δὲν ἐκδίδει διατάγματα ; — Σοὶ τὸ εἶπον, δούξ, ὁ βασιλεὺς εἶναι αὐτός ! Διέλυσε διὰ προδοσίας τὴν καθολικὴν συμμαχίαν, προσέβαλε τὴν αὐτὴν τῆς Αὐστρίας, ἣτις θέλει τὸ καλὸν μου καὶ ἐκ τῆς ὁποίας κατάγεται ἡ βασίλισσα.

Ο ΔΟΥΞ. Ἀλλὰ, Μεγαλειότατε, ἄφησε καὶ Ὑμάς νὰ κατασκευάσητε εἰς τὸ Λουβρον ἐν κουνελλοτροφεῖον. Ἴδου ἔχετε τὸ μέρος σας !

Ο ΒΑΣ. Ῥαδιουργεῖ μὲ τὴν Δανιμαρκίαν !

Ο ΔΟΥΞ. Ναὶ, ἀλλὰ σὰς ἄφησε νὰ ἐκλέξητε τί ψηφία πρέπει νὰ βάλλουν οἱ χρυσοχόοι εἰς τὰ ἀργυρᾶ σκεύη σας.

Ο ΒΑΣ. (Μὲ αὐξάνοντα θυμὸν). Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην μοῦ κάμνει τὸν πόλεμον !

Ο ΔΟΥΞ. Δὲν σὰς ἄφησεν ἄλλοτε νὰ ἐκδώσητε μόνος διάταγμα, ἀπαγορευθὸν εἰς πάντα πολίτην νὰ ἐξοδεύῃ περισσότερον τοῦ ἐνὸς διστήλου εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον, καὶ ἂν ἀκόμη τὸ θελήσῃ ;

Ο ΒΑΣ. Καὶ ὅλας ἐκεῖνας τὰς ὄρλιας συνθήκας τὰς ὁποίας ἐν γωνίᾳ καὶ παραθύρῳ μου κατασκευάζει !

Ο ΔΟΥΞ. Δὲν ἄφησε καὶ Ὑμάς νὰ δώσητε συνέντευξιν θήρας εἰς τὴν Πλανσέ ;

Ο ΒΑΣ. Αὐτὸς, δούξ, αὐτὸς ἐνεργεῖ τὰ πάντα. Πρὸς αὐτὸν τρέχουν ἀναφοραὶ καὶ αἰτήσεις. Ἐγὼ δὲ, ἀπλῆ

σκιά διὰ τοὺς Γάλλους. Μήπως ὑπάρχει εἰς ἀποτεινόμε-
νος εἰς ἐμὲ δι' ὅ,τι ἐπιθυμήσῃ;

Ο ΔΟΥΞ. Καὶ αἱ καρίδες, τὰς ὁποίας ψαρεύετε, Με-
γαλειότατε;

(Ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως αὐξάνει.)

Ο ΒΑΣ. Θέλει νὰ δώσῃ τὸ τάγμα μου εἰς τὸν Κύριον
Λυών, τὸν ἀδελφόν του. Καὶ ἂν ἀντιτείνω ἐγὼ, ἀμέσως
γίνομαι ἀντάρτης!

Ο ΔΟΥΞ. Ἀλλὰ...

Ο ΒΑΣ. Μὲ ἔχουν, σὲ λέγω, ἀηδιασμένον μὲ τοὺς τρό-
πους του.

Ο ΔΟΥΞ. Τὸν ζηλεύουν, Μεγαλειότατε!

Ο ΒΑΣ. Ἡ δὲ ἀνεψιά του Κομβάλὲ, τί ὠραίαν ζωὴν ὀ-
ποῦ ζῆ, πῶς;

Ο ΔΟΥΞ. Συκοφαντία, Μεγαλειότατε!

Ο ΒΑΣ. Ἐχει δὲ καὶ διακοσίους φρουροὺς πεζοὺς!

Ο ΔΟΥΞ. Ἀλλ' ἔχει ἑκατὸν μόνον ἐφίππους, βασιλεῦ!

Ο ΒΑΣ. Ὁ ταλαίπωρος!

Ο ΔΟΥΞ. Καὶ σώζει τὴν Γαλλίαν, Μεγαλειότατε!

Ο ΒΑΣ. Ναί, δουξ, ἀλλὰ καταστρέφει τὴν ψυχὴν μου!

— Μὲ τὴν μίαν χεῖρα πολεμεῖ τοὺς συγγενεῖς μας, ὁ
ἄτιμος! μὲ τὴν ἄλλην δὲ ὑπογράφει συνθήκην μὲ τοὺς
Σουηδοὺς Οὐγγενοῦς (Χαμηλοφῶνας εἰς τὸ οὖς τοῦ
δουκός). Ἄν δὲ, μεθ' ὅλα ταῦτα, ἐτόλμων νὰ μετρήσω
διὰ τῶν δακτύλων μου ὅσας κεφαλὰς ἔστρωσεν εἰς τῆς
Γρέβης τὴν πλατεῖαν! Ὅλας, ὅλας κεφαλὰς φίλων μου!
Ἡ πορφύρα του ἔγινεν ἐρυθρὰ μὲ τοῦ αἵματος αὐτῶν τὰ
στίγματα! Ἐξ αἰτίας δ' αὐτοῦ νὰ ἐνδύωμαι ἐγὼ πένθι-
μα!

Ο ΔΟΥΞ. Μήπως μεταχειρίζεται καλλίτερα τοὺς ἰδι-
οὺς του; Μήπως ἐφείσθη τὸν Σαινπρέλ;

Ο ΒΑΣ. ὦ! Ἐὰν ἔχη κακὴν φιλοστοργίαν δι' ὅσους

ἀγαπᾷ, καὶ ἐμὲ βέβαια μὲ ἀγαπᾷ ἐμπαθῶς. (Αἴφνης, μετὰ μικρὰν σιγὴν, σταυρόρων τοὺς βραχίονας). Μοῦ ἐξορίζει τὴν μητέρα μου!

Ο ΔΟΥΞ. Ἀλλὰ, Μεγαλειότατε, οὕτως ἐνεργῶν, φρονεῖ ὅτι ἐνεργεῖ συμφώνως μὲ τὴν ἐπιθυμίαν σας. Εἶναι πιστὸς, ἀφοσιωμένος. . .

Ο ΒΑΣ. Τὸν βδελύσσομαι! Μὲ στενοχωρεῖ, μὲ βασανίζει, καὶ δὲν εἶμαι οὔτε κύριος οὔτε καὶ ἐλεύθερος, ἐγὼ ὅστις εἶμαι ἴσως καὶ τι! Ἀλλὰ μὲ βήματα τόσω βαρέα βαδίζων ἐπάνω μου, δὲν φοβεῖται μήπως ἐπὶ τέλους ἀφυπνίση τὸν βασιλέα; Διότι πλησίον μου, πλησίον ἐμοῦ τοῦ ἀδυνάτου, ὅσω μεγάλη καὶ ἂν λάμπη ἡ τύχη του, μὲ τὴν ἰδικὴν μου πενὴν ἀκαταπαύστως διακυμαίνεται, τὸ πᾶν δὲ ἤθελε καταβρέυσει μὲ μίαν μόνην λέξιν, ἂν ὅ, τι λέγω χαμηλοφώνως, τὸ ἤθελον γεγонуίᾳ τῆ φωνῆ! (Μετὰ σιγῆν). Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κάμνει τὸν καλὸν κακὸν, τὸν δὲ κακὸν χειρότερον! Τὸ κράτος, ἀσθενὲς ἤδη, χειροτερεύει καὶ αὐτὸ μετὰ τοῦ βασιλέως του! Καρδινάλιος ἔξω, καρδινάλιος μέσα, ὁ δὲ βασιλεὺς τίποτε! Δάκνει μὲ λύσσαν τὴν Αὐστρίαν, ἀφίνει νὰ μοῦ παίρῃ ὁ βουλόμενος τὰ πλοῖά μου εἰς τὸν κόλπον τῆς Γασκόνης, μὲ δένει διὰ συμμαχίας μὲ τὸν Γουστάβον Ἀδόλφον, καὶ καὶ. . . Αὐτὸς ἡ ψυχὴ τοῦ βασιλέως παντοῦ, αὐτὸς ὁ ὄγκος ὁ πληρῶν τὸ βασιλείον μου καὶ τὴν οἰκογένειάν μου καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον! Ἄ! Εἶμαι δυστυχὴς ἄνθρωπος! (Ἐπάγων πρὸς τὸ παράθυρον) Καὶ αἰωνίως ἡ βροχή!

Ο ΔΟΥΞ. Ὑποφέρετε λοιπὸν πολὺ, Μεγαλειότατε;

Ο ΒΑΣ. Μέχρι πλήξεως. (Σιγῆ). Ἐγὼ ὁ πρῶτος τῆς Γαλλίας νὰ καταντήσω ὁ ἔσχατος αὐτῆς! Θὰ ἤλλαζον εὐχαρίστως τὴν τύχην μου μὲ τὴν τύχην ἐνὸς λαθροθήρου! Ἐνὸς λαθροθήρου! Ἄ! Νὰ κυνηγῆ τις ἐλευθέρως ἀπὸ πρωτῆς μὲχρις ἐσπέρας, νὰ μὴν ἔχη τίποτε νὰ τὸν πιέζη καὶ νὰ

κοιμάται ὑπὸ τῶν δένδρων τοὺς κλώνους ! Νὰ γελαῖ μὲ
τοὺς ἀνθρώπους τοῦ βασιλέως, νὰ τραγωδῇ, ἐνῶ ἀστρά-
πτει, καὶ νὰ ζῆ ἐλεύθερος ἐν μέσῳ τῶν δασῶν, ὅπως τὸ
πτηνὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀέρων ! Ὁ χωρικός τοῦλάχιστον
εἶναι ἐλεύθερος ἐντὸς τῆς καλύβης του ! — Ἄλλὰ νὰ ἔχω
ὑπὸ τὰ βλέμματά μου αἰωνίως τὸν ἐρυθρὸν αὐτὸν ἄνθρω-
πον, νὰ τὸν ἔχω αὐτοῦ πάντοτε, σοβαρὸν καὶ ἀμείλικτον
καὶ νὰ μοὶ λέγῃ ἐν ἀνέσει. « Αὐτὸ, Μεγαλειότατε, ἀνάγκη
νὰ ἦναι ἡ καλή σας θέλησις. ! » — Μυκτηρισμός ! Ὁ ἄν-
θρωπος αὐτὸς μὲ κρύπτει ἀπέναντι τοῦ λαοῦ καὶ ὡς μι-
κρὸν παιδίον μὲ βάλλει ὑπὸ τὸ φόρεμά του. Ἄν δέ τις
διαβαίνων εἶπῃ « Τί εἶναι πάλιν αὐτὸ τὸ ὑπὸ τὸν καρδι-
νάλιον ; » « Ὁ βασιλεύς ! » τῷ ἀποκρίνονται. — Καὶ ἔπειτα
ἔχομεν καθ' ἑκάστην καταλόγους νέους, χθῆς τοὺς Οὐγε-
νότους, σήμερον τοὺς μονομάχους, τῶν ὁποίων ἡ κεφαλὴ
τοῦ χρειάζεται. — Μέγα πρᾶγμα, βλέπεις, μία μονομαχία !
— Ἄλλὰ κεφαλὰς καὶ πάλιν κεφαλὰς ! — Τί λοιπὸν τὰς
κάμνει τόσας κεφαλὰς ;

(Ὁ Βελλεγράδης κρούει τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός.
Ἐμβαίρουν ὁ μαρκήσιος Νανζῆς καὶ ἡ Μαριῶν.)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΜΑΡΙΩΝ, Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΝΑΝΖΗΣ.

(Ὁ Μαρκήσιος Νανζῆς προχωρεῖ μετὰ τῆς συνοδί-
ας του βήματά τινα μακρὰν τοῦ βασιλέως καὶ γορα-
τίζει μὲ τὸ ἔν γόνυ. Ἡ Μαριῶν πίπτει γορυπετῆς
ἔμπροσθεν τῆς θύρας).

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΝΑΝΖΗΣ. Δικαιοσύνην !

Ο ΒΑΣ. Κατὰ τίνας ;

Ο ΜΑΡΚ. Καθ' ἐνός μαύρου τυράννου, κατὰ τοῦ Ἄρ-

μάνδου, τὸν ὁποῖον ἐνταῦθα ὀνομάζουσι καρδιναλίον ὑ-
πουργόν.

ΜΑΡ. Ἐλεος!

Ο ΒΑΣ. Ὑπὲρ τίνος;

ΜΑΡ. Ὑπὲρ τοῦ Διδιέ.

Ο ΜΑΡΚ. Ὑπὲρ τοῦ Μαρκησίου Γασπάρδου Σαθερνῆ.

Ο ΒΑΣ. Κάπου εἶδον τὰ δύο αὐτὰ ὀνόματα.

Ο ΜΑΡΚ. Χάριν καὶ δικαιοσύνην, βασιλεῦ!

Ο ΒΑΣ. Καὶ τίς εἶσθε, σεῖς;

Ο ΜΑΡΚ. Εἶμαι ὁ θεῖος τοῦ ἐνός.

Ο ΒΑΣ. (Πρὸς τὴν Μαριών). Καὶ σεῖς;

ΜΑΡ. Ἀδελφὴ τοῦ ἄλλου.

ΒΑΣ. Λοιπὸν, κύριοι θεοὶ καὶ ἀδελφῆ, τί ἀγαπᾶτε ἐν-
ταῦθα;

Ὁ ΜΑΡΚ. (Δεικνύων ἀλληλοδιαδόχως τὰς δύο χεῖ-
ρας τοῦ βασιλέως), Ἀπὸ ταύτην μὲν τὴν χεῖρα, δικαιο-
σύνην, ἀπὸ ἐκείνην δὲ, ἔλεος. Ἐγὼ, Γουλιέλμος, Μαρκή-
σιος Νανζῆς, ἑκατὸν λογχιστῶν ἀρχηγός, βαρῶνος τοῦ
ὄρους καὶ τῆς πεδιάδος, παρακαλῶ τοὺς δύο μου αὐθέν-
τας, τὸν βασιλεα τῆς Γαλλίας καὶ τὸν Θεὸν, κατὰ τοῦ
Ἀρμόνδου Δουπλεσίου, καρδιναλίου Ῥισελιέ. Ζητῶ δι-
καιοσύνην τέλος πάντων! Ὁ Γασπάρδος Σαθερνῆς, ὑπὲρ
τοῦ ὁποίου ἦλθον νὰ σᾶς καθικετεύσω, εἶναι ἀνεπιός μου.

ΜΑΡ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Μαρκήσιον). Ὁμιλή-
σατε, αὐθέντα μου, καὶ διὰ τοὺς δύο!

Ο ΜΑΡΚ. (Ἐξακολουθῶν). Τῷ συνέβη τὸν τελευταῖον
μῆνα μία ὑπόθεσις, τὴν τιμὴν ἀποθλέπουσα, μὲ ἓνα ἀ-
ξιωματικόν, ἓνα κάποιον Διδιέ, ἀμφιβόλου εὐγενείας ἄ-
τομον, νομίζω. — Ἐπραξε κακῶς. Ἀμφότεροι μῦλαταῦ-
τα ἐφέρθησαν ὡς τίμιοι ἄνθρωποι. Ἄλλ' ὁ ὑπουργός
εἶχε βάλλει τοὺς φρουρούς του νὰ ἐνεδρεύωσι...

Ο ΒΑΣ. Ἡξέρω τί τρέχει. Ἀρκεῖ. Τί ἔχετε νὰ μοὶ εἴ-
πητε;

Ο ΜΑΡΚ. (*Αγορευόμενος*). Λέγω ὅτι καιρὸς πλέον νά τὸ συλλογισθῆτε, Μεγαλειότατε· ὅτι ὁ καρδινάλιος δούξ ἔχει σχέδια καταχθόνια καὶ ὅτι πίνει τὸ καλλίτερον αἷμα τῶν ὑπηκόων σας. Δὲν ἤθελεν, ὄχι, παραδόσει οὕτω τοὺς τιμίους εὐπατρίδας του ὁ βασιλικῆς ὄντως μνήμησ ἐκεῖνος πατήρ σας Ἐρρίκος· δὲν προσέβαλλεν ἐκεῖνος εὐπατρίδην, χωρὶς νά σκεφθῆ καλλίτερον, καλῶς δὲ παρ' αὐτῶν διαφυλαττόμενος, ἐγνώριζε καὶ ὁ ἴδιος νά τοὺς διαφυλάττη. Ἐγίνωσκεν ὅτι τοὺς ξίφος φέροντας ἐδύνατο νά τοὺς ἔχη διὰ κἄτι ἄλλο παρὰ διὰ νά κόπτη τὰς κεφαλὰς των. Ἐγνώριζε τί ἀξίζουσιν εἰς τὸν πόλεμον· δὲν ἠγνόει, ὄχι, ταῦτα ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου σφαῖραι ἀμέτρητοι εἶχον τρυπήσει τὸ ἐσωκάρδιον. Ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ἦτο ὁ καλὸς καιρὸς. Καὶ ἐγὼ τοῦ καιροῦ ἐκεῖνου ὑπῆρξα, βασιλεῦ, καὶ τὸν ἐτίμησα. Ἐπαλλεν ὁπωσδήποτε εἰς τὰς καρδίας μας εὐγενές τι αἶσθημα, οὔτε ἠθελέ ποτε εἰς ἰσρεὺς βάλει χεῖρα ἐπὶ εὐπατρίδου, οὔτε ἠγόραζε τὰς κεφαλὰς τόσο ἐθηνά, ὅσον σήμερον τὰς ἀγοράζει. Μεγαλειότατε, ἐν μέσῳ τῶν πονηρῶν αὐτῶν ἡμερῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ζῶμεν, ἀκούσατε καὶ ἓνα γέροντα, καὶ φυλάξατε μωρικοὺς εὐγενεῖς, διότι ἴσως λάβετε καὶ σεῖς αὐτὸς μίαν ἡμέραν τὴν ἀνάγκην των. Διότι ἴσως μίαν ἡμέραν στενάζετε, φεῦ! διὰ τὰς ἐπὶ τῆς Γρέβης ἐπανειλημμένας ἑορτὰς αὐτὰς, καὶ διότι τόσοι γενναῖοι εὐπατρίδαι, πρὸς τοὺς ὁποίους μάτην θὰ στρέφονται ζητοῦντα αὐτοὺς τὰ βλέμματά σας, πρὸ καιροῦ ἀπέθανον, ἐν ᾧ ζῶντες, θὰ ἦσαν νέοι ἔτι! Διότι ἀχνίζει ἔτι τοῦ ἐμφυλίου πολέμου τὸ αἷμα καὶ ὁ ἐπαναστατικὸς κώδων κρούει ἀκόμη ἐντὸς τῆς πόλεως. Ἀκούσατέ με, ναί, βασιλεῦ, ἀφίσατε καὶ τὸν δῆμιον νά ἀναπαυθῆ ὀλίγον· αὐτὸς πρέπει νά ἐπαναβάλῃ τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην του καὶ ὄχι ἡμεῖς. Ὁλίγην φειδῶ περὶ τὰς λαιμητόμους, μὴ ἡμέραν τινὰ δωρεὰν πλέον κλαίετε τοὺς ἀνδρείους καὶ μὲ

πυρίνην καρδίαν ἐκείνους ἄνδρας, τῶν ὁποίων ὁ σκελετὸς λευκαίνει ἤδη τῆς ἀγχόνης τὰς ἀλύσεις! Δὲν εἶναι δρόσος καλὴ τὸ αἶμα, βασιλεῦ, οὔτε καρποὺς παράγει τὸ δι' αὐτοῦ ποτιζόμενον τῆς Γρέβης ἔδαφος, ὁ δὲ λαὸς φεύγει τῶν βασιλέων τὸν ἐξώστην, ὅταν, κενοῦντες τὸ Λουβρον, γεμίζουν τὸ κοιμητήριον. Θάνατος μᾶλλον εἰς τοὺς αὐλικούς, θάνατος ἂν πρόκηται νὰ σᾶς διασκεδάσῃ ἡ φωνὴ των, ἐνῶ ἐργάζεται ὁ δῆμιος! Ἡ μεγάλη αὕτη τῶν κολάκων φωνή, ἡ λέγουσα ὅτι τὰ πάντα καλῶς λῆαν ἔχουν, ὅτι εἶσθε τέλος πάντων υἱὸς τοῦ Ἐρρίκου Τετάρτου καὶ Βουρβόνοσ, ἡ φωνὴ αὕτη ὅσον ὑψηλὴ καὶ ἂν ἦναι, δὲν καλύπτει εὐκόλως τὸν ὑπόκωφον ἦχον, τὸν ὁποῖον ἀφίνει μία κεφαλὴ πίπτουσα. Σᾶς τὸ εἶπον βασιλεῦ, μὴ παίζετε παιγνίδιον τοιοῦτον, ὑμεῖς, ὅστις μίαν ἡμέραν θὰ εὑρεθῆτε ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ, ἐνόσω ἀκόμη εἶναι καιρὸς, σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι μία μάχη εἶναι πάλιν προτιμότερα μιᾶς καὶ μόνης βασάνου, διότι ἡ χαρὰ καὶ ἡ τιμὴ ἑνὸς ἔθνους ἐνυπάρχει εἰς τὸ παρέχειν ἐργασίαν τοῖς στρατιώταις, ὅχι δὲ καὶ τοῖς δημίσις· ὅτι πολὺ σκληρὸς διὰ τὴν Γαλλίαν, τὴν ὁποίαν κυβερνᾶτε, ὁ πνευματικὸς αὐτὸς ποιμὴν, ὁ ὡς ἀμοιβὴν του λαμβάνων κεφαλῶν φόρους, καὶ ὅτι ὁ περιδοξὸς οὗτος μεταξὺ τῶν ἀπανθρώπων ἀνθρώπος, ὅστις ἐγγίζει τὸ σκῆπτρόν σας, ἔχει, βασιλεῦ, αἶμα εἰς τὰς χεῖράς του!

Ο ΒΑΣ. Ὁ καρδινάλιος εἶναι φίλος μου. Ὁ ἀγαπῶν ἐμὲ ὀφείλει νὰ ἀγαπᾷ καὶ αὐτόν.

Ο ΜΑΡΚ. Μεγαλειότατε . . .

Ο ΒΑΣ. Ἀρκεῖ. Ὁ καρδινάλιος εἶναι ἄλλος ἐγώ.

Ο ΜΑΡΚ. Βασιλεῦ . . .

Ο ΒΑΣ. Ἀρκεῖ, σᾶς εἶπα! Δὲν ἔχω διάθεσιν νὰ ζαλίσω τὴν κεφαλὴν μου μὲ τὰς δημηγορίας σας! (Δεικνύων τὴν ἡμίλευκον κόμην του). Αὐτὰ οἱ δημηγόροι μοῦ τὰ ἤσπρισαν.

Ο ΜΑΡΚ. Καὶ ὄμως, Μεγαλειότατε, εἰς γέρον, μία γυνὴ κλαίουσα! Πρόκειται περὶ ζωῆς καὶ θανάτου τὴν ὥραν ταύτην, βασιλεῦ!

Ο ΒΑΣ. Τί λοιπὸν θέλετε;

Ο ΜΑΡΚ. Τὴν χάριν τοῦ Γασπάρδου!

ΜΑΡ. Τὴν χάριν τοῦ Διδιέ!

Ο ΒΑΣ. Ναί, ἀλλ' ὅ,τι ὁ βασιλεὺς ἀπονέμει μὲς χάριτας, τὸ ἀφαιρεῖ πολὺ συχνάκις ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην!

ΜΑΡ. Ἄ! Βασιλεῦ! Λυπηθῆτε τὸ πένθος μας! Ἐξεύρετε περὶ τίνας πρόκειται; Δύο νέοι ἀνόητοι, εἰς τὸ βάθος τῆς ἀβύσσου ῥιφθέντες διὰ μιᾶς μονομαχίας! Νὰ ἀποθάνωσιν, Ὑψιστε Θεέ, νὰ ἀποθάνωσιν ἐπὶ τῆς ἀτίμου ἀγχόνης! ὦ! θέλετε τοὺς λυπηθῆ, σεῖς! — Δὲν γνωρίζω ἐγὼ, πτωχὴ γυνὴ, πῶς ὀμιλοῦν εἰς τοὺς βασιλεῖς. Ἄν κλαύσω, ἴσως τοῦτο εἶναι κακόν. Ἄλλὰ τέλος πάντων εἶναι τέρας σωστὸν ὁ καρδιναλίος σας αὐτός! Διατί τοὺς μισεῖ; Τί ἔκαμαν; Τὸν Διδιέ μου οὔτε τὸν εἶδε κἀν ποτέ! Φεῦ! Ὅστις τὸν ἴδῃ, δὲν δύναται νὰ μὴ τὸν ἀγαπήσῃ! — Τόσον παιδιὰ καὶ τοὺς δύο, νὰ τοὺς θανατώσῃ διὰ μίαν μονομαχίαν! Καὶ αἱ μητέρες των! Συλλογισθῆτε! ὦ! φρικῶδες! Ὅχι! Δὲν θὰ τὸ θελήσητε! — ὦ! Γυναῖκες ἡμεῖς, ὅπως εἴμεθα, δὲν γνωρίζομεν νὰ ὀμιλήσωμεν καθὼς οἱ ἄνδρες! Δὲν ἔχομεν εἰμὴ θρήνου, φωνὰς καὶ τὰ γόνατα, τὰ ὁποῖα ἐν ἀπλοῦν ἐλέμμα βασιλέως κάμπτει καὶ θραύει ὑποκάτω μας! Εἶχον ἄδικον, τὸ γνωρίζω, — ἂν τὸ σφάλμα των σὰς δυσαρεστῆ. Ἄλλὰ συγχωρήσατέ τους, βασιλεῦ! Νεότης! Γνωρίζετε τί πρᾶγμα εἶναι ἡ νεότης! Θεέ μου! Θεέ μου! Ἐξεύρουσιν οἱ νέοι τί κάμνουν; Διὰ μίαν χειρονομίαν, δι' ἐν ἐλέμμα, διὰ μίαν λέξιν — ὅλα πολλάκις μηδαμινὰ πράγματα κατὰ βάθος — δυσαρεστοῦνται, θυμόνουν, παραφέρονται! Καθ' ἑκάστην ἐπέπομεν τὰ τοιαῦτα νὰ συμβαίνωσι! Καὶ οἱ κύριοι, ἐδῶ, τὸ γνωρίζουν αὐτό! Ἐρωτήσατέ τους, Με-

γαλειότατε! — Ψεύματα, κύριοι; — “Υψιστε Θεέ, τί μεγάλη δυστυχία! Καί νά εἶπη τις, ὅτι μὲ μίαν λέξιν, μὲ μίαν μόνην λέξιν δύνασθε νά σώσητε δύο κεφαλάς! “Ω! Θέλω σᾶς ἀγαπήσει, βασιλεῦ, ἂν τὸ κάμητε αὐτό! “Ελεος! “Ελεος! “Ω Θεέ μου! “Αν ἐγνώριζα νά ὁμιλήσω, θὰ ἐβλέπατε! “Ηθέλατε ἀμέσως εἶπει: Ταλαίπωρον παιδί! Πρέπει νά τὴν παρηγορήσω! “Ο Διδιὲ εἶναι ἡ ψυχὴ της, εἶναι! . . . “Ω! Πνίγομαι! “Ελεος! Λυπηθῆτέ με!

Ο ΒΑΣ. Τί γυνὴ εἶναι αὐτή;

ΜΑΡ. Μία ἀδελφὴ, βασιλεῦ, ἡ ὁποία τρέμει εἰς τὰ γόνατά σας. Εἷς βασιλεὺς ἔχει χρέος ἀπέναντι τοῦ λαοῦ του.

Ο ΒΑΣ. Ναί, ναί, ἔχω χρέος ἀπέναντι ὅλων. Ποτὲ δὲν ἐπέφερε καταστροφὰς ἢ μονομαχίαν τόσο μεγάλας ὅσον σήμερον.

ΜΑΡ. Χρειάζεται ἔλεος, βασιλεῦ!

Ο ΒΑΣ. Χρειαζόνται παραδείγματα.

Ο ΜΑΡΚ. Δύο παιδιὰ εἰκοσαετῆ, συλλογισθῆτε, βασιλεῦ! “Α! Καί τῶν δύο ἡ ἡλικία δὲν ἀποτελεῖ τὸ ἡμισυ τῆς ἰδικῆς μου!

ΜΑΡ. “Εχετε, βασιλεῦ, καμμίαν μητέρα, σύζυγον, ἕνα υἱόν, ἔχετε τέλος πάντων τινὰ, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾶτε ἐκ ψυχῆς, ἕνα ἀδελφόν, Μεγαλειότατε. — “Ελεος, ἔλεος διὰ μίαν ἀδελφὴν!

Ο ΒΑΣ. “Αδελφόν! “Οχι, κυρία. (Μετὰ μικρὰν σκέψιν). “Α! Ναί, ἔχω. Τὸν λεγόμενον Κύριον. (Παρατηρῶν τὴν συνοδίαν τοῦ Μαρκεσίου). Αἱ! Αἱ! Κύριε μαρκήσιε, τί τάγμα εἶναι αὐτό; Μήπως εἴμεθα πολιορκημένοι; “Η εἰς σταυροφορίαν θὰ ὑπάγωμεν; ἢ μήπως εἶσαι δοῦξ καὶ πατρίκιος διὰ νά μᾶς φέρης οὕτω τοὺς φρουροὺς σου ὑπ’ αὐτοῦς μας τοὺς ὀφθαλμοὺς;

Ο ΜΑΡΚ. Δὲν εἶμαι δοῦξ ἢ πατρίκιος, βασιλεῦ. “Αλλὶ εἶμαι κάτι καλλίτερον καὶ ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ, — τί-

τλους καλοὺς διὰ τὰς τελετὰς ἀμφοτέρους. Εἶμαι βρεττανὸς βαρῶνος τεσσάρων βαρωνιῶν.

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛΛΕΓ. (Κατ' ἰδίαν). Πολύ υπερήφανος καὶ ὀλίγον ἀκατάλληλος ἢ ἀπάντησις!

Ο ΒΑΣ. Καλά. Ἐπανέλθετε λοιπὸν εἰς τὰ μέγαρά σας μὲ τὸ δικαίωμά σας, κύριε! ἀλλ' ἀφίσατέ μας τὸ ἰδικόν μας εἰς τὴν χώραν μας. Εἴμεθα ὁ ἄρχων ὁ ἀπονέμων τὴν δικαιοσύνην ἐνταῦθα.

Ο ΜΑΡΚ (Φρικιῶν). Ἐν ὀνόματι τῶν πατέρων σας, βασιλεῦ! Μετρήσατε τὸ σφάλμα των μὲ τὴν ἡλικίαν των καὶ (πίπτει γορυπετής) τὴν υπερηφάνειαν γέροντος θραυομένην εἰς τοὺς πόδας σας! Ἐλεος!

(Ὁ βασιλεὺς κάμνει κίνημα ὀρημητικὸν θυμοῦ καὶ ἀρηήσεως. Ὁ μαρκήσιος ἐγείρεται βραδέως.) Ὑπῆρξα σύντροφος ἐγὼ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου, πατρός σας καὶ πατρός μας, ἦμην δὲ παρὼν ὅτε ὁ ἄλλος... τὸ τέρας, ἐβύθισε τὸ ἐγχειρίδιον... Ἐβόλαττον ἕως τὸ ἐσπέρας νεκρὸν τὸν βασιλέα μου, διότι ἦτο χρέος μου αὐτό. Εἶδον, βασιλεῦ, τὸν πατέρα μου, φεῦ! καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, τοὺς ἐξ ἀδελφούς μου πεσόντας βαμμηδὸν ὑπὸ τὴν προσβολὴν τῶν ἐναντίων μερίδων. Τὴν σύζυγόν μου, τὴν ἀγαπῶσάν με σύζυγόν μου, τὴν ἔχασα καὶ αὐτὴν, ἤδη δὲ ὁ γέρον, τὸν ὁποῖον βλέπετε ἐνταῦθα, ὁμοιάζει μὲ κατὰ δικὸν, τὸν ὁποῖον ὁ δῆμιος, ἵνα διασκεδάσῃ, δένει ἐπὶ ἡμέραν ἐλόκληρον εἰς τὸν τροχὸν του. Μοῦ ἔθραυσεν ὁ Ὑψιστος τὰ μέλη μου ἀλληλοδιαδόχως μὲ τὴν σιδηρᾶν του βάρβδον καὶ ἰδοὺ τῆς ἡμέρας μου τὸ τέρμα ἔφθασε. (Βάλλων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους του). Ἡ προσβολὴ αὕτη εἶναι, φεῦ! ἡ ἐσχάτη ὄλων. — Βασιλεῦ, ὁ θεὸς νὰ διαφυλλάττῃ τὰς ἡμέρας σας! (Χαιρετᾷ ἐδαφιαίως καὶ ἐξέρχεται. Ἡ Μαριῶν ἐγείρεται κλοριζομένη καὶ, λειποθυμοῦσα, σύρεται μέχρι τῆς χρυσοῦς θύρας, ὅπου πίπτει).

Ο ΒΑΣ. (Σπογγίζων δάκρυ και δια τοῦ βλέμματος ἀκολουθῶν αὐτὸν πρὸς τὸν Βελλεγάρδην). Εἰς βασιλεὺς πρέπει νὰ μὴ φαίνεται χαρικτῆρος ἀδυνατοῦ· δὲν ἀγχιπῶ εὐκόλως νὰ πράττω τὸ ἀγαθὸν... ἀλλ' ὁ γέρον αὐτὸς μὲ συνεκίνησε... (Ρεμβάζει πρὸς στιγμὴν διὰ μιᾶς δὲ διακόπτει τὴν σιγὴν του). Χάριν σήμερον δὲν ἔχει! Ἠμάρτησα πολὺ χθές. (Πλησιάζων τὸν Βελλεγάρδην). Καὶ σεῖς πρὸ αὐτοῦ, δοῦξ, μοὶ εἶπατε μυρία ὅσα, ἅτινα ἐνδέχεται νὰ σᾶς βλάψωσιν ὕσον διὰ τὸν καρδιάλιον, θέλω ἀπόψε τῷ ἐπαναλάβει τί εἶπομεν. Λυποῦμαι διὰ σᾶς. Εἰς τὸ ἐξῆς προσέχετε καλλίτερον. (Χασμώμενος). Ἄ! ἐκοιμήθην ἀθλιέστατα, καυμένε Βελλεγάρδη! (Ἀποπέμπων διὰ ρεύματος τοῦδε φύλικας καὶ τοῦδε ἀλικούς). Αφίσατέ μας μόνους, κύριοι. Ἀποσυρῆτε. (Πρὸς τὸν Ἀγγελιῆν.) Μείνε, σό.

(Ἐξέρχονται ὅλοι, πλὴν τῆς Μαριῶν, τὴν ὁποίαν ὁ βασιλεὺς δὲν βλέπει. Ὁ δοῦξ Βελλεγάρδης τὴν βλέπει καθημέρην ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας καὶ ὑπάγει πρὸς αὐτήν).

Ο ΔΟΥΞ ΒΕΛ. (Χαμηλοφῶνως πρὸς τὴν Μαριώ). Δὲν γίνεται νὰ μείνης αὐτοῦ, εἰς τοῦ βασιλέως τὴν θύραν. Τί εἶσαι σὺτω κολλημένη ὡς ἀγαλμα; — Πήγαινε, φίλτάτη μου, πήγαινε.

ΜΑΡ. Θὰ περιμείνω νὰ μὲ φονεύσωσι.

Ο ΑΓΓ. (Χαμηλοφῶνως πρὸς τὸν δοῦκα). Ἀφίσατέ την, δοῦξ. (Χαμηλοφῶνως πρὸς τὴν Μαριώ). Μείνατε. (Ἐπαρέχεται πλησίον τοῦ βασιλέως, ὅστις κάθηται ἐπὶ μεγάλου θρονίου, βαθέως ρεμβάζων).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΑΓΓΕΛΗΣ.

Ο ΒΑΣ. (*Με βαθὺν στεναγμόν*). Ἄγγελῃ! Ἄγγελῃ! Πλησίασον. Ἐχω τὴν καρδίαν πάσχουσαν καὶ μεστὴν πικρίας. Οὔτε γέλωτα εἰς τὸ στόμα οὔτε δάκρυ εἰς τοὺς ἕληροὺς ὀφθαλμούς μου. Ἐλθέ, σὺ, τοῦλάχιστον, σὺ, ὅστις μὲ φαιδρύνεις ἐνίοτε. — Σὺ, ὅστις δὲν πτοεῖσαι τὴν Μεγαλειότητά μου, ἔλθε νὰ χύσης καμμίαν ἀκτίνα φαιδρότητος εἰς τὴν ψυχὴν μου.

(*Μετὰ σιωπὴν μικράν*).

ΑΓΓΕΛ. Δὲν εἶναι ἀληθές, Μεγαλειότατε, ὅτι πικρὸν πρᾶγμα ἡ ζωή;

Ο ΒΑΣ. Φεῦ!

ΑΓΓΕΛ. Καὶ ὅτι πνοὴ ἐφήμερος ὁ ἄνθρωπος;

Ο ΒΑΣ. Πνοὴ καὶ οὐδὲν περισσότερον.

ΑΓΓΕΛ. Δὲν εἶναι ἀληθές, εἰπῆτέ μοι, ὅτι βαρὺ νὰ ἦναί τις ἄνθρωπος καὶ νὰ ἦναι βασιλεὺς, Μεγαλειότατε;

Ο ΒΑΣ. Τὸ φορτίον διπλοῦν.

ΑΓΓΕΛ. Καὶ ὅτι παρὰ τὸν κόσμον καλλίτερον ὁ τάφος, ἀν ἦναι βαθεῖα ἢ σκιά του;

Ο ΒΑΣ. Αὐτὸ καὶ ἐγὼ εἶπον πάντοτε.

ΑΓΓΕΛ. Εὐτυχής, Μεγαλειότατε, εὐτυχής ὁ νεκρὸς ἢ ὁ μὴ γεννηθείς. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι σωστὸς κατάδικος.

Ο ΒΑΣ. Πῶς μοὶ ἀρέσκεις, οὕτως ὀμιλῶν!

(*Σιγῇ*).

ΑΓΓΕΛ. Τοῦ δὲ τάφου, βασιλεῦ, φρονεῖτε ὅτι ἐξέρχεται τις ἄπαξ καταβάς ἐν αὐτῷ;

Ο ΒΑΣ. (*Τοῦ ὁποίου ἡ μελαγχολία ἀυξάνει μὲ τοῦ*

τρελλοῦ τοὺς λόγους). Αὐτὸ θὰ τὸ μάθωμεν ἀργότερα. —
Ἦθελα νὰ ἤμην ἐκεῖ.

(Σιγή)

Τρελλέ, εἶμαι δυστυχής! — Τὸ ἀκούεις;

ΑΓΓΕΛ. Τὸ βλέπω. — Τὸ βλέμμα σας, τὸ ἰσχνὸν
πρόσωπόν σας, τὸ πένθος σας. .

Ο ΒΑΣ. Καὶ πῶς θέλεις λοιπὸν νὰ γελῶ μὲ ἅλα ταῦτα;
(Προσεγγίζων τὸν τρελλόν). Διότι μὲ ἐμὲ, βλέπεις, χάρ-
νεις τὴν κόπον σου. Καὶ σὲ δὲ, τί σοὶ χρησιμεύει νὰ ζῆς;
— Ὁραία τέχνη! Γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως! Κώδων
ἐκ κιβδήλου μίγματος, — χάρτινον παιγνίδιον, τὸ ὁ-
ποῖον ῥίπτει τις κατὰ γῆς καὶ σηκώνει κατὰ βούλησιν,
τοῦ ὁποίου δὲ ὁ γηράσας γέλως δὲν εἶναι πλέον εἰμὴ μορ-
φασμός! Τί κάμνεις ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ τὸ παίζειν αἰωνίως
ἀσχολούμενος; Πρὸς τί ζῆς;

ΑΓΓΕΛ. Ζῶ ἐκ περιεργείας. — Ὑμεῖς ὅμως, — πρὸς τί
καλὸν ζῆτε; Ἄ! Σας κλαίω ἀπὸ ψυχῆς, βασιλεῦ! Πιὰ
βασιλεὺς ὅπως εἴσθε, καλλίτερον γυνὴ πάλιν! Δὲν εἶμαι
ἐγὼ εἰμὴ νευρόσπαστον, τοῦ ὁποίου κρατεῖτε, σεῖς, τὴν
κλωστήν καὶ ὅμως τὸ βασιλικόν σας φόρεμα κρύπτει
κλωστήν τινα λεπτοτέραν, τὴν ὁποίαν κρατεῖ βραχίων
ῥωμαλειώτερος προτιμῶ δὲ νὰ ἦμαι νευρόσπαστον εἰς βα-
σιλέως χεῖρας παρά εἰς τὰς χεῖρας ἐνὸς ἱερέως. (Σιγή).

Ο ΒΑΣ. (Ρεμβάζων καὶ ἐπὶ μᾶλλον μελαγχολικός).
Γελᾷς, ἀλλὰ λέγεις τὴν ἀλήθειαν. Εἶναι καταχθόνιος
ἄνθρωπος! — Μήπως ὁ Σατανᾶς μετεμορφώθη εἰς καρ-
δινάλιον; — Μήπως εἶναι ὁ ἴδιος αὐτός, ὅστις μοῦ κατέ-
χει τὴν ψυχὴν μὲ τοιοῦτον τρόπον; Τί λέγεις;

ΑΓΓΕΛ. Αὐτὸ, Μεγαλειότατε, καὶ ἐγὼ ἐσυλλογίσθην
πάντοτε.

Ο ΒΑΣ. Ἄρκει Μὴ δμιλῶμεν οὕτω, εἶναι ἴσως ἄ-
μαρτία. Ἴδὲ πῶς μὲ κατατρέχει ἡ τύχη: Ἐρχομαι ἐδῶ,

φέρων μετ' ἐμοῦ καὶ Ἰσπανικοὺς φαλακροκόρακας. —
Δὲν εὐρίσκω οὔτε σταγῶνα ὕδατος διὰ νὰ ψαρεύσω!
Οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ ἐξοχὴν! Καμμίαν λίμνην, μεγάλην
ὄπωσοῦν, εἰς τὸ ἐπάρατον αὐτὸ Σαμβῶρ, οὔτε μίαν τόσω
εὐρείαν τούλάχιστον, ὥστε ζωῦφιον ἀπλοῦν νὰ κατοπτρι-
σθῆ ἐν αὐτῇ ἐκ τῆς ἄκρας τῆς τὸ σῶμά του! Θέλω νὰ
κυνηγῆσω, — ἐμπρὸς μου θάλασσα! Θέλω νὰ ψαρεύσω,
— πεδιάς! Εἶμαι ἢ ἔχι δυστυχῆς;

ΑΓΓΕΛ. Τῷ ὄντι, ἡ ζωὴ σας εἶναι μεστὴ πικρίας καὶ
ἄλγους, Μεγαλειότατε.

Ο ΒΑΣ. Πῶς λοιπὸν θὰ μὲ παρηγορήσης, σύ;

ΑΓΓΕΛ. Σταθῆτε, βασιλεῦ. Θεωρεῖτε ὡς ἀρετὴν, καὶ
δικαίως, τὴν τέχνην τοῦ στήναι παρίδας εἰς τὰς πέρι-
δικας· εἰς καλὸς δὲ κυνηγὸς, ὅπως Ὑμεῖς, ἀγαπᾶ πάν-
τοτε ἓνα ἱερακοτρόφον.

Ο ΒΑΣ. (Ζωηρῶς). Εἰς ἱερακοτρόφος εἶναι σωστὸς
Θεός!

ΑΓΓΕΛ. Αἶ! Γνωρίζω δύο, οἵτινες θὰ ἀποθάνωσι
δοσονούπω.

Ο ΒΑΣ. Καὶ οἱ δύο ἑμοῦ;

ΑΓΓΕΛ. Ναί.

Ο ΒΑΣ. Ποιοὶ;

ΑΓΓΕΛ. Δύο περὶφημοὶ.

Ο ΒΑΣ. Ποῖοι; Νὰ ζῆς!

ΑΓΓΕΛ. Οἱ δύο αὐτοὶ νέοι, διὰ τοὺς ὁποίους σὰς ἐζή-
τησαν χάριν πρὸ ὀλίγου...

Ο ΒΑΣ. Ὁ Γασπάρδος καὶ ὁ Διδιέ;

ΑΓΓΕΛ. Αὐτοὶ, νομίζω· οἱ τελευταῖοι, οἵτινες μᾶς μέ-
νουσιν.

Ο ΒΑΣ. Δυστύχημα τῶντι! Δύο ἱερακοθῆραι! Οὕτω
χάνεται ἡ τέχνη! Ἄ! Ὁλέθριος μονομαχία! Ἄμα ἀπο-
θάνω καὶ ἐγὼ, τετέλεσται! Δὲν ἔμεινε πλέον κανεὶς! —
Ἄλλὰ διατὶ ἡ μονομαχία αὐτή;

ΑΓΓΕΛ. Διότι ὁ εἷς διετείνεται ὅτι ὁ κόραξ εἰς τὰ ὑψηλὰ πετᾶ καλλίτερον ἀπὸ τὸν ἰέρακα καὶ ὁ ἕτερος τὸ ἐναντίον.

Ο ΒΑΣ. Εἶχεν ὁ πρῶτος ἄδικον. — Τὸ πρᾶγμα ὅμως δὲν εἶναι καὶ ἀγχόνης ἄξιον (Σιγή.) Ἄλλὰ τέλος πάντων τὸ δικαίωμά μου τῆς χάριτος δὲν χάνεται. Παρὰ πολὺ κάμω ὅ,τι ἀρέσκει εἰς τὸν καρδινάλιον. (Σιγή.)

(Πρὸς τὸν Ἀγγελῆν). Ὁ Καρδινάλιος θέλει νὰ ἀποθάνωσι!

ΑΓΓΕΛ. Ὑμεῖς δὲ, Μεγαλειότατε, τί θέλετε;

Ο ΒΑΣ. (Μετὰ σκέψιν καὶ σιγήν.) Νὰ ἀποθάνωσιν!

ΑΓΓΕΛ. Σύμφημι!

Ο ΒΑΣ. Ταλαίπωρον ἰερακοτροφεῖον!

ΑΓΓΕΛ. (Ἐπάγων εἰς τὸ παράθυρον). Ἰδέτε, ἰδέτε, Βασιλεῦ!

Ο ΒΑΣ. (Ὁρμητικῶς στρεφόμενος). Τί;

ΑΓΓΕΛ. Ἰδέτε, σᾶς παρακαλῶ, ἰδέτε!

Ο ΒΑΣ. (Ἐγειρόμενος καὶ ὑπάγων εἰς τὸ παράθυρον). Τί τρέχει;

ΑΓΓΕΛ. (Δεικνύων πρᾶγμα τι ἔξωθεν.) Ἐρχονται νὰ ἀλλάξωσι τὸν φρουρόν.

Ο ΒΑΣ. Αἶ! Αὐτὸ ὅλον, ὅλον;

ΑΓΓΕΛ. Ποῖος εἶναι, Βασιλεῦ, ὁ γελοῖος ἐκεῖνος μὲ τὰ κίτρινα σειρήτια;

Ο ΒΑΣ. Ὁ δεκανεὺς.

ΑΓΓΕΛ. Βάλλει ἓνα ἄλλον εἰς τὴν θέσιν τοῦ τί τοῦ λέγει οὕτω σιγανά;

Ο ΒΑΣ. Τὸ σύνθημα. Πλὴν, τρελλὲ, ποῦ θέλεις νὰ καταντήσης;

ΑΓΓΕΛ. Εἰς τοῦτο. Ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον οἱ βασιλεῖς εἶναι φρουροὶ καὶ αὐτοὶ, ἀντὶ δὲ δόρατος, φέρουν σκῆπτρον, ὅπερ τοὺς βαρύνει. — Ὅταν, καὶ κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, βασιλεύσωσιν ὅσον καιρὸν τοῖς εἶναι

πεπρωμένον, ὁ θάνατος, ὁ δεκανεὺς οὗτος τῶν βασιλέων, βάλλει εἰς τὴν θέσιν των ἓνα ἄλλον σκηπτροφόρον καὶ τῷ δίδει ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ τὸ σύνθημα, τὸ δὲ σύνθημα τοῦτο εἶναι : Ἐπιείκεια !

Ο ΒΑΣ. Ὅχι : δικαιοσύνη ! — Ἄ ! Δύο ἱερακοτρόφοι !
Ἀπώλεια ἄπειρος ! — Θὰ ἀποθάνωσιν !

ΑΓΓΕΛ. Ὅπως ὑμεῖς, ὅπως ἐγώ. Μικροὺς, μεγάλους, ὁ θάνατος καταβροχθίζει μὲ τὴν αὐτὴν ὄρεξιν ὅλους. Οἱ νεκροὶ ὅμως, ὅσον ἐστοιβαγμένοι καὶ ἂν ἦναι ἐπ' ἀλλήλων, κοιμῶνται ἐν ἀνέσει· ἐνῷ ὁ κύριος καρδινάλιος σὰς θαρύνει καὶ σὰς ἐνοχλεῖ. Προσμείνατε, βασιλεῦ ! — Μίαν ἡμέραν, ἓνα μῆνα, ἐν ἔτος, ὅταν κάμωμεν, διαρκούντος τοῦ καιροῦ μας, καὶ οἱ τρεῖς, ἐγὼ τὸν τρελλόν, ὑμεῖς τὸν βασιλέα, ἐκεῖνος τὸν κύριον, θέλομεν κοιμηθῆ' ὅσον δὲ ὑπερήφανος καὶ ἂν ἦναι τις, ὅσον μέγας ἢ ἐγωῖστής, οὐδεὶς ἔχει πλεῖστον ἐξ ποδῶν ὕψος ἐντὸς τοῦ φερέτρου ! Ἐκείνον, ἰδέτε τον ἀπὸ τοῦδε πῶς τὸν φέρουν ἐντὸς φορείου . . .

Ο ΒΑΣ. Τρώντι, ἡ μὲν ζωὴ τρικυμιώδης ὁ δὲ τάφος ἀτάραχος. Ἄν δὲν εἶχον καὶ σὲ νὰ μὲ διασκεδάζης ὀλίγον . . .

ΑΓΓΕΛ. Ἴσα, ἴσα, βασιλεῦ, ἔρχομαι νὰ σὰς ἀφήσω ὑγείαν.

Ο ΒΑΣ. Τί λέγεις ;

ΑΓΓΕΛ. Σὰς ἀφίνω.

Ο ΒΑΣ. Ἐλα ! Ἐλα ! Τί τρέλλα ! Ἐνα ἄνθρωπον ὑπηρετοῦντα τὸν βασιλέα ὁ θάνατος μόνος δύναται νὰ τὸν ἀπολύσῃ.

ΑΓΓΕΛ. Ἄλλὰ καὶ ἐγὼ νὰ ἀποθάνω ὑπάγω !

Ο ΒΑΣ. Εἶσαι πράγματι τρελλός ; Λέγε !

ΑΓΓΕΛ. Νὰ ἀποθάνω, καταδικασθεὶς ἀπὸ Ἵμᾶς, βασιλέα τῆς Γαλλίας καὶ Βουρβόνον.

Ο ΒΑΣ. Ἄν, τρελλέ, μᾶς περιπαίζης, νὰ τὸ μάθω-
μεν τοῦλάχιστον.

ΑΓΓΕΛ. Μεγαλειότατε, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν μονο-
μαχίαν τῶν δύο αὐτῶν νέων, ἂν ὄχι ἐγὼ, τὸ ξίφος
μου. Ἴδου, σᾶς τὸ ἐπιστρέφω. (Ἐξάγει τὸ ξίφος του
καὶ τὸ παρουσιάζει, γορυπετῆς μὲ τὸν ἕνα πόδα, εἰς
τὸν βασιλέα).

Ο ΒΑΣ. (Λαμβάνων τὸ ξίφος καὶ ἐξετάζων αὐτό).
Τῷ ὄντι! Ἐν ξίφος! Ναι μὰ τὴν πίστιν μου! Ποῦ
τὸ εὔρες, φίλτατε;

ΑΓΓΕΛ. Εἶμαι εὐγενής, βασιλεῦ. Δὲν ἀπενείματ'
γάρνιν εἰς τοὺς ἐνόχους· ἐν περιλήψει εἶμαι κ' ἐγὼ εἰς
ἕξ αὐτῶν.

Ο ΒΑΣ. (Σοβαρὸς καὶ κατηφής). Ἐξάίρετα! Τότε
λοιπὸν, ταλαίπωρε τρελλέ μου, ἄφες με νὰ ἐναγκαλι-
σθῶ τὸν λαιμόν σου, πρὶν τὸν κόψουν.

(Τὸν ἐναγκαλιζέται.)

ΑΓΓΕΛ. (Κατ' ἰδίαν). Διάβολε! Τὸ πιστεύει σπου-
δάζεις!

Ο ΒΑΣ. (Μετὰ σιγῆν). Ποτὲ εἰς τὴν δικαιοσύνην εἰς
ἀληθῆς βασιλεὺς δὲν ἐναντιοῦται. Ἄλλὰ πολὺ, πολὺ
σκληρὸς εἶσαι, Κ. καρδινάλιε! Δύο περίφημοι Ἰσρακοί-
τρόφοι καὶ ὁ τρελλός μου διὰ μίαν μονομαχίαν! (Περί-
πατεῖ ἐρεθισμένος πολὺ καὶ μὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ με-
τώπου, κατόπιν στρέφεται πρὸς τὸν Ἀγγελὴν ἀνήσυχ-
τον). Αἱ! Παρηγορήθητι! Παρηγορήθητι! Πικρὸν πρᾶγ-
μα ἡ ζωὴ! Καλλίτερον ὁ τάφος, ὁ δὲ ἄνθρωπος πνοὴ
ἐφήμερος!

ΑΓΓΕΛ. Διάβολε! (Ὁ βασιλεὺς ἐξακολουθεῖ νὰ πε-
ριπατῆ καὶ φαίνεται πολὺ τεταραγμένος.)

Ο ΒΑΣ. Οὕτω λοιπὸν, τρελλέ μου, φρονεῖς ὅτι θὰ σέ
κρεμάσουν;

ΑΓΓΕΛ. (Κατ' ιδίαν). Πῶς τρέχει! Τὸ μέτωπόν μου πλέει εἰς τὸν ἰδρωτὰ! (Υψηλοφώρως.) Ἐκτὸς ἂν ὑμεῖς εἰπῆτε καμμίαν λέξιν...

ΒΑΣ. Ποῖος λοιπὸν θὰ μὲ κάμῃ νὰ γελῶ; Ἄν ἐξέρχεται τις τοῦ τάφου, νὰ ἔλθῃς νὰ μοῦ τὸ εἴπῃς. Εἶναι μία καλὴ περίστασις ἵνα ὠφεληθῶ αὐτῆς.

ΑΓΓ. Ὁραίαν ἐντολὴν μοὶ δίδετε!

(Ὁ βασιλεὺς ἐξακολουθεῖ περιπατῶν μὲ μεγάλα βήματα, ἀπευθύνων ἐρίοτε τὸν λόγον εἰς τὸν Ἀγγελην).

ΒΑΣ. Ἀγγελη, τί θρίαμβος διὰ τὸν καρδινάλιον! (Σταυρόν των βραχίονας). Φρονεῖς ὅτι ἂν ἤθελον, θὰ ἤμην ὁ κύριος;

ΑΓΓ. Ὁ Μονταῖν ἤθελεν εἶπει. Τί ἤξεύρω; ὁ δὲ Ἰσαβέλλε: Ἴσως!

Ὁ ΒΑΣ. (Μὲ κίνημα ἀποφασιστικόν). Ὁλίγον χαρτὶ, Τρελλέ!

(Ὁ Ἀγγελην σπεύδει νὰ τῷ δώσῃ περγαμνὴν ἐπάνω τραπέζης μὲ μελαροδογεῖον εὐρισκομέτην. Ὁ βασιλεὺς γράφει ἐσπενσμένως ὀλίγας λέξεις καὶ τοῦ τὸ δίδει).

Σὰς χαρίζω ὅλων τὴν ζωὴν!

Ὁ ΑΓΓ. Καὶ τῶν τριῶν;

Ὁ ΒΑΣ. Ναί.

ΑΓΓ. (Τρέχων πρὸς τὴν Μαριών). Τρέξτε κυρία! Γονυπετῆς ἀμέσως! Εὐχαριστήσατε τὸν βασιλέα!

ΜΑΡ. (Γονυπετῆς τρέμουσα). Ἐχομεν τὴν χάριν μας;

ΑΓΓ. Καὶ εἶμαι ἐγὼ ὁ...

ΜΑΡ. Τίνος γόνατα νὰ ἐγαγκλισθῶ; Τὰ ἰδικά σας ἢ τὰ ἰδικά του;

Ο ΒΑΣ. (Έκπληκτος, ἐξετάζων τὴν Μαριών. Κατ' ἰδίαν). Τί θέλει νὰ εἶπῃ τοῦτο; Μήπως εἶναι κάμμια παγίς;

ΑΓΓΕΛ. (Δίδων τὴν περγαμνητὴν εἰς τὴν Μαριών). Λάβετέ το αὐτό.

(Ἡ Μαριών φιλεῖ τὴν περγαμνητὴν καὶ τὴν κρύπτει εἰς τὸ στήθος της).

Ο ΒΑΣ. (Κατ' ἰδίαν). Μὴ μὲ ἐνέπαιζαν; (Πρὸς τὴν Μαριών). Μίαν στιγμὴν, κυρία! Ἐπιστρέψατέ μοι τὸ χαρτὶ αὐτό...

ΜΑΡ. ὦ! Συμφορά! (Πρὸς τὸν βασιλέα μὲ τόλμη καὶ δεικνύουσα τὴν λαιμὸν της). Βασιλεῦ! Ἐλθετε νὰ τὸ πάρετε δ' ἰδίοις, ἀφοῦ μοῦ ἀποσπάσετε καὶ τὰ σπλάγχνα ἑμοῦ!

(Ὁ βασιλεὺς ἴσταται καὶ ὀπισθοδρομεῖ στενοχωρημένος).

ΑΓΓΕΛ. (Χαμηλῶς πρὸς τὴν Μαριών). Καλά! Καλά! Φύλαξέ το! Κράτει καλά! Ὁ βασιλεὺς δὲν βάλῃ λει αὐτοῦ τὰς χεῖράς του!

Ο ΒΑΣ. (Πρὸς τὴν Μαριών). Δότέ μού το, σὰν λέγω!

ΜΑΡ. Πάρετέ το, σεις!

Ο ΒΑΣ. (Χαμηλῶς τοὺς ὀφθαλμούς)). Ποῖα εἶναι ἡ Σειρὴν αὐτή;

ΑΓΓΕΛ. (Χαμηλῶς πρὸς τὴν Μαριών). Δὲν ἤθελε τολμήσει νὰ τὸ πάρῃ οὔτε ἀπὸ τῆς βασιλίσσης τὸ στήθος! Κράτει το! Κράτει το!

Ο ΒΑΣ. (Νεύων τῇ Μαριών νὰ μακρυνθῇ, μετὰ στιγμὴν δισταγμοῦ καὶ χωρὶς νὰ ὑψώσῃ πρὸς αὐτὴν τοὺς ὀφθαλμούς). Πολὺ καλά! Μακρυνθῆτε!

ΜΑΡ. (Χαιρετῶσα βαθέως τὸν βασιλέα). Ἐγγύρα νὰ σώσωμεν τοὺς φυλκισμένους τώρα! (Ἐξέρχεται).

ΑΓΓΕΛ. (Πρὸς τὸν βασιλέα) Εἶναι ἡ ἀδελφὴ τοῦ Διδιέ, τοῦ ἐνὸς τῶν δύο ἱερακοτρόφων.

Ο ΒΑΣ. Ἄς ἦναι ὅ,τι θέλει! Παράξενον ὅμως πῶς μὲ ἔκαμε νὰ χαμηλώσω τοὺς ὀφθαλμούς, ἐμὲ, ὅστις εἶμαι ἀνὴρ! (Μετὰ σιγῆν). Τρελλὲ, μὲ ἐγέλασες. Ἐχεις ἀνάγκην νὰ σὲ συγχωρήσω καὶ δευτέραν φοράν.

ΑΓΓΕΛ. Αἱ! Πῶς ὄχι, βασιλεῦ; Συγχωρήσατε, συγχωρήσατε! Πᾶσα χάρις εἶναι βάρος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξαγομένου ὁ βασιλεὺς ἐλαφρόνει τὴν καρδίαν του.

Ο ΒΑΣ. Ἀλήθειαν λέγεις. — Πάντοτε υπέφερα, ἐσάκις ἐπρόκειτο νὰ ἀπαγχονίσωσί τινα ἐπὶ τῆς Γρέβης. Ὁ Νανζῆς εἶχε δίκαιον, εἰς νεκρὸς δὲν ὠφελεῖ ποτε κατὰ τι, καὶ τὸ κοιμητήριον πληθυνόμενον καθιστᾷ τὸ Λούβρον ἔρημον.

(Περιπατῶν μὲ βήματα μεγάλα).

Προδοσία, νὰ ἔρχεται τις κατὰ πρόσωπον τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου καὶ νὰ τοῦ ἀφαιρῇ τὸ δικαίωμα τῆς χάριτος. Τί κάμνω οὕτως ἔκπτωτος, ἐκθρονισμένος, ἀφωπλισμένος; Κεκλεισμένος, ὅπως ἐντὸς τάφου, ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ἔχων τὴν ἐσθῆτά του διὰ σάβανον καὶ τοὺς λαοὺς μου θρηνοῦντάς με! Ὅχι, ὄχι, δὲν θέλω ν' ἀποθάνωσι τὰ δύο αὐτὰ παιδιά! Ἡ ζωὴ εἶναι τὸ μᾶλλον ὀρατὸν καὶ ὠραιότερον τοῦ θεοῦ δῶρον! (Ἐν βεμβασμῶ). Ὁ θεὸς, ὁ γινώσκων ποῦ ἕκαστος ὑπάγει, δύναται ν' ἀνοίξῃ ἕνα τάφον, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, ὄχι! — Τοὺς ἀποδίδω καὶ τοὺς δύο εἰς τὴν οἰκογένειάν των. Θά ζήσωσιν! Ὁ δὲ γέρον αὐτὸς καὶ ἡ νέα ἐκείνη κόρη θέλουσιν μὲ εὐλογεῖ. Τὸ εἶπα, τὸ υπέγραψα, ἐγὼ, ὁ βασιλεὺς! Θά γίνῃ μανιώδης ὁ καρδινάλιος, ἀλλὰ μὴ τὴν πίστιν μου, τόσον τὸ χειρότερον! Αὐτὸ θά εὐχαριστῶσιν τὸν Βελλεγάρδην.

ΑΓΓΕΛ. Δύναται τις νὰ ἦναι καὶ μίαν φοράν βασιλεὺς ἐξ ἀπροσεξίας!

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

Ο ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΣ.

(Βωζανσή.)

Ὁ πύργος Βωζανσή. — Ἀύλῃ φυλακῆς. — Ἐν τῷ βάθει ὁ πύργος καὶ τριγύρω αὐτοῦ μέγας τοῖχος. Ἀριστερὰ, μεγάλη θύρα σχηματίζουσα γωνίαν. Δεξιὰ, μικρὰ θύρα χαμηλὴ ἐπὶ τοῦ τοίχου. Πλησίον τῆς εἰς τὰ δεξιὰ θύρας, τράπεζα καὶ ἐδώλιον πέτρινα.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ.

(Καταβιβάζονται εὐὰ κατεδαφίσωσι τὴν γωνίαν τοῦ ἐν τῷ βάθει τοίχου ἀριστερὰ, καὶ ἔχουν ἤδη ἠνεργῆ μέγαν μεγάλην ὀπήν.)

ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ. (Σκάπτων). Οὐφ! Σκληρὸς 'ποῦ εἶναι!

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΓ. (Σκάπτων). Νὰ πάρ' ὁ διάβολος τὸν χονδρὸν αὐτὸν τοῖχον, 'ποῦ πρέπει νὰ χαλάσωμεν!

ΤΡΙΤΟΣ ΕΡΓ. (Σκάπτων). Πέτρε, τὴν εἶδες, σὺ, τὴν λαιμητόμον;

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας

Ο ΠΡ. ΕΡΓ. Τὴν εἶδα. (Γπάγει εἰς τὴν θύραν καὶ τὴν μετρεῖ). Στενὴ πολὺ ποτὲ δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ περάσῃ τὸ φορεῖον τοῦ καρδινάλιου ἀπὸ ἐδῶ.

ΤΡΙΤ. ΕΡΓ. Ὑπῆτι λοιπὸν εἶναι;

ΠΡ. ΕΡΓ. (Καταφατικῶς νεύων). Ὑπῆτι μὲ μεγάλα παραπετάσματα. Τὸ σηκόνουν εἰκοσιτέσσαρες ἄνθρωποι πεζοί.

ΔΕΥΤ. ΕΡΓ. Ἐγὼ τὸ εἶδα κινούμενον ἐν βράδῳ μὲ ἓνα ἀχρεῖον καιρὸν. Θαρρῆεις πῶς ἦτο ὁ Δεβιάθαν περιπατῶν μέσα εἰς τὸ σκότος.

ΤΡΙΤ. ΕΡΓ. Ἄλλ' ὁ καρδινάλιος τί ἔρχεται νὰ κάμῃ μὲ τόσους ἐδῶ στρατιώτας;

ΠΡ. ΕΡΓ. Νὰ ἰδῇ ποῦ θὰ ἀποκεφαλίσουν αὐτοὺς τοὺς δύο νέους. Ἀσθενὴς, βλέπεις, καὶ θέλει νὰ διασκεδάσῃ ὀλίγον.

ΔΕΥΤ. ΕΡΓ. Ἐλα! Νὰ τελειώσωμεν!

(Ἐπαραλαμβάνουν τὴν ἐργασίαν των. Ὁ τοῖχος εἶναι σχεδὸν κατεδαφισμένος).

ΤΡΙΤ. ΕΡΓ. Τὴν εἶδες λοιπὸν τὴν μαύρην λαιμητόμον, κουμπάρε; Νὰ τί θὰ εἶπῃ νὰ ἦναι κανεὶς εὐγενής!

ΠΡ. ΕΡΓ. Ὅλα τὰ ἔχουν ἰδικά των!

ΔΕΥΤ. ΕΡΓ. Ἦθελα νὰ ἔξέρω, ἂν καὶ διὰ ἡμᾶς τοὺς πτωχοὺς θὰ ἔκαμναν καμμίαν εὐμορφὴν μαύρην λαιμητόμον!

ΠΡ. ΕΡΓ. Ἀλλὰ τί νὰ ἔκαμναν οἱ ἄρχοντες αὐτοὶ καὶ θὰ τοὺς θανατώσουν; Αἶ, Μαυρίκιε; Τὸ καταλαμβάνεις, σὺ, αὐτό;

ΤΡΙΤ. ΕΡΓ. Καθόλου πράγματα τῆς δικαιοσύνης.

(Ἐξακολουθοῦν κατεδαφίζοντες τὸν τοῖχον. Ἐμβαίνει ὁ Λαφφεμάς. Οἱ ἐργάται σιωπῶσιν. Ἐρχεται ἐκ τοῦ βάθους τοῦ θεάτρου, ὡς ἂν ἤρχετο ἐκ τῆς ἔσω αὐλῆς φυλακῆς τιρὸς. Ἰσταται ἔμπροσθεν τῶν ἐργα-

τῶν καὶ φαίνεται παρατηρῶν τὸν τοῖχον καὶ δίδωρ διαταγὰς τινας. Ἀφοῦ ἤνοιξαν τὴν ὀπήν καθ' ὀλοκληρίαν, τοὺς βάλλει καὶ ἀπλόρουν ἀπὸ τῆς μιᾶς μέ-
χρι τῆς ἄλλης ἄκρας μέγα μαῦρον ἐριούχον, ὅπερ καλύπτει καθ' ὀλοκληρίαν τὴν ὀπήν, κατόπιν τοῖς
ρεύει τὰ ἀναχωρήσῃσι. Ταυτοχρόνως σχεδὸν φαίνεται
ἡ Μαρῶν, λευχείμων καὶ μὲ κρηδεμόνον. Εἰσέρχεται
διὰ τῆς μεγάλης θύρας, διέρχεται κατεσπενσμένως τὸ
θέατρον, καὶ τρέχει τὰ κρούση τῆς θυρίδα τῆς μικρᾶς
θύρας. Ὁ Λαφφεμάς διενθύνεται πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος
βραδεῖ βήματι. Ἀνοίγει ἡ θυρίς, φαίνεται δὲ ὁ δεσμο-
φύλαξ.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΜΑΡΙΩΝ, ΛΑΦΦΕΜΑΣ, Ο ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ.

ΜΑΡ. (Δεικνύουσα τῷ δεσμοφύλακι περιγραμνῆρ).
Διάταγμα βασιλικόν.

Ο ΔΕΣΜ. Κυρία, δὲν ἐμβαίνουν.

ΜΑΡ. Πῶς;

ΛΑΦ. (Παρουσιάζων χαρτίον τῷ δεσμοφύλακι). Ὑ-
πογραφή τοῦ καρδινάλιου.

Ο ΔΕΣΜ. Εἰσέλθετε.

(Ὁ Λαφφεμάς, πρὶν εἰσέλθῃ, στρέφεται, παρατηρεῖ,
ἐμβαίνων, τὴν Μαρῶν καὶ ἐπαίρχεται πρὸς αὐτήν.
Ὁ δεσμοφύλαξ κλείει πάλιν τὴν θύραν).

ΛΑΦ. (Πρὸς τὴν Μαρῶν). Ἀλλά... ὄνειρεύομαι;
Σεῖς πάλιν! Καὶ ἐδῶ; — Τὸ μέρος ὅμως πολὺ ἐπισφα-
λές, σὰς προειδοποιῶ.

ΜΑΡ. Ἐδῶ, ναί. (Θριαμβευτικῶς καὶ δεικνύουσα τὴν περραμηνήν). Ἐχῶ τὴν χάριν!

ΛΑΦ. (Δεικνύων τὸ ἰδικόν του χαρτίου). Καὶ ἐγὼ τὴν διαταγὴν, ἥτις τὴν ἀνακαλεῖ.

ΜΑΡ. (Μὲ φωνὴν τρόμου). Ἡ ἰδική μου διαταγὴ εἶναι ἀπὸ χθὲς τὸ πρῶτ!

ΛΑΦ. Ἡ δὲ ἰδική μου αὐτῆς τῆς νυκτός!

ΜΑΡ. (Μὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν). ὦ! Οὐδὲμία πλέον ἐλπίς!

ΛΑΦ. Αἰ! Φιλτάτη, φιλότατη! Ἀστραπὴ λάμπουσα μόνον ἡ ἐλπίς, τῶν δὲ βασιλέων ἡ ἐπιείκεια πρᾶγμα πολὺ εὐθραυστον! Ἐρχεται βραδεῖ βήματι, ἀλλὰ φεύγει κατεσπευσμένως.

ΜΑΡ. Ὁ ἴδιος μᾶλα ταῦτα βασιλεὺς τὸ ἤθελε νὰ τοὺς σώσῃ!..

ΛΑΦ. Μὴ δύναται τι ὁ βασιλεὺς, ὅταν ὁ καρδινάλιος δὲν τὸ θέλῃ;

ΜΑΡ. Διδιέ μου! Διδιέ μου! Ἀπέπτῃ λοιπὸν καὶ ἡ τελευταία ἐλπίς!

ΛΑΦ. (Χαμηλοφώνως). Ἡ τελευταία, ὄχι.

ΜΑΡ. (Κατ' ἰδίαν). Οὐρανέ!

ΛΑΦ. (Πλησιάζων αὐτὴν χαμηλοφώνως). Ὑπάρχει εἰς τὸν περίβολον τοῦτον εἰς ἄνθρωπος... — τὸν ὁποῖον μία μόνη λέξις σας — δύναται νὰ κάμῃ καὶ βασιλέως εὐτυχέστερον, — καὶ ἰσχυρότερον ὡσαύτως!

ΜΑΡ. ὦ! Κρημνίσθητι ἀπ' ἐδῶ!

ΛΑΦ. Εἶναι ἡ τελευταία σας λέξις αὐτή;

ΜΑΡ. (Μὲ ὑψηλοφροσύνην). Οἴκτου καὶ περιφρονήσεως!

ΛΑΦ. Τί ἐφήμερον πρᾶγμα ἐντούτοις ἡ ἰδιοτροπία μιᾶς γυναικός! Ἄλλοτε ἐνέδιδες τόσον εὐκόλως εἰς τρυφερότητας, σήμερον δὲ ὅποτε πρόκειται νὰ σώσῃς τὸν ἔραστήν σου....

ΜΑΡ. (*Διακόπτουσα αὐτόν*). ὦ! Πρέπει νὰ ἦσαι τῷ ὄντι πολὺ ἄτιμος ἄνθρωπος, πολὺ χαμερπῆς, διὰ τὴν πιστεύσης ὅτι μία γυνή, — ἡ Μαρῶν Δελόρη, ναι, — ἀφοῦ ἠγάπησεν ἓνα ἄνθρωπον, τὸν ἀγνότερον ἄνθρωπον ἐξ ὅσων ὁ οὐρανὸς ἐπλασεν, ὅτι ἀφοῦ ἐκαθαρίσθη μὲ τὴν ἀγνὴν ταύτην φλόγα, ἀφοῦ διὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἀνέπλασε τὴν ψυχὴν της, ὅτι δύναται ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ, τοῦ τόσον ἐξόχου καὶ πλήρους γλυκύτητος, νὰ ἐπαναπέσῃ τόσον χαμηλὰ, ὥστε νὰ κυλισθῆ μέχρι σοῦ!

ΛΑΦ. Ἀγάπα τον λοιπόν!

ΜΑΡ. Τὸ τέρας! Ἀπὸ τὸ κακούργημα εἰς τὴν ἀσέλγειαν! Μακράν! Μὴ με κηλιδώσης!

ΛΑΦ. Ἔστω. Δὲν μοὶ μένει εἰμὴ μία ἐκδούλευσις νὰ σοὶ κάμω.

ΜΑΡ. Τί;

ΛΑΦ. Ἄν θέλῃς νὰ ἰδῆς τὴν θανατικὴν ἐκτέλεσιν, εἶμαι ἔτομος νὰ σὲ εἰσαγάγω. — Ἀπόψε.

ΜΑΡ. (*Τρέμουσα δι' ὅλου τοῦ σώματος*). Ἀπόψε!
Ἔψιστε θεέ!

ΛΑΦ. Ἀπόψε, ναι. Θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ καρδινάλιος διὰ τῆς θυρίδος αὐτῆς νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ φορείου του.

(Ἡ Μαρῶν βυθίζεται εἰς βαθὺν καὶ σπασμωδικὸν ῥεμβασμόν. Αἴφνης βάλλει τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τοῦ μετώπου της καὶ στρέφεται παράφορος πρὸς τὸν Λαφρεμάς).

ΜΑΡ. Καὶ τίνι τρόπῳ ἤθελες τοὺς κάμει νὰ δραπέτεύσουν;

ΛΑΦ. (*Χαμηλοφ*). Ἄν... ἔστεργες... Τότε δύναμι νὰ βάλλω εἰς τὴν ὄπην αὐτὴν, διὰ τῆς ὁποίας θὰ εἰσέλθῃ ἡ Ἐξοχότης του, δύο ἰδικούς μου ἀνθρώπους...

(*Ακροῶται πρὸς τὸ μέρος τῆς μικρᾶς θύρας*). Θόρυβος... κάποιος ἔρχεται, θαρῶν.

ΜΑΡ. (*Δάκρυσσα τὰς χεῖράς της*). Καὶ θὰ τὸν σώσης;

ΛΑΦ. Ναί. (*Χαμηλοφῶρας*). Δὲν συμφέρει νὰ εἶπω περισσότερα ἐδῶ, διότι οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτία... Ἄλλοῦ...

ΜΑΡ. (*Μετ' ἀπελπισίας*). Ἐλθέ!

(*Ὁ Λαφφεμάς διευθύνεται πρὸς τὴν μεγάλην θύραν καὶ διὰ τοῦ δακτύλου τῆ νεύει νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ*. Ἡ Μαριῶν πίπτει γονυπετής, ἐστραμένη πρὸς τὴν θυρίδα τῆς θύρας. Κατόπιν ἐγείρεται σπασμωδικῶς καὶ ἀκολουθοῦσα τὸν Λαφφεμάς γίνεται ἄφартος διὰ τῆς μεγάλης θύρας. Ἀνοίγει ἡ μικρὰ θύρα. Ἐμβαίρουσιν ὁ Σαβεργῆς καὶ ὁ Διδιέ, ἐν μέσῳ φρουρῶν).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΔΙΔΙΕ, ΣΑΒΕΡΝΗΣ.

(*Ὁ Σαβεργῆς, κατὰ τὸν τελευταῖον συρμὸν ἐνδεδυμένος, εἰσέρχεται φαιδρὸς καὶ εὐκίνητος*. Ὁ Διδιέ, κάτωχρος, μετὰ γέρον καὶ βραδεῖ βήματι περιπατῶν. Δεσμοφύλαξ, ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο δορυφόρων τοὺς ὀδηγεῖ, βιάλλει δὲ τοὺς δορυφόρους ὡς φρουρὰν πλησίον τοῦ μελαροῦ παραπετάσματος. Ὁ Διδιέ ὑπάγει ἐν σιωπῇ καὶ κάθηται ἐπὶ τοῦ πετρίου ἐδωλίου).

ΣΑΒ. (*Πρὸς τὸν δεσμοφύλακα, ὅστις τῷ ἠιοῖξε τὴν θύραν*). Εὐχαριστῶ! Τί καθαρὸς ἀήρ!

Ο ΔΕΣΜ. (Σύρων αὐτὸν κατὰ μέρος· χαμηλῆ τῆ φωνῇ). Αὐθέντα μου, δύο λέξεις, νὰ σὰς χαρῶ!

ΣΑΒ. Καὶ τέσσαρας!

Ο ΔΕΣΜ. (Χαμηλόφων τὴν φωνὴν ἐπὶ μᾶλλον). Θέλετε νὰ τὸ στρίψετε;

ΣΑΒ. (Ζωηρῶς). Ἀπὸ ποῦ πρέπει νὰ περάσω;

Ο ΔΕΣΜ. Αὐτὸ εἶναι ἰδική μου δουλειά.

ΣΑΒ. Ἀληθινά; (Ὁ δεσμοφύλαξ κεύει). Ἄ! Κύριε, κύριε καρδινάλιε! Ἡθέλατε νὰ μ' ἐμποδίσσετε νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν χορὸν! Αἶ! Αἶ! Θὰ χορευσωμεν ἀκόμη! Ὁραῖον πρᾶγμα ἡ ζωὴ! (Πρὸς τὸν δεσμοφύλακα). Καὶ, ἂν ἀγαπᾶς, πότε;

Ο ΔΕΣΜ. Ἀπόψε, ἅμα νυκτώσῃ καλὰ.

ΣΑΒ. (Τρίβων τὰς χεῖρας). Μὰ τὴν τιμὴν μου, εὐχαρίστως ὅ' ἀποχαιρετήσω τὸ μέγαρον αὐτὸ ἐδῶ. Ἡ δὲ βοήθεια αὐτὴ ἐν μέρους τίνος, παρακαλῶ;

Ο ΔΕΣΜ. Τοῦ μαρκησίου Νανζῆ.

ΣΑΒ. Τὸν καλόν μου θεῖον! (Πρὸς τὸν δεσμοφύλακα). Καὶ οἱ δύο μας βέβαια, αἶ;

Ο ΔΕΣΜ. Δὲν δύναμαι νὰ σώσω παρὰ τὸν ἕνα μόνον.

ΣΑΒ. Καὶ ἂν διπλώσωμεν τὴν ἀμοιβήν;

Ο ΔΕΣΜ. Τίποτε. Ἐνα, ἕνα μόνον.

ΣΑΒ. (Κινῶν τὴν κεφαλὴν). Ἐνα μόνον; (Χαμηλόφωνα πρὸς τὸν δεσμοφύλακα). Τότε ἀκουσον: (Δεικνύων τὸν Διδιέ). Ἴδου πᾶν πρέπει νὰ σώσης.

Ο ΔΕΣΜ. Χωρατεύετε!

ΣΑΒ. Καθόλου. — Αὐτόν.

Ο ΔΕΣΜ. Καλὲ τί λέγετε, αὐθέντα; Ὁ θεὸς σας τὸ κάρνει αὐτὸ διὰ σὰς καὶ ὄχι δι' ἄλλον.

ΣΑΒ. Τὰ ἴδια! — Τότε ἐτοίμασον δύο σάβανα.

(Στρέφει τὰ ρῶτα πρὸς τὸν δεσμοφύλακα, ὅστις ἐξέρχεται ἔκπληκτος. Ἐμβαίνει εἰς δικαστικὸς γραμμα-

τεύς). Ἄλλος! — Σιγμὴν δὲν ἤμπορεῖ νὰ μείνη τις μόνος!

Ο ΓΡΑΜ. (*Χαιρετῶν τοὺς δεσμίους*). Κύριοι, θὰ ἔλθῃ εἰς σύμβουλος τοῦ βασιλέως παρὰ τῆ Ὑπερτάτῃ Βουλῇ. (*Ὑποκλίνει πάλιν καὶ ἐξέρχεται*).

ΣΑΒ. Καλά. (*Γελῶν*). Νὰ ἦναί τις εἰκοσαετῆς, εἰς τὸν Σεπτέμβριον μῆνα καὶ νὰ μὴν ἴδῃ τὸν Ὀκτώβριον! — Εἶναι ἢ δὲν εἶναι ὀχληρόν;

ΔΙΑ. (*Κρατῶν τῆν εἰκονογραφίαν εἰς χεῖρας, ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ἔμπροσθεν μέρους τῆς σκηνῆς καὶ ὡς βεβουθισμένος εἰς βαθεῖαν μελέτην*). ὦ! Ναί! Ἰδέ με, — Ἰδέ με καλὰ! Τοὺς ὀφθαλμούς σου, οὕτω, ναί, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου. — Αὐτοῦ! — Πόσον εἶναι ὠραία! — Τί χάρις οὐρανία! — Γυναῖκα θὰ τὴν εἶπῃ τις; ὦ! Ὅχι! Ἀγγέλου μέτωπον! Καὶ ὁ θεὸς αὐτὸς, ὁ μὲ ἀγνόητα δωρήσας τὸ βλέμμα τοῦτο, ἂν τῷ ἐνέβαλε φλόγα περισσοτέραν, τῷ ἐνέβαλε καὶ πλειοτέραν αἰδῶ! Ἰδὲ τὸ μικροῦ παιδίου στόμα τοῦτο, ὅπερ γλυκεῖα ἡμιανόγει ἰδιοτροπία, πῶς σπαίρει ἐξ ἀθωότητος!... (*Ρίπτων ὀρμητικῶς τῆν εἰκόνα χαμαί*). ὦ! Διατὶ ἡ τροφός μου, ὅταν συνέλλαξε τὸ πτωχὸν ἐγκαταλελειμμένον βρέφος, διατὶ νὰ μὴ μοῦ θραύσῃ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τὴν κεφαλὴν; Τί σοι ἔκαμα, ὦ μητέρα μου, διὰ νὰ μὲ γεννήσῃς; Διατὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ σου, — ἐν τῷ κακουργήματί σου ἴσως, — ὅτε μὲ ἐξώρισας τοῦ στήθους, ὅπερ ἔπρεπε νὰ μὲ θερμάνῃ, διατὶ δὲν εἶχες, μητέρα, τὴν γενναιότητα νὰ μὲ πνίξῃς τουλάχιστον;

ΣΑΒ. (*Ἐκ τοῦ βάλθους τῆς αὐλῆς τῆς γυλακῆς ἐπανερχόμενος*). Ἰδὲ, ἰδὲ, φίλτατε, τί χαμηλὰ ποῦ πετᾷ ἡ χελιδὼν αὐτὴ ἐκεῖ κάτω! — Θὰ βρέξῃ ἀπόψε.

ΔΙΑ. (*Δίχως ν' ἀκούῃ αὐτόν*). Τρελλὸν καὶ ἄπιστον πρᾶγμα ἡ γυνή! Ὅν ἄστατον, πικρὸν, θεηλῶδες καὶ βαθὺ, ὅπως τῆς θαλάσσης τὸ ὕδωρ! Εἰς τὴν θάλασσαν

ταύτην, φεῦ! εἶχόν καὶ ἐγὼ παραδόσει τὴν σκάφην μου, ἓνα μόνον ἀστέρα ἔχων ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ μου! Ἠνοίχθην εἰς τὸ πέλαγος... προσήρραξα καὶ ἤδη ἐμβαίνω εἰς τὸν τάφον. Καὶ ὅμως εἶχον γεννηθῆ καλὸς καὶ τὸ μέλλον μοὶ διεγέλα, καὶ εἶχον ἴσως φλόγα ἐν ἐμοὶ οὐρανόθεν, ἐν πνεύμα ἐν τῇ καρδίᾳ!... ὦ ἀθλία γυνή! Δὲν ἐφοικιάσασαι λοιπὴν, οὕτως ἀπατήσασαι ἐμὲ, ἐμὲ τὸν εἰς τὸ ἔλεός σου παραδόσαντα τὴν ψυχὴν μου!

ΣΑΒ. Διὰ τὴν Μαρῶν πάλιν! — Αἰωνίως τὰ ἴδια!

ΔΙΔ. (*Λαμβάνων ἐκ γέου χαμόθεν τὴν εἰκόνα, χωρὶς γὰρ τὸν ἀκούη, καὶ ἀτενίζων αὐτήν*). Τί! Πρέπει λοιπὸν νὰ σὲ ρίψω ὡς εὐτελές τι καὶ ἀπόβλητον, γύναι, ἥτις μὲ ἠπάτησας! Δαίμων μὲ ἀγγέλου πτέρυγας! (*Ἐπαπαβάλλει τὴν εἰκόνα ἐντὸς τοῦ στήθους του*). Ἐδῶ, αὐτοῦ εἶναι ἡ θέσις σου! (*Πλησιάζων τὸν Σαβερῆν*). Ἐν θαῦμα ἀλλόκοτον! Ἡ εἰκὼν αὐτῆ εἶναι ζωντανή! — Ζωντανή, σοὶ λέγω! Ἐνῶ ἐκοιμᾶσο σὺ σιωπηλὸς καὶ ἀτάραχος, ἄκουσον, μοῦ κατέτρωγε τὰ σπλάγχνα ὄλην τὴν νύκτα!

ΣΑΒ. Δυστυχῆ! Δυστυχῆ! — Ἄς εἴπωμεν δύο λέξεις περὶ τοῦ θανάτου. (*Κατ' ἰδίαν*). Θὰ μοῦ χαλάσουν ὀλίγον τὴν διάθεσιν, ἀλλὰ θὰ τὸν παρηγορήσουν τοῦλάχιστον.

ΔΙΔ. Τί μὲ ἠρώτησες; — Δὲν ἤκουσα. Διότι, ἀπ' ἧς στιγμῆς μοὶ εἶπες τὸ ὄνομα ἐκεῖνο, μὲ κατέλαβε ζάλη, ἥτις μοῦ παρέλυσε καὶ τὴν ψυχὴν. Δὲν ἐνθυμοῦμαι, δὲν γνωρίζω, λησμονῶ.

ΣΑΒ. (*Σφίγγων τὴν χεῖρά του*). Ὁ θάνατος!

ΔΙΔ. (*Μὲ γαργᾶς κίνημα*). Ἄ!

ΣΑΒ. Ὅμιλησέ μοι δύο λέξεις περὶ τοῦ θανάτου, φίλε. Τί ἐστὶ θάνατος τέλος πάντων;

ΔΙΔ. Ἐκοιμήθης ἀπόψε καλὰ;

ΣΑΒ. Ἀθλιέστατα. — Εἶναι τόσον σκληρὸν τὸ στρῶμά μου ὥστε αἱματώνη τὸ σῶμα δλόκληρον.

ΔΙΔ. Καλά. — Ὅταν ἀποθάνης, φίλε μου, τὸ στρῶμά σου θὰ ἦναι ἔτι σκληρότερον· καὶ ἔμως θὰ κοιμάσαι ἐξαιρετα. Ἴδου· θὰ ἔχῃς τὸν ἄδην ἐντός σου, ἀλλὰ πάλιν καλλίτερος ὁ ἄδης τῆς ζωῆς.

ΣΑΒ. Ἐξαιρετα! Τώρα δὲν φοβοῦμαι! Ἀλλὰ, διάβολε! νὰ μὲ κρεμάσωσιν, αὐτὸ δὲν μοῦ ἔρχεται καθόλου!

ΔΙΔ. Αἴ! Θάνατος δὲν εἶναι; Μὴ ζητεῖς πολλὰ πράγματα!

ΣΑΒ. Κύτταξε, σὺ, τὴν διάθεσίν σου, ἐμὲ ἔμως, εὐλικρινῶς σοὶ ὁμιλῶ, δὲν μ' εὐχαριστεῖ καθόλου, καθόλου τὸ τοιοῦτον! Φοβοῦμαι πολὺ ὀλίγον τὸν θάνατον, τὸ λέγω ἄνευ μεγαλαυχίας, ἀλλὰ θάνατον καὶ ὄχι ἀγχόνην.

ΔΙΔ. Ἐχει ὄψεις μυρίας ὁ θάνατος, ἡ δὲ ἀγχόνη εἶναι μία τῶν ὄψεων αὐτῶν, φίλε. Ὅχληρά θὰ ἦναι βεβαίως ἡ στιγμή, ὅταν σὲ σῆσῃ ὁ βρόχος ὅπως σῆνῃ τις φλόγα, ὅταν σοῦ σφίξῃ τὸν λαιμὸν καὶ ἀναπνῆθῇ ἐκ τοῦ σώματος ἡ ψυχὴ! Ἀλλὰ, τί σημαίνει ἐπὶ τέλους; Καὶ ἂν ὅλα τὴν στιγμήν ἐκείνην ἦναι μαῦρα, ἀρκεῖ νὰ μὴ δύναται τις νὰ ἴδῃ τι ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ εἶσαι ὑπὸ τάφον, ὅστις σὲ πιέζει καὶ σ' εὐχαριστεῖ, ἢ τῶν νυκτῶν ὁ ἄνεμος σὲ βασανίζει καὶ διασκεδάζει κυλιῶν ὅ,τι λείψανα ἰδικά σου οἱ κόρακες ἀπέσπασαν τῆς ἀγχόνης ἀνά ἓν, ἓν τεμάχιον, τί σημαίνουν ὅλα ταῦτα;

ΣΑΒ. Φιλοσοφεῖς!

ΔΙΔ. Ἡ γῆς μου ξεσχίση τὰς σάρκας ἢ σκόληξ τὰς καταφάγη ὅπως καταβιβρώσκη τῶν βασιλέων τὰ σπλάγχνα, — ταῦτα πάντα τὸ σῶμα μόνον ἀποβλέπουσιν· ἀλλ' ἐμὲ, τί μὲ μέλλει; Ἀμα κλείση τὸ βλέφαρόν μας

δ βαρὺς τάφος, ἡ ψυχὴ ἐγείρει μὲ τὸν δάκτυλόν της τὸ πέτρινον κάλυμμα καὶ φεύγει πτερόεσσα . . .

(Εἰσέρχεται εἰς σύμβουλος, προηγούμενος καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ φρουροὺς μελανηφόρους).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ· ΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΑΤΗΣ
ΒΟΥΛΗΣ ΕΝ ΜΕΓΑΛῃ ΣΤΟΔῃ, ΔΕΣΜΟ-
ΦΥΛΑΚΕΣ, ΦΡΟΥΡΟΙ.

ΔΕΣΜ. (*Αναγγέλλων*). Ὁ Κ. Σύμβουλος τοῦ βασι-
λέως!

Ο ΣΥΜΒ. (*Χαιρετῶν ἀλληλοδιαδόχως τὸν Διδιὲ καὶ
τὸν Σαβερονῆ*). Ἡ ἐντολή μου, κύριοι, εἶναι λίαν δυσάρε-
στος καὶ ὁ νόμος αὐστηρὸς . . .

ΣΑΒ. Ἐννόησα. Ἐλπίς δὲν μένει πλέον, πῶς;—Καλὰ,
καλὰ, ὁμιλήσατε

Ο ΣΥΜΒ. (*Ἐκδιπλόνει περγαμνην καὶ ἀναγινώ-
σκει*). «Ἡμεῖς, Λουδοβίκος, βασιλεὺς τῆς Γαλλίας καὶ τῆς
» Ναβάρρας, ἀπορρίπτοντες κατ' οὐσίαν τὴν ἀναίρεσιν
» τῶν μνησθέντων καταδικῶν, ἀλλὰ λυπούμενοι ἐνδομύ-
» χως αὐτοὺς, μεταβάλλομεν κατὰ τύπον μόνον τὴν ἀ-
» πόφασιν καὶ διατάσσομεν νὰ κατατομηθῶσι.»

ΣΑΒ. (*Μὲ χαρὰν*). Τώρα ναί!

Ο ΣΥΜΒ (*Ἐκ τῆου ὑποκλίτων*). Ἐτοιμασθῆτε λοι-
πὸν, κύριοι· ἡ ἡμέρα προσδιωρίσθη διὰ σήμερον.

(*Χαιρετᾷ καὶ ἐτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ*).

ΔΙΔ. (*Ὅστις ἔμεινε ῥεμβάζων πάντοτε, πρὸς τὸν
Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας*

Σαβεργήν). Ἐλεγα λοιπὸν ὅτι ἀφοῦ ἀποθάνη τις καὶ βάλ्लουν εἰς τὸ φέρετρον τὸ πτώμα του, ἀφοῦ ἀνοίξουν πληγὰς ἐφ' ἐκάστου μέρους τοῦ σώματος, ἀφοῦ στρεβλώσουν τοὺς βραχίονας καὶ θραύσουν τὰ ὀστά, ἀφοῦ ἐν μέσῳ τῶν ὀχετῶν κυλίωντες τὸ σῶμα τὸ καταστήσουν ῥυπαρὸν καὶ ἀπεχθές, ὅτι τότε ἐξ ὅλης τῆς σαρκὸς ταύτης, νεκρᾶς, αἱματοφόρου, ῥυπαρᾶς, ἐξέρχεται ἡ ἀθάνατος ψυχὴ, ἀκῆλίδωτος καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης πληγῆς!

Ο ΣΥΜΒ. (Ἐπαγερχόμενος πρὸς τὸν Διδιέ). Ἐτοιμασθῆτε, κύριοι, διὰ τὸ μέγα αὐτὸ βῆμα. Συλλογισθῆτε πᾶν ὅ,τι ἔχετε.

ΔΙΔ. (Μὲ γλυκὴν τρόπον). Μὴ μὲ διακόπτετε, κύριε, παρακαλῶ.

ΣΑΒ. (Φαυδρὸς πρὸς τὸν Διδιέ). Δὲν ἔχει πλέον ἀγχύνην!

ΔΙΔ. Τὸ γνωρίζω. Μετέβαλαν τὴν ἐορτήν. Ὁ καρδινάλιος εὐνοεῖ πάντοτε τὴν κοπίδα του. Πρέπει νὰ τὴν ἐπασχολῆ, ἄλλως θὰ σκωριάσῃ.

ΣΑΒ. Τί ψυχρὰ ποῦ τὸ παίρνεις ἡ εὐγενία σου! Δι' ἐμὲ ὅμως αὐτὸ ἦτο τὸ σπουδαιότερον ζήτημα. (Πρὸς τὸν σύμβουλον). Εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλὴν εἶδησιν.

Ο ΣΥΜΒ. Ἐγὼ τὴν ἐπεθύμουν καλλιτέραν ἀκόμη, κύριε. — Ὁ ζῆλός μου...

ΣΑΒ. Ἄ! — Συγγνώμην! — Τί ὄραν;

Ο ΣΥΜΒ. Ἀπόψε, εἰς τὰς ἐννέα.

ΔΙΔ. Καλὰ. Νὰ ἦναι μαυρὸς τοῦλάχιστον καὶ ὁ οὐρανὸς ὅπως ἡ καρδία μου.

ΣΑΒ. Ποῦ θὰ στήσουν τὴν λαιμητόμον;

Ο ΣΥΜΒ. (Διὰ τῆς χειρὸς δεικνύων τὴν εἰς τὸ πλάγιον αὐλήν). Ἐδῶ, ἐντὸς τῆς αὐλῆς. Θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ὕψιλότης του.

(Ὁ Σύμβουλος ἐξέρχεται μεθ' ὅλης τῆς συνοδίας του. Οἱ δύο δέσμιμοι μένουρ μόνοι. Ἡ ἡμέρα ἀρχίζει

νὰ κλίρη. Εἰς τὸ βάθος μόνον φαίνεται ἀστράπτων τὸ
δόρυ τῶν δύο φρουρῶν, οἵτινες περιπατοῦν σιωπηλοί,
ἐμπροσθεν τῆς ὀπῆς.)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΔΙΔΙΕ, ΣΑΒΕΡΝΗΣ.

ΔΙΔ. (Σοβαρῶς μετὰ μικρὰν σιωπὴν). Πρέπει ἐντο-
σούτω κατὰ τὴν ἐσχάτην ὥραν ταύτην νὰ σκεφθῶμεν ἀμ-
φότεροι περὶ τῆς τύχης, ἣτις μᾶς περιμένει. Εἶμεθα καὶ
οἱ δύο τῆς αὐτῆς περιήπου ηλικίας καὶ ὅμως ἐγὼ εἶμαι πε-
ρισσότερον γέρον ἀπὸ σέ. Ὅφείλω ἐπομένως νὰ προσπα-
θῆσω, ὅπως ἡ φωνή μου σὲ καθοδηγήσῃ μέχρι τέλους, καὶ
σὲ ἐνθαρρύνω, τοσοῦτον μάλλον καθόσον ἐγὼ εἶμαι τῆς
ἀπωλείας σου ὁ αἴτιος· ἐγὼ σὲ προεκάλεσα πρῶτος. Ἐ-
ζὺς εὐτυχῆς, μόλις δὲ ἤγγισα τὴν ζωὴν σου καὶ, φεῦ!
τὴν ἐδηλητηρίασα, ἡ δὲ τύχη σου ὑπὸ τὴν ἰδικήν μου ἐ-
λύγισε μέχρι τοιοῦτου βαθμοῦ, ὥστε νὰ θραυσθῇ. Ἐμφαί-
νομεν λοιπὸν καὶ οἱ δύο ὁμοῦ εἰς τοῦ τάφου τὴν νύκτα.
Δός μοι τὴν χεῖρά σου . . . (Ἀκούονται κρότοι σκεπάρ-
της).

ΣΑΒ. Τί κρότος εἶναι αὐτός;

ΔΙΔ. Ἡ λαιμητόμος, τὴν ὁποίαν στήνουν ἢ τὰ φέρε-
τρά μας, τὰ ὁποῖα καρφόνουν.

(Ὁ Σαβερνῆς κάθηται ἐπὶ τοῦ πετρίνου ἐδάμιον. Ὁ
Διδιὲ ἐξακολουθεῖ). Συχνάκις τοῦ ἀνθρώπου ἡ καρδία
γάνει τὸ θάρρος τῆς, ναυαγεῖ μὲ τὸ τελευταῖον βῆμα. Ἡ
ζωὴ μᾶς κρατεῖ ἀκόμη δι' ἀποκρύφων τινῶν . . . (Κρούει
ἄταξ τὸ ὠρολόγιον). Ἀλλὰ νομίζω ὅτι κἄποιος μᾶς φω-
νάζει . . . Ἀκουσον!

(Κρούει δεύτερον.)

ΣΑΒ. Ὁχι, ἡ ὥρα κτυπᾷ. (Τρίτον κτύπημα).

ΔΙΔ. Ἡ ὥρα, ναί! (Τέταρτον κτύπημα).

ΣΑΒ. Τὸ ὠρολόγιον τῆς Ἐκκλησίας.

(Τέσσαρα νέα κτυπήματα).

ΔΙΔ. Εἶναι φωνή, ἀδελφέ μου, πάντοτε φωνή, ἥτις
μᾶς προσκαλεῖ.

ΣΑΒ. Μίαν ὥραν ἀκόμη! Οὐφ!

(Στηρίζει τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς πετρίνης τραπέζης,
μὲ τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν. Ἐρχοῦνται ἡ ἀλ-
λάξωσι τοὺς φρουρούς).

ΔΙΔ. Πρόσεξον, φίλε, μὴ χάσης τὸ θάρρος, μὴ προσ-
κρούσης εἰς τὸ τελευταῖον αὐτὸ κατώφλιον, ὅπερ μᾶς μέ-
νει νὰ διέλθωμεν! Ἡ θύρα τοῦ αἵματοφύρτου τάφου, τὸν
ὅποιον ὁ δῆμιος μᾶς ἐτοιμάζει, εἶναι χαμηλὴ καὶ μὲ
τὴν κεφαλὴν κανεὶς δὲν δύναται νὰ διέλθῃ. Νὰ ὑποδε-
χθῶμεν μὲ βῆμα σταθερὸν, ἀδελφέ, τὸ κτύπημα. Ἀκού-
εις; Ἡ λαιμητόμος νὰ φοβηθῇ ἡμᾶς καὶ ὄχι ἡμεῖς τὴν
λαιμητόμον. Θέλουν τὴν κεφαλὴν μας; Αἶ! Διὰ νὰ μὴ
μᾶς εὕρουν ἐλλειπεῖς ἀπέναντι τοῦ χρέους μας, ὀφείλομεν
ὑψηλὰ νὰ τὴν φέρωμεν, ὅταν τὴν παραδώσωμεν εἰς τὸν
δῆμιον. (Πλησιάζει τὸν Σαβερνῆν ἀκίνητον). Θάρρος! . .
(Λαμβάνει τὸν βραχιόνά του, παρατηρεῖ δὲ ὅτι κοιμᾷ-
ται). Κοιμᾶται! . . . Καὶ ἐγὼ ἐζήτουν νὰ τὸν ἐνθαρρύ-
νω! . . . Καὶ ἐκοιμᾶτο! . . . Τί θάρρος δύναμαι νὰ ἔχω ἐ-
γὼ ἀπέναντί του; (Κάθεται). Κοιμοῦ, σὺ, ὅστις δύνασαι
νὰ κοιμηθῇς.—Μετ' ὀλίγον θέλω καὶ ἐγὼ κοιμηθῇ! ὦ!
Ἄρκει τὰ πάντα νὰ μείνωσι νεκρὰ ἐν ἐμοί! Τῆς δὲ καρ-
δίας αὐτῆς, ἥτις τόσον ἠγάπησε, νὰ μὴν ἐπιζήσῃ ἐντὸς
τοῦ περικλείστου τάφου τι, ὅπως μισήσῃ!

(Νὺξ ἐντελής. Ἐνῶ ὁ Διδιὲ βυθίζεται μᾶλλον ἐπὶ
μᾶλλον εἰς τὰς σκέψεις του, ἐμβαλίνουν διὰ τῆς ὀπῆς
τοῦ βάθους ἡ Μαρῶν καὶ ὁ δεσμοφύλαξ. Ὁ δεσμοφύ-

λαξ προηγείται τῆς Μαρῶν, εἰς χεῖρας φέρων δέμα καὶ φανάριον ἡμιφέργγον. Ἀφίνει ἀμφοτέρα κατὰ γῆς. Κατόπιρ προχωρεῖ μετὰ προφυλάξεως πρὸς τὴν Μαρῶν, μείρασαν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ὠχρὰν, ἀκίνητον καὶ παράφορον).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΜΑΡΙΩΝ, Ο ΔΕΣΜΟΦΥΛΛΞ.

Ο ΔΕΣΜ. (Πρὸς τὴν Μαρῶν). Σᾶς συστῆνω δὲ πρὸ πάντων νὰ ἦσθε ἔξω πρὶν ἔλθῃ ἡ ὥρα.

(Μακρύνεται. Καθ' ὅλον τῆς σκηνῆς τὸ διάστημα ἐξακολουθεῖ περιπατῶν εἰς τὸ βάθος κατὰ μῆκος καὶ πλάτος).

ΜΑΡ. (Προχωρεῖ κλοριζομένη καὶ ὡς παραδεδομένη εἰς σκέψεις ἀπελπισίας. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν φέρει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου της, ὡς θέλουσα νὰ ἐκδιώξῃ τι) . . . Τὰ χεῖλη του, σίδηρος κόκκινος. . . καὶ μὲ κατεστιγμάτισαν ! . . .

(Αἰφρῆς, ἐν μέσῳ τοῦ σκότους, βλέπει τὸν Διδιέ, βάλλει φωνὴν, τρέχει καὶ πνευστιῶσα πίπτει εἰς τοὺς πόδας του). Διδιέ ! Διδιέ ! Διδιέ !

ΔΙΔ. (Ὡς ἐγερθεὶς αἰφριδίως). Ἐκείνη ἐνταῦθα ! Ὑψιστε ! (Μὲ ψυχρὸν τόνον). Σεῖς, κυρία !

ΜΑΡ. (Ἐγείρουσα τὴν κεφαλὴν). Τίς ἄλλος θέλεις νὰ ᾔναι ;— ὦ ! Ἄφες με εἰς τοὺς πόδας σου !— Αἰσθάνομαι τόσον καλὰ τὸν ἑαυτόν μου ἐδῶ !— Τὰς χεῖράς σου ! Τὰς προσφιλεῖς μου χεῖράς σου, δός μοι τὰς χεῖράς σου ! ὦ ! Πῶς εἶναι καθημαχμένοι ! Αἱ ἀλύσει, δὲν εἶναι ἀληθές ;

Τὰ σίδηρα ; . . Οἱ ἄθλιοι ! Εἶμαι ἐδῶ, βλέπεις ; Διότι . . .
ᾠ ! Φρικῶδες !

(Κλαίει. Ἀκούονται οἱ θρήνοι της).

ΔΙΑ. Διατί, κλαίετε ;

ΜΑΡ. Ὅχι. — Ἐγὼ κλαίω ; — Ὅχι· γελῶ. (Γελά.)
Θὰ φύγωμεν μετ' ὀλίγον ! Γελῶ ! Εἶμαι εὐχαριστημένη !
Θὰ ζήσης ! Ὅλα παρήλθον ! (Πίπτει εἰς τὰ γόνατα τοῦ
Διδιέ, κλαίουσα). ᾠ ! Πλὴν μὲ φονεύουν ὅλα ταῦτα !
ᾠ ! Ἡ καρδία μου δὲν ἀντέχει πλέον !

ΔΙΑ. Κυρία . . .

ΜΑΡ (Ἐγείρεται, γωρὶς νὰ ἀκούσῃ τὸν Διδιέ, καὶ
τρέχει νὰ εὔρῃ τὸ δέμα, τὸ ὁποῖον φέρει εἰς τὸν Διδιέ).
Μὴ χάνωμεν τὸν καιρὸν. Βάλλε γρήγορα αὐτὸ τὸ φόρεμα.
Ἐδωροδόκησα καὶ τοὺς δύο αὐτοὺς ἀνθρώπους. Ἦμποροῦ-
μεν, γωρὶς νὰ μᾶς ἴδου, νὰ φύγωμεν ἀπὸ τὸ Βαζονοή. Θὰ
διευθυνθῶμεν διὰ μιᾶς ὁδοῦ, ἣτις εὑρίσκεται εἰς τὴν ἄ-
κραν τοῦ τοίχου αὐτοῦ, ὃ δὲ Κ. Ρισελιέ θέλει ἰδεῖ,
ὅταν ἔλθῃ, τίνι τρόπῳ ἐκτελοῦν τὰς διαταγὰς του. Ἐλ-
θὲ, μὴ χάνωμεν οὔτε στιγμὴν, ὅπου καὶ ἂν ἦναι τὸ
τηλεβόλον θὰ ἀναγγεῖλῃ τὸν ἐρχομὸν του καὶ τετέλε-
σται τὸ πᾶν, ἂν ἤμεθα ἐδῶ ἀκόμη !

ΔΙΑ. Καλά.

ΜΑΡ. Γρήγορα ! — Ἄ ! Θεέ μου ! Θεέ μου ! Ἐκεῖνος
εἶναι ! Ἐκεῖνος ! Ὁ Διδιέ μου, σωθεῖς ! Ἄλλ' ὀμίλησόν
μοι, Διδιέ ! Ἠρὸς θεοῦ, ὀμίλησόν μοι ! Σὲ ἀγαπῶ !

ΔΙΑ. Μίαν ὁδὸν εἶπατε εἰς τοῦ τοίχου αὐτοῦ τὴν
ἄκραν εὐρισκομένην ;

ΜΑΡ. Ναί, ναι, ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθα καὶ εἶδα τὰ πάντα.
Εἰς δρόμος ἀσφαλέστατος. Ἐστάθην ἐωσότου ἐκλείσῃ
καὶ τὸ τελευταῖον παράθυρον. Ἴσως ἀπαντήσωμεν καμ-
μίαν γυναῖκα τὸ πολὺ, πολὺ, ἀλλ' δὲν βλάπτει, θὰ σὲ
πάρουν ὡς κανένα ξένον. Ἴδού. Ὅταν δὲ ἀπαξ μακρυν-

θῶμεν — βάλε τὰ φορέματα αὐτὰ, — τί γέλωτα ποῦ
θὰ κάμωμεν καὶ οἱ δύο μὲ αὐτὰ σου τὰ φορέματα! Ἐρή-
γορα! Ἐρήγορα!

ΔΙΔ. (*Διὰ τοῦ ποδὸς ἀπωθῶν τὰ φορέματα*). Οὐδὲν
ἐπιίγει!

ΜΑΡ. Ἄ! Ὁ θάνατος κρούει τὴν θύραν! Φύγωμεν!
Φύγωμεν! Διδιέ! — Ἴδου, ἐγὼ ἦλθα ἐνταῦθα!

ΔΙΔ. Διὰ τί, κυρία;

ΜΑΡ. Διὰ νὰ σὲ σώσω! Ἀλλὰ, πρὸς θεοῦ! διατί
τοιαῦται ἐρωτήσεις; Θεέ μου! Διὰ τί ὁ ψυχρὸς αὐτὸς
τρόπος;

ΔΙΔ. (*Μὲ πικρὸν μειδίαμα*). Αἴ! Γνωρίζετε ὅτι πολὺ
συχνάκις εἴμεθα ἀνάισθητοι ἡμεῖς οἱ ταλαίπωροι ἄν-
δρες!

ΜΑΡ. Ἐλθὲ, Διδιέ μου, ὦ ἐλθὲ! Ὁ καιρὸς κατε-
πιίγει καὶ οἱ ἵπποι εἶναι ἔτοιμοι. Ὑστερον, εἰπέ μοι
ὅ,τι θέλεις! Ἀλλὰ φύγωμεν! φύγωμεν!

ΔΙΔ. Τί κάμνει ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς, ὅστις βλέπει;

ΜΑΡ. Εἶναι ὁ δεσμοφύλαξ. Τὸν ἔχω ἀγορασμένον
καὶ αὐτὸν καὶ τὴν φρουράν. Μὴ φοβεῖσαι μήπως οἱ ἄν-
θρωποι αὐτοί;... Φαίνεσαι συλλογισμένος...

ΔΙΔ. Ὅχι, τίποτε.— Ἐρωτῶ, διότι συχνάκις δύναται
νὰ ἀπατηθῇ τις.

ΜΑΡ. ὦ! Ἐλθὲ! Ἐλθὲ! Ἄν ἤξευρες! Ἐκάστη στιγ-
μὴ παρερχομένη, εἶναι ὁ θάνατος δι' ἐμέ! Μοῦ φαίνε-
ται ὅτι ἀκούω μακρόθεν ἐρχόμενον τὸ πλῆθος. ὦ!
Ἐρήγορα, φύγωμεν, φύγωμεν, σὲ καθικετεύω γονυπετής!

ΔΙΔ. (*Δεικνύων τὸν Σαβερρῆν κοιμώμενον*). Εἰπῆτέ
μου, παρακαλῶ, διὰ ποῖον τῶν δύο μας ἔρχεσθε, κυρία;

ΜΑΡ. (*Ἐπὶ στιγμὴν ἄφωνος. Κατ' ἰδίαν*). Ὁ Γα-
σπάρδος ἔχει καρδίαν εὐγενῆ, δὲν θὰ τοῦ εἶπε τὸ ὄνο-
μά μου! (*Υψηλῶς*). Ὁ Διδιέ ὁμιλεῖ οὕτω εἰς τὴν ἡγά-

πημένην του; Διδιέ μου, τί, πρὸς Θεοῦ! ἔχεις ἐναντίον μου;

ΔΙΔ. Δὲν ἔχω τίποτε. Ἦδη δὲ, ἐγείρατε, παρακαλῶ, τὴν κεφαλὴν καὶ ἰδέτε με καλὰ). Ἡ Μαριὼν τρέμουσα προσηλόνει τὸ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ του). Ναι, δὲν ἤλλαξε.

ΜΑΡ. Διδιέ μου, σὲ ἀγαπῶ, σὲ λατρεύω! Ἄλλ' ἔλθε τέλος πάντων!

ΔΙΔ. Ἀγαπάτε νὰ μὲ κυττάξετε ἀκόμη;

(Τὴν παρατηρεῖ ἀσκαρδαμικτεῖ).

ΜΑΡ. (Ἐντρομος ὑπὸ τοῦ Διδιέ τὸ βλέμμα. Κατ' ἰδίαν). Ὑψίστε! Μήπως εἶδε τοῦ ἄλλου τὰ φιλήματα; (Ἐψηλοφῶρας). Διδιέ, ἄκουσόν μου. Ἐχεις ἐν μυστικόν. Εἶσαι διατεθειμένος ἐναντίον μου. Ἐχεις κάτι τι! Πρέπει νὰ μὲ τὰ εἶπης ὅλα. Συχνάκις, τὸ γνωρίζεις, ὑποθέτει τις τὸ κακόν, ὕστερον δὲ, ὅταν συμβῇ δυστύχημά τι, λυπεῖται, διατὶ νὰ φυλάξῃ μυστικόν ὅτι εἶχεν! ὦ! Ἄλλοτε εἶχα καὶ ἐγὼ εἰς τὰς σκέψεις σου τὸ μέρος μου! Παρῆλθον λοιπὸν ἐκεῖνα ὅλα; Δὲν μὲ ἀγαπᾶς λοιπὸν πλέον, Διδιέ; — Ἐνθυμεῖσαι τὴν Βλέσπην μας καὶ τὸ μικρόν μου ἄλλοτε δωμάτιον; Πῶς ἠγαπώμεθα τότε ἐν μέσῳ ἡρεμίας βαθείας, καὶ τὸν κόσμον καὶ τοῦ κόσμου τὰ πράγματα λησμονοῦντες μὲ τὸν ἔρωτά μας! Μόνον, σὺ, ἦσο ἐνίστε ἀνήσυχος. Συχνάκις ἔλεγα μόνη μου: Θεέ μου! Θεέ μου! Μὴ τὸν ἴδῃ κανεὶς! — Τί ὠραία ἐκεῖνη ἡ ζωὴ! — Μία ἡμέρα δὲ τὰ πάντα, φεῦ! κατέστρεψε! Ψυχὴ φιλτάτη! Ποσάκις μὲ λόγους πλήρεις πάθους δὲν μοὶ εἶπες ὅτι ἐγὼ ἤμην ὁ ἔρωσ σου, ὅτι ἐγὼ κατεῖχον ὅλα σου τὰ μυστικά, καὶ ὅτι θὰ ἔπραττες πᾶν ὅτι ἐγὼ ἤθελον θελήσει! Σοὶ ἐζήτησά ποτε χάριν τινά; Τὸ γνωρίζεις, συχνάκις συμμερίζομαι τὰς ιδέας σου· σήμερον ὅμως ὑποχώρησον! ὦ! Διδιέ μου, ὑπο-

χώρησον! Πρόκειται περὶ τῶν ἡμερῶν σου! Ἄ! Ζῶντα ἢ νεκρὸν, θέλω πάντοτε ἐγὼ σὲ ἀκολουθήσει, Διδιέ, καὶ πᾶν πρᾶγμα μετὰ σοῦ, θὰ μοὶ ἦναι γλυκὺ, εἴτε φυγὴ, εἴτε λαιμητόμος! . . . Ἄλλὰ . . . μὲ ἀπόθει πάλιν! Ἄφες μοι τὴν χεῖρά σου, δὲν σε πειράζει τοῦτο. Τὸ μέτωπόν μου ἐπὶ τῶν γονάτων σου, τί κακὸν θέλει σοὶ προζενήσει; Ἄν ἤξυρες πόσον ἔτρεχα διὰ νὰ φθάσω ὀγρήγορα, καὶ πόσον κουρασμένη εἶμαι! Ὅσοι ἄλλοτε μὲ εἶδον τόσο φαιδρᾶν, τί, Θεέ μου! θὰ ἔλεγαν, ἂν μ' ἔβλεπον ἤδη κλαίουσαν τοιουτοτρόπως ἐνταῦθα; — Ἐχεις κανὲν παράπονον ἐναντίον μου; Εἶπέ μου το! Ὑπόφερον νὰ μείνω ἢ ἀθλία εἰς τοὺς πόδας σου! Εἶναι τῇ ἀληθείᾳ πολὺ δυσάρεστον αὐτὸ νὰ μὴ δύναμαι νὰ σοὶ ἀποσπάσω οὔτε μίαν μόνην λέξιν! Ἄλλὰ τέλος πάντων λέγει τις ὅ,τι ἔχει. — Ὅχι, φόνευσόν με καλλιτέρα! — Ἴδου, ἰδου, τὰ δάκρυά μου ἐστείρευσαν, θὰ σοὶ γελάσω καὶ θέλω νὰ γελάσης καὶ σὺ, τὸ ἤκουσες; Ἄν δὲ δὲν γελάσης, δὲν θὰ σὲ ἀγαπῶ πλέον! Τόσον καιρὸν ἔκαμα ὅ,τι ἤθελες, τώρα καὶ ἡ ἰδική σου σειρά. ὦ! Ἐτραχύνθη λοιπὸν ἐν μέσῳ τῶν σιδήρων ἡ ψυχὴ σου; Ἐλα, ἔλα, ὀμίλησόν μοι, ὀμίλησον! φώναξέ με πάλιν Μαρία! . .

ΔΙΔ. Μαρία ἢ Μαριών;

ΜΑΡ. (Κεραυρόπληκτος πίπτουσα χαμαί). Διδιέ, ἔλεος!

ΔΙΔ. (Μὲ φωνὴν τρομεράν). Κυρία, δὲν ἐμβαίνει τις ἐνταῦθα εὐκόλως! Αἱ φυλακαὶ τοῦ κράτους φυλάσσονται ἡμέραν καὶ νύκτα, αἱ θύραι εἶναι σιδηραὶ καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν εἴκοσι μέτρων ὕψος. Εἰς ποῖον, λέγετε, εἰς ποῖον παρεδόθητε ἀτίμως ἵνα σᾶς ἀνοιξῆ οὕτω τὴν φυλακὴν;

ΜΑΡ. Διδιέ, ποῖος σοὶ εἶπε . . .

ΔΙΔ. Κανείς. — Τὸ μαντεύω.

ΜΑΡ. Διδιέ, τὸ ὀμνῶ εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα, τὸ

ἐπραξα διὰ νὰ σὲ σώσω, διὰ νὰ σὲ ἀποσπάσω ἐντεῦθεν,
διὰ νὰ κάμψω τοὺς δημίους, διὰ νὰ σὲ σώσω!

ΔΙΔ. Εὐχαριστῶ! (Σταυρόρων τοὺς βραχίονας). Ἄ!
Τόση ἀναίδεια καὶ ἔλλειψις ψυχῆς, αἴσχος τῇ ἀληθείᾳ,
κυρία! (Διατρέχει μὲ βήματα μεγάλα τὴν σκητὴν,
γωνίας λύσεως βάλλων). Ποῦ λοιπὸν εἶναι τὴν ἀτι-
μίαν καὶ τὴν περιφρόνησιν διαπραγματευθεὶς αὐτός, ὁ
ἐπὶ τοιαύτῃ τιμῇ ἀγοράσας τὴν κεφαλὴν μου; Ποῦ
εἶναι ὁ δεσμοφύλαξ, ὁ δικαστὴς, ποῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος
αὐτός, ἵνα τὸν συντρίψω ἐνταῦθα καθὼς συντρίβω τοῦτο;
(Θραύει τὴν εἰκόνα μεταξὺ τῶν χειρῶν του) Ὁ δι-
καστὴς! — Ἐμπρός, κύριοι, κάμνετε νόμους καὶ δικά-
ζετε! Τί μὲ μέλλει ἐμὲ, ἂν τὸ κίβδηλον βάρος, ὅπερ
κλίνει πάντοτε τὴν ἄτιμον στάθμην σας, ἦναι ἐνὸς ἀνδρός
ἢ κεφαλῆ ἢ μιᾶς γυναικὸς ἢ τιμῆ! (Πρὸς τὴν Μαριῶν).
Ἦπαγε νὰ τὸν ἐπανεύρης!

ΜΑΡ. ὦ! Μὴ, μὴ μ' ἐξευτελίξης οὕτω! Τρέμω εἰς
ἕκαστον βῆμα ὠθυμένῃ ἀπὸ τὰς περιφρονήσεις σου ἢ
ἀθλίας! Μίαν ἀκόμη λέξιν, Διδιέ, καὶ πίπτω νεκρά!
Ἄν ὑπῆρξέ ποτε ἔρωσ ἀληθῆς, βαθύς καὶ διακαῆς,
ἂν παρὰ πάντας τοὺς ἄλλους ἐλατρεύθη ποτε ἄνθρωπος,
Διδιέ, εἶσαι σὺ ἀπὸ ἐμέ!

ΔΙΔ. Σιώπα! Ἐδυνάμην νὰ γεννηθῶ καὶ ἐγὼ γυ-
νῆ, πρὸς δυστυχίαν μου ἔδυνάμην καὶ ἐγὼ, ὅπως μία
ἄλλη, νὰ ἦμι ἀτιμος καὶ οὐτιδανῆ, νὰ δίδωμαι ἀντὶ
χρυσοῦ, νὰ προσφέρω εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα τὸ γυμνὸν
στῆθός μου, ὅπως ἐπ' αὐτοῦ κοιμηθῆ μίαν ὥραν ἂν ὁ-
μῶς πρὸς ἐμὲ τὴν καλὴν καὶ εὐκόλον, ἤρχετο τίμιός τις
ἄνθρωπος, ὑπὸ ἔρωτος εὐήθους κατειλημμένος ἂν τυχαί-
ως διαβαίνουσα ἀπῆντων καρδίαν τινά, ἐλπίδων καὶ ὀ-
νείρων γλυκῶν ἔτι ἔμπλεον, παρὰ νὰ μὴν εἶπω εἰς τὸν
τίμιον αὐτὸν ἄνθρωπον: *Ἐἴμαι τοῦτο!* παρὰ νὰ τὸν
ἀπατήσω, παρὰ νὰ μὴ τὸν εἰδοποιήσω ἢ ἰδίᾳ ἐγὼ ἢ ἑτά-
ρασμα

τὸ ἀγνὸν καὶ διαυγές μου βλέμμα ἐψεύδετο, παρὰ νὰ γίνω, ναί, μέχρι τοιούτου βαθμοῦ ἀγνώμων, ψευδῆς καὶ ἄπιστος, ἤθελα μυριάκις προτιμήσει μὲ αὐτούς μου τοὺς ὄνυχας νὰ σκάψω ἐγὼ αὐτὸς τὸ μνήμά μου!

ΜΑΡ. ὦ!

ΔΙΑ. Πόσον ἠθέλατε γελάσει, ἂν ἐδύνασθε νὰ κατοπτρισθῆτε ἤδη ἐντὸς τῆς καρδίας μου! Τί κάτοπτρον παρὰδοξον ἠθέλατε ἀπαντήσει! Πόσον δὲ καλῶς ἐπράξατε, κυρία, διὰ παντὸς θραύσασα αὐτὸ, ἐν τῷ ὁποίῳ πρὶν, ἀθῶα, ἀγνή καὶ καθαρὰ, ἦσθε ὀλόκληρος!... Τί σοι ἔκαμε λοιπὸν, ἀθλία, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸς ὁ βαθεῖαν καὶ γλυκεῖαν ἔχων τὴν καρδίαν, τί σοι ἔκαμεν αὐτὸς ὁ τόσον καιρὸν γονυπετῆς ἀγαπήσας σε, ἵνα τὸν πληρώσης οὕτω;

Ὁ ΔΕΣΜ. Ἡ ὥρα περνᾷ.

ΜΑΡ. Ἄ! Ὁ καιρὸς παρέρχεται καὶ αἱ στιγμαὶ φεύγουσι! — Διδιέ, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ εἶπω οὔτε λέξι' δὲν εἶμαι εἰμὴ μία πτωχὴ γυνή, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὀφείλεις τίποτε' μὲ ἐβλασφήμησας, μὲ κατηράσθης, δὲν λέγω τίποτε' ἤξιζα, ναί, χειρότερα παρὰ τὸ μῖσος καὶ τὸν γέλωτά σου, εἶσαι πάλιν πολὺ καλὸς δι' ἐμὲ, ἡ δὲ τεθλιμμένη ψυχὴ μου σὲ εὐλογεῖ ἀλλ' ἰδοὺ ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔρχεται ὁ δῆμιος' διότι ἂν σὺ τὸν ἐλησμόνησας, ἐκεῖνος σὲ ἐνθυμεῖται. Ἐγὼ προητοίμασα τὰ πάντα. Δύνασαι νὰ φύγης... Ἄκουσον, μὴ, μὴ με τὸ ἀρνηθῆς, γνωρίζεις πόσον τοῦτο μὲ θανατόνει! — Κτύπησόν με, ἄφες με νὰ κυλιῶμαι εἰς τὸ αἶσχος, ὅπου εὐρίσκομαι, Λάκτισόν με, περιπάτησον ἐπάνω μου, — ἀλλὰ φύγε!

ΔΙΑ. Νὰ φύγω! Ποῖον νὰ φύγω; Δὲν ὑπάρχει, ὄχι, οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ φύγω, οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ σύ, καὶ σὲ φεύγω, καὶ ὁ τάφος εἶναι βαθύς.

Ο ΔΕΣΜΟΦ. Ἡ ὥρα περνᾷ.

ΜΑΡ. Ἐλθέ! Φύγε!

ΔΙΔ. Δὲν θέλω!

ΜΑΡ. Ἐλεος!

ΔΙΔ. Ὑπὲρ τίνος;

ΜΑΡ. Νὰ ἴδω, Ὑψιστε Θεέ! νὰ σὲ πάρουν, νὰ σὲ δέ-
σουν, νὰ ἴδω νὰ σὲ . . . ὦ! Ὅχι, τὸ συλλογιζομαι καὶ
ἀποθνήσκω τοῦ τρόμου! Διδιέ! ὦ! Ἐλθέ, ἐλθέ! Θέλεις
νὰ ἦμαι δούλη σου; Θέλεις νὰ μὲ πάρης, ὁμοῦ μὲ τὰ ἐ-
ξιλεωθέντα μου ἀμαρτήματα, διὰ νὰ ἔχῃς τι νὰ πατῆς ὑ-
πὸ τοὺς πόδας σου; Ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐν ἡμέραις δο-
κιμασίας κατεδέχθης νὰ ὀνομάσης σύζυγον...

ΔΙΔ. Σύζυγον! (Ἀκούεται μακρόθεν κρότος τηλεβό-
λου). Ἴδου λοιπὸν τί σε κάμνει χήραν!

ΜΑΡ. Διδιέ! . . .

Ο ΔΕΣΜΟΦ. Ἡ ὥρα παρῆλθε.

(*Τρυπαροκρυσία. Ἐμβαίνει ὁ σύμβουλος τῆς Ἀρω-
Βουλῆς, συνοδευόμενος ἀπὸ μοναχοὺς φέροντας λαμ-
πάδας, ἀπὸ τὸν δῆμιον καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ στρα-
τιώτας καὶ λαόν, πλημυρῆσαντας τὸ θέατρον*).

ΜΑΡ. Ἄ!

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ, Ο ΔΗΜΙΟΣ, ΛΑΟΣ,
ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΚΤΛ.

Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ. Ἐτοιμος, κύριοι.

ΜΑΡ. (Πρὸς τὸν Διδιέ). Δὲν σοὶ ἔλεγα ὅτι ἔρχεται ὁ
δῆμιος!

ΔΙΔ. (Πρὸς τὸν Σύμβουλον). Καὶ ἡμεῖς ἔτοιμοι ὡ-
σαύτως, κύριε.

ΣΥΜΒ. Ποῖος ἐκ των δύο σας ὀνομάζεται Μαρκήσιος Σαβερνήης;

(Ὁ Διδιέ τῷ δεικνύει διὰ τοῦ δακτύλου τὸν Σαβερνήην, κοιμώμενον βαθέως. Πρὸς τὸν δῆμιον.) Ἐξύπνησέ τον.

Ο ΔΗΜ. (Σείων αὐτόν). Μωρὸ ὕπνον! Αἶ! Αἰθέντα.

ΣΑΒ. (Τρίβων τοὺς ὀφθαλμούς του). Ἄ!.. Πῶς μοῦ ἐχάλασαν τὸν ὠραῖον ὕπνον μου!

ΔΙΔ. Δὲν τὸν ἐχάλασαν τὸν διέκοψαν μόνον.

ΣΑΒ. (Ἡμέξυπτος ἔτι, παρατηρεῖ τὴν Μαριὼν καὶ τὴν χαιρετᾷ). Κότταξ! Ἴσα, ἴσα, σὰς ὠνειρευόμην, ὠραία μου!

Ο ΣΥΜΒ. Ἐσυστήσατε εἰς τὸν Θεὸν, καθὼς πρέπει τὴν ψυχὴν σας;

ΣΑΒ. Μάλιστα, κύριε.

Ο ΣΥΜΒ (Παρουσιάζων αὐτῷ περγαμνηήν). Καλά. Ἦδη εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ ὑπογράψετε τὸ χαρτὶ αὐτό.

ΣΑΒ. (Λαμβάνων τὴν περγαμνηήν καὶ διὰ τοῦ βλέμματος διατρέχων αὐτήν). Εἶναι τὰ πρακτικά. — Θὰ ἦναι τῶντι μοναδικὸν πρᾶγμα ἢ διήγησις τοῦ θανάτου μου μονογραφημένη παρ' ἐμοῦ!

(Ὑπογράφει καὶ τὸ διέρχεται ἐκ γέου. Πρὸς τὸν γραμματεῖα). Ἐχετε, κύριε, τρεῖς ἀνορθογραφίας. (Λαμβάνει τὸ κορυδύλιον καὶ τὰς διορθώσεις) (Πρὸς τὸν δῆμιον). Τοῦ λόγου σου, ὅστις μ' ἐξύπνησες, θὰ λάβῃς τὸν κόπον νὰ μὲ ἔξανακοιμήσης.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ. (Πρὸς τὸν Διδιέ). Διδιέ! (Ὁ Διδιέ πλησιάζει τῷ δίδει τὸ κορυδύλιον). Βάλλετε τὸ ὀνομά σας.

ΜΑΡ. (Κρύπτουσα τοὺς ὀφθαλμούς). Θεέ μου! Ἐπάγωσα!

ΔΙΔ. (Ὑπογράφων). Τίποτε μέχρι σήμερον δὲν ὑπέγραψα μὲ τόσην χαράν.

(Οἱ φύλακες παρατάσσονται ἐν γραμμῇ καὶ ἀπάγουν ἀμφοτέρους).

ΣΑΒ. (Πρὸς τινα ἐκ τοῦ πλήθους). Κάμε, κύριε, ὀλίγον τόπον, νὰ βλέπῃ καὶ τὸ παιδί αὐτό.

ΔΙΑ. (Πρὸς τὸν Σαβερνήν). Ἀδελφέ μου, ἀποθνήσκεις ἐξαιτίας μου. Ἄφες με νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ.

(Τὸν ἐναγκαλιζέται).

ΜΑΡ. (Τρέχουσα πρὸς αὐτόν). Καὶ ἐμέ; Δὲν με ἐναγκαλιζέσαι; Διδιέ, Διδιέ, καὶ ἐμέ! Καὶ ἐμέ!

ΔΙΑ. (Δεικνύων τὸν Σαβερνήν). Αὐτός, κυρία, εἶναι φίλος μου.

ΜΑΡ. (Ἐροῦσα τὰς χεῖρας). ὦ! Πόσον σκληρῶς φέρεσαι πρὸς ἐμέ! μίαν γυναῖκα ἀδύνατον, ἥτις γονυπετῆς ἀκαταπαύτως ἔμπροσθεν δικαστῶν καὶ βασιλέως, ἐζήτησε παρ' ὅλων χάριν ὑπὲρ σοῦ καὶ ἤδη ζητεῖ αὐτὴν παρὰ σοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ!

ΔΙΑ. (Ὀρμῇ πρὸς τὴν Μαριῶν, πνευστιῶν καὶ ἐκρηγνύμενος εἰς δάκρυα). ὦ! Ὅχι! Ὅχι! Ἡ καρδιά μου ρήγνυται! Φρικαλέον! Ὅχι, τὴν ἠγάπησα παρὰ πολὺ τὴν γυναῖκα αὐτὴν ἐγὼ, ὅπως τὴν ἀφήσω ἤδη οὕτω! Ἀδύνατον! — Ὅχι! Δὲν δύναται τις νὰ ἐξακολουθῇ ἔχων σκληρὸν τὸ μέτωπον, ὅταν ρήγνυται ἡ καρδιά του! Ἐλθὲ, ὦ! ἔλθὲ εἰς τὰς ἀγκάλας μου!

(Τὴν θλίβει σπασμωδικῶς εἰς τὰς ἀγκάλας του).

Ἐπάγω πρὸς τὸν θάνατον. Σὲ ἀγαπῶ! Ναι, ἡ ἐσχάτη μου εὐτυχία εἶναι νὰ σοὶ τὸ εἶπω ἐνταῦθα ἐνώπιον ὅλων, σὲ ἀγαπῶ!

ΜΑΡ. Διδιέ μου!

(Τὴν σφίγγει ἐκ νέου παράφορος).

ΔΙΑ. Ἐλθὲ, γυνὴ ταλαίπωρος! — ὦ! Εἰπήτέ μοι τῇ ἀληθείᾳ σεῖς, ὑπάρχει εἰς ἐξ ὑμῶν, ὅστις εἰς στιγμὴν

τοιαύτην ἤθελεν ἀρνηθῆ νὰ ἐναγκαλισθῆ τὴν πτωχὴν βα-
σανι σμένην, ἥτις δλόκληρος καὶ ἀκαταπαύτως παρεδόθη
εἰς αὐτόν; Εἶχον ἄδικον, ὦ, ναί, εἶχον ἄδικον! Θέλετε
λοιπὸν, κύριοι, νὰ ἀποθάνω ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς,
ἄσπλαγχνος, ἄνευ συγγνώμης δι' αὐτήν; ὦ! Ἄφες νὰ
σοὶ τὸ εἶπω! — Μεταξὺ τῶν γυναικῶν ὄλων, — καὶ
ὄλοι ὅσοι ἐδῶ παρίστανται, ἐκ ψυχῆς μὲ ἐπιδοκιμάζουν,
— ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ, ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν
μένει ἡ πίστις μου, ἐκείνη, τὴν ὁποίαν τέλος πάντων
ὡς ἱερόν τι λατρεύω, εἶσαι σὺ πάλιν! Διότι ὑπῆρξας
πρὸς ἐμὲ καλῆ, γλυκεῖα, ἀγαπῶσα, ἀφοσιωμένη! Ἡ
ζωὴ μου, ἄκουσόν με, εἶναι ἤδη λελυμένη, ἀποθνήσκω,
ὁ δὲ θάνατος παρουσιάζει ὑπὸ τὴν ἀληθῆ των ἐποψιν
τὰ πάντα. — ὦ! ναί, καὶ ἂν ἀκόμη μὲ ἠπάτησας, ἐξ
ὑπερβολῆς ἔρωτος τὸ ἔπραξας! Μὴ ἄλλως τε ἀρκετὰ
δὲν ἐξιλέωσας τὴν πτώσιν σου; Καὶ σὲ ἴσως ἡ μήτηρ
σου σὲ ἐλησμόνησεν, ὅπως ἐμὲ, εἰς τὰ σπάργανά σου! —
Ταλαίπωρον πλάσμα! Τρυφεροῦ ἔτι τὴν ἡλικίαν, θὰ
ἐπώλησαν ἴσως τὴν ἀγνότητα!.. Ἄ! Ὑψωσον τὸ
μέτωπόν σου! — Ἀκούσατε, σεῖς ὄλοι: εἰς ἣν θέσιν
εὐρίσκομαι τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ γῆ σθέννυται ὡς
σκιά, τὸ δὲ στόμα δὲν γνωρίζει νὰ ψεύδῃται! Τὴν
στιγμὴν ταύτην, ἐκ τοῦ ὕψους τῆς λαιμητόμου, —
οὐδὲν δὲ ὑψηλότερον, ὅταν ἀθῶος ἀποθνήσκῃ τις ἐπ' αὐ-
τῆς, — Μαρία, ἄγγελε τοῦ οὐρανοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ γῆ
ἠτίμασε, φιλτάτη μου, σύζυγός μου, — ἄκουσον, Μα-
ρία, — ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον μὲ φέρει
ἤδη ὁ θάνατος, σὲ συγχωρῶ!

ΜΑΡ. (Πτριγομένη εἰς τὰ δάκρυα). Θεέ μου! Θεέ μου!

ΔΙΑ. Ἦδη δὲ, ἡ ἰδική σου σειρά. (Γορυπετεῖ ἐνώπιόν
της). Συγχώρησόν με!

ΜΑΡ. Διδιέ!...

ΔΙΑ. (Γορυπετῆς πάντοτε). Συγχώρησόν με, σοὶ λέ-

Δημοσία Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Δράμας

γω! Ἐγὼ ὑπῆρξα ὁ κακὸς, — δι' ἐμοῦ ὁ θεὸς σὲ τιμωρεῖ καὶ σὲ πικραίνει. Καὶ πάλιν μολοντοῦτο θέλεις καταδεχθῆναι νὰ κλαύσης τὸν θάνατόν μου. Μοὶ ἀρκεῖ ἡ τύψις αὕτη τοῦ συνειδότης, ὅτι ὁ αἷτιος τῆς δυστυχίας σου εἶμαι ἐγὼ, μὴ με ἀφίσης, Μαρία! Συγχώρησόν με!

ΜΑΡ. Ἄ!...

ΔΙΔ. Μίαν λέξι, εἰπέ μίαν μόνην λέξι μὲ τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τοῦ μετώπου μου. Ἡ, ἂν ὑπερεξεχειλίσειν ἡ καρδιά σου, ἂν δὲν θέλῃς νὰ ὀμιλήσης, νεύσον μοι μόνον... ἀποθνήσκω, πρέπει νὰ με παρηγορήσης!

(Ἡ Μαριῶν τῷ θέτει τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ὁ Διδιὲ ἐγείρεται καὶ τὴν περιπτύσσειται σφιγκτὰ μὲ οὐρανίου χαρᾶς μειδίαμα). Ὑγίαινε! Ἐμπρὸς, κύριοι!

ΜΑΡ. (Ῥίπτεται παράφορος μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν). Ὅχι! Εἶναι τρελλοὶ λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί! Ἄν νομίζουσι ὅτι θέλουσι οὕτω εὐκόλως σὲ σφάζει, λησμονοῦν ὅτι εἶμαι ἐδῶ ἐγὼ! Λυπηθῆτέ μας, κύριοι! Λυπηθῆτέ μας! ὦ! Πῶς πρέπει νὰ σᾶς ὀμιλήσω; Γονυπετής; Ἰδοῦ. Ἦδη, ἂν εἰς τὴν ψυχὴν σας ἔχετε τι, τὸ ὁποῖον νὰ τρέμη μὲ τὴν φωνὴν μιᾶς γυναικὸς, ἂν ὁ θεὸς δὲν σᾶς κατηράσθῃ ὅλους, μὴ, μὴ μοῦ τὸν φονεύσητε! (Πρὸς τοὺς θεατάς). Καὶ σεῖς, κύριοι, σεῖς, ὅταν ἐπανέλθητε εἰς τὰς οἰκίας σας ἀπόψε, θὰ ἔχετε ὀπωσδήποτε μίαν μητέρα, μίαν ἀδελφὴν, μίαν θυγατέρα, ἥτις θὰ σᾶς εἴπῃ: Θεέ μου! Τί ἄδικον ἔπραξαν! Ἦδύνασο νὰ τὸ ἐμποδίσῃς καὶ δὲν τὸ ἐμποδίσῃς! — Διδιέ μου, Διδιέ μου! Ἠξέουρον ὅτι ἐγὼ θὰ σὲ ἀκολουθήσω καὶ δὲν θὰ σὲ φονεύσουν, ἂν θέλωσι νὰ ζήσω!

ΔΙΔ. Ὅχι, ἄφες με ν' ἀποθάνω, Μαρία. Καλλίτερον ὁ θάνατος, βλέπεις. Ἡ πληγὴ μου εἶναι βαθεῖα, φιλτάτη, καὶ δυσκόλως ἤθελεν ἰαθῆναι. Καλλίτερον ν' ἀποθάνω. Μόνον, ἂν ποτε, — βλέπεις πῶς κλαίω; — ἂν ποτε

ἄλλος τις, εὐτυχέστερος ἢ ὠραιότερος, σὲ πλησιάσει ἐνθουμήθητι, Μαρία μου, τὸν ἐν τῷ μνήματι πτωχὸν φίλον σου!

ΜΑΡ. Ὅχι! Θὰ ζήσης! Ναί, θὰ ζήσης! Τόσον ἀκαμπτοι εἶναι λοιπόν; Θὰ ζήσης!

ΔΙΔ. Μὴ λέγεις πράγματα ἀδύνατα. Τὸν τάφον μου μᾶλλον συνείθισον νὰ βλέπης. Ἐλθὲ εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Νεκρὸν, θὰ μὲ ἀγαπᾷς, βλέπεις, περισσότερον. Θὰ κατέχω μέρος ἱερὸν ἐν τῇ μνήμῃ σου. Νὰ ζήσω ὅμως πλησίον σου, νὰ ζήσω μὲ τὴν ψυχὴν καταπληγωμένην, ὦ οὐρανέ! ἐγὼ, ὅστις ἄλλην ἀπὸ σὲ δὲν ἤθελον ἀγαπήσει, τὸ ἐσυλλογίσθης καλᾶ, Μαρία, αὐτό; Θὰ σὲ κάμω νὰ κλαίης, καὶ θὰ μοῦ βασανίζουν ἀενάως τὴν κεφαλὴν μυρίαί ὕσαι σκέψεις ἐπὶ πραγμάτων παρελθόντων, σκέψεις τὰς ὁποίας δὲν θὰ σοὶ λέγω. Θὰ φαίνομαι ὅτι σὲ κατασκοπεύω, ὅτι ἀμφιβάλλω, ἐγὼ θὰ ὑποφέρω καὶ σὺ θὰ ἦσαι δυστυχής! ὦ! Ἄφες με νὰ ἀποθάνω!

Ο ΣΥΜΒ. (*Πρὸς τὴν Μαριῶν*). Ὅπου καὶ ἂν ἦναι, ὁ καρδινάλιος θὰ περάσῃ, — εἶσαι ἀκόμη εἰς καιρὸν νὰ ζητήσης τὴν χάριν των.

ΜΑΡ. Ὁ καρδινάλιος! Τῷ ὄντι. Θὰ ἔλθῃ ὁ καρδινάλιος. — Θὰ ἔλθῃ. Νὰ ἰδῆτε, κύριοι, ὅτι ἐκεῖνος θὰ μὲ ἀκούσῃ! Νὰ ἰδῆς, Διδιέ μου, τί θὰ τοῦ εἶπω! ὦ! Δύνασαι ποτε νὰ πιστεύσης; — ἀλλ' αὐτὸ εἶναι μωρία! — δύνασαι νὰ πιστεύσης ποτὲ, ὅτι ὁ καλὸς αὐτὸς καρδινάλιος, γέρων, χριστιανὸς, δὲν θὰ σὲ συγχωρήσῃ; — Σὺ μόνον θὰ συγχωρῆς ἐμέ;

(*Κρούει ἢ ἐνράτῃ. Ὁ Διδιέ ρεθεὶ εἰς ὄλους γὰ σιωπήσωσιν. Ἡ Μαριῶν ἀκροᾷται ἐντρομος. Ἀμα ἔκρουσεν ἐννεάκις τὸ ὄρολόγιον, ὁ Διδιέ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ Σαβερνῆ*).

ΔΙΑ. (Πρὸς τὸν λαόν.) Σεις ὅλοι, ἔσοι ἤλθατε ἐνταῦθα νὰ μᾶς ἰδῆτε, ἔστε μάρτυρες, ἂν γίνῃ λόγος περὶ ἡμῶν, ὅτι ἀμφότεροι ἠκούσαμεν χωρὶς νὰ ὠχριάσωμεν, τὴν ὄραν αὐτὴν, ἣτις δι' ἡμᾶς κρούει τὴν αἰωνιότητα!

(Τὸ τηλεόλον ἤχει εἰς τοῦ πύργου τὴν θύραν. Τὸ μαῦρον κάλυμμα τὸ ἐπὶ τῆς ὀπῆς τοῦ τοίχου πίπτει, φαίνεται δὲ τὸ γιγάρτειον τοῦ καρδινάλιου φορεῖον, ὃ τὸ εἰκοσιτεσσαρῶν πεζῶν φερόμενον, καὶ τριακόσια ἄλλοι φρουροί, δόρατα καὶ δάδας φέροντες, ἔπονται. Τὸ φορεῖον ἀλουργοῦ χρώματος φέρει τριγύρω τὰ οὐκόσημα 'Ρισελιέ' τὰ παρυπετάσματα αὐτοῦ εἶναι κεκλισμένα. Διέρχεται βραδέως τοῦ θεάτρου τὸ βάθος. Θόρυβος μεταξὺ τοῦ πλήθους).

ΜΑΡ. (Μέχρι τοῦ φορείου συρομένη καὶ δάκρουσα τὰς χεῖράς της). Ἐν ὄνοματι τοῦ Χριστοῦ σας, ἐν ὄνοματι τῆς γενεᾶς σας, ἔλεος, ἔλεος ὑπὲρ αὐτῶν, Ὑψηλότατε!

ΦΩΝΗ. (Ἐξερχομένη τοῦ φορείου). Δὲν ἔχει ἔλεος!

(Ἡ Μαριὼν πίπτει ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου. Τὸ φορεῖον διέρχεται, αὐτοῦ δ' ἔπειτα τῶν δύο καταδίκων ἡ συνοδία. Τὸ πλήθος συνωθεῖται θορυβωδῶς μετ' αὐτῆν).

ΜΑΡ. (Μόνη. Ἡμικεῖνται καὶ σήρεται ἐπὶ τῶν χειρῶν, βλέπουσα τριγύρω της). Τί εἶπε; — Ποῦ εἶναι; — Διδιέ! Διδιέ! Τίποτε! . . . Διδιέ! Κανεῖς! . . . Καὶ ὁ λαὸς ἐκεῖνος; . . . Διδιέ! . . . Ὀνειρον ἦτο; . . . ἢ μήπως ἐγὼ εἶμαι τρελλή;

(Ἐπιστρέφει ὁ λαὸς ἀτάκτως. Τὸ φορεῖον ἀναφαίνεται ἐν τῷ βάθει διὰ τοῦ αὐτοῦ μέρους δι' οὗ ἐξῆλθεν. Ἡ Μαριὼν ἐγείρεται καὶ βάλλει κραυγὴν τρομεράν).
'Α. . . . Ἐπιστρέφει!

ΟΙ ΦΡΟΥΡΟΙ. (Μακρόνοντες τὸν λαόν). Τόπον! τόπον!

ΜΑΡ. (Ὁρθία, λυσίκομος καὶ δεικνύουσα τὸ φορεῖον
εἰς τὸν λαόν). Ἴδέτε τον ὄλοι! ὁ ἐρυθρὸς ἄνθρωπος δι-
έρχεται!

(Πίπτει χαμαί).

ΤΕΛΟΣ.

Τὰ τῶν συνδρομητῶν ὀνόματα θὰ καταχωρη-
θῶσιν εἰς τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον τεύχος.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Δράμας

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΕΡΜ

ΜΑ
ΔΕ

ΔΗΜΟΣΙΑ
ΔΡ
8
H

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Αθήνας